MÄNTTÄ-VILPPULA
TAIDEKAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2020

Kaupunginhallitus 29.3.2021

Tarkastuslautakunta 3.5.2021

Kaupunginvaltuusto

SISÄLLYS

TOIMINTAKERTOMUS 4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 6
Kaupunginjohtajan katsaus 6
Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 9
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 12
Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 17
Henkilöstö 19
Ympäristö 19
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 19
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 20
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen 22
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 39
Tilikauden tuloksen muodostuminen 39
Toiminnan rahoitus 43
Rahoitusasema ja sen muutokset 46
Kokonaistulot ja -menot 49
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous 50
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisätyvistä yhteisöistä 50
Konsernin toiminnan ohjaus 52
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 52
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 58
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 59
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet 63
Asiaa koskeva sääntely 63
Tilikauden tuloksen käsittely 63
Talouden tasapainottamistoimenpiteet 63
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 65
Seurantaa koskeva sääntely 65
Tavoitteiden toteutuminen 67
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen 71
Käyttötalouden toteutuminen 71
Tuloslaskelmaosan toteutuminen 126

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 126
Investointiosan toteutuminen 128
Rahoitusosan toteutuminen 131
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 132
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 134
Tuloslaskelma 136
Rahoituslaskelma 137
Tase 138
Konsernilaskelmat 140
LIITETIEDOT 144

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2020 jää varmasti kaikkien mieleen maailmanlaajuisen korona -pandemian alkamisesta. Vuoden alkupuolella kuulimme satunnaisia uutisointeja Aasiassa todetusta influenssasta, mutta samalla meitä tyynnyteltiin, että on hyvin epätodennäköistä, että tauti laajenisi Eurooppaan tai Suomeen tai että se olisi kovin vaarallinen. Toisin kävi. Maaliskuun puolessa välissä julistettiin maassamme poikkeusolot, koulut siirtyivät etäopiskeluun, miljoona Suomalaista siirtyi etätöihin ja Suomi hiljentyi. Kesällä tartuntamäärät laskivat ja oletimme jo, että kriisi on ohi. Loppusyksystä lähtien on kuitenkin jälleen jouduttu ottamaan yhä tiukempia, tavanomaista elämää rajoittavia toimenpiteitä käyttöön, kun pandemian toinen ja kolmas aalto pyyhkivät maatamme ja koko maailmaa.

Mänttä-Vilppulassa ensimmäinen korona -positiivinen todettiin huhtikuun alussa 2020 ja tähän mennessä (3/2021) jo 293 henkilöä on kaupungissamme ollut asetettuna korona -karanteeniin. Syyskuussa ilmeni tautitilanteen ikävin tartuntarypäs, kun Harjupeipon kuntoutusosastolla ilmeni useita sairastapauksia. Tartunnat levisivät myös Sarapihan terveyskeskuksen vuodeosastolle ja väliaikaisesti terveyskeskuksen toimintaa jouduttiin supistamaan ja palveluja hankkimaan Jokilaakson sairaalalta. Myös kouluissa on ollut vuoden aikana joitakin altistusryppäitä ja niihin liittyen on muutamia koululuokkia ollut hetkittäin karanteenissa ja etäopiskelussa. Korona on vaikuttanut huomattavan paljon kaupungin toimintaan ja muuttanut työskentelytapoja. Kaupungin työntekijöiltä on jo syksystä lähtien mm. edellytetty maskin käyttöä kaikissa työtehtävissä sekä sisällä- että ulkona työskenneltäessä, mikä on aiheuttanut ylimääräistä rasitusta työssä, mutta osaltaan auttanut merkittävästi tartuntojen leviämisen ehkäisemisessä. Kaiken kaikkiaan korona-pandemian torjuntatoimia, tartuntojen jäljitystä sekä sairastapausten hoitoa on Mänttä-Vilppulassa tehty hyvässä yhteistyössä kaupungin henkilöstön ja Mäntänvuoren Terveys Oy:n henkilöstön kesken. Siitä iso kiitos kaikille!

Pitkään valmisteltu Lakeside Airpark Finland eli Sassi -hanke hyväksyttiin tammikuussa 2020 kaupunginvaltuustossa. Hankkeesta kuitenkin valitettiin ja päätöstä valituksista odotetaan edelleen hallinto-oikeudesta. Suunnitelma on luonteeltaan kiinteistökehityshanke, jossa olemassa olevan Mäntän lentopaikan ympärille on suunnitteilla asuintaloja, yrityspuisto, vähittäismyyntitiloja, toimistotiloja ja kylpylähotelli. Pieniä ja keskisuuria lentokoneita varten alueella on 850 metrin mittainen kiitotie ja sijainti mahdollistaa kahden vesillelaskupaikan kautta sujuvan liikennöinnin myös vesitasolla. Alueelle on suunnitteilla kiitotien molemmin puolin sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta.

Toimintakertomusvuonna kaupungin investointihankkeet olivat lähinnä pienimuotoisia korjaus- ja kunnostushankkeita. Merkittävin infra-hanke oli Riihitien kunnostustyö ja

tilapalveluiden suurimmat kohteet olivat Parkkivuoden urheilutalon lattian kunnostus ja kaupungintalon katteen uusinta.

Mustalahden kiertoliittymän suunnittelu on käynnistynyt kertomusvuonna tiesuunnitelman laatimisella yhteistyössä Pirkanmaan Ely -keskuksen kanssa. Tiesuunnitelma valmistunee kesällä 2021 ja hanke etenee siitä kiertoliittymän rakennesuunnitelman valmisteluun ja mahdollisimman nopeasti myös toteutukseen. Kiertoliittymän toteuttaminen mahdollistaa Mustalahden teollisuusalueen kehittämisen vetovoimaisena yritysalueena.

Kulttuuripääkaupunki 2026 -hankkeen valmistelu eteni toimintakertomusvuoden aikana. Mänttä-Vilppula on hankkeen pääkuntakumppani Tampereen kaupungin kanssa ja sen lisäksi lähes kaikki Pirkanmaan kunnat ovat mukana hankkeessa. Kesäkuussa 2021 ratkeaa nappaako kulttuuripääkaupunkistatuksen Tampere, Oulu vai Savonlinna.

Kaupungin taloustilanne on jo vuosia ollut vaikea ja toimintavuoden talousarvio laadittiin peräti 3 milj. euroa alijäämäisenä. Keväällä käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut ja laadittiin muutostalousarvio, jossa tilikauden tulokseksi muodostui 0,7 euroa ylijäämää. Yt-neuvotteluissa päätettiin säästötoimenpiteistä, mutta merkittävin tekijä tuloksen kääntämisessä positiiviseksi oli peruspalvelujen valtionosuuden korotukset.

Loppuvuonna 2020 kävi ilmi, että sote-palveluntuottajan kanssa oli laadittu sote-kiinteistökauppoihin liittynyt miljoonan euron kuittaussopimus eli vuoden 2019 sote-palvelujen asiantuntijapalvelut oli kirjattu 1 milj. euroa todellista pienempänä. Tämä kuittaussopimus oikaistiin vuoden 2020 tilinpäätöksessä, jossa siis sote-kustannukset ovat tuon miljoonan suuremmat kuin talousarviossa oli ennakoitu. Kaupungilla ja sote-palveluntuottajalla on ollut näkemyseroja palvelusopimuksen ja siihen liittyvän vastuunjakotaulukon tulkinnasta, minkä vuoksi kaupungilla on ollut selvittämättömiä laskusaamisia ja -velkoja. Tässä vuoden 2020 tilinpäätöksessä on kirjattu tulosvaikutteisesti menoksi vuosien 2017 ja 2018 epäselvyyksiä n. 700.000 euroa.

Rankan toimintavuoden jälkeen on ilahduttavaa, että kaupungin vuoden 2020 tulos kääntyi niukasti ylijäämäiseksi huolimatta edellä kuvatuista ylimääräisistä 1,7 milj. euron kustannuksista. Tilinpäätöksen ylijäämä on 168.985 euroa ja kaiken kaikkiaan kaupungin taseen kertynyt ylijäämä saadaan nyt nostettua yli miljoonan euron. Hieno asia on myös se, että toimialueet noudattivat hyvin talousarviota ja pääosin menomäärärahojen käyttö alittui. Tämä osoittaa vastuullista toimintaa kaupungin henkilöstöltä. Tosiasia kuitenkin on se, että ilman kuntien valtiolta saamia ylimääräisiä valtionosuuden korotuksia korona -tilanteen hoitamiseen, kaupungin tulos olisi ollut alkuperäisen talousarvion mukaisesti merkittävästi alijäämäinen. On siis välttämätöntä jatkaa kaupungin talouden tasapainottamistoimia ja saatava pikimmiten päätöksiä selkeästi rakenteellisista muutoksista, joiden avulla kaupungin menotaso saadaan sille linjalle, mitä kaupungin normaalien tulojen perusteella kyetään hoitamaan.

Kiitän kaupungin kaikkia työntekijöitä raskaan korona -vuoden aikana tehdystä työstä ja joustavasta suhtautumisesta vuoden aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Kiitos myös luottamushenkilöille hyvästä yhteistyöstä ja päätöksentekokyvystä.

Pirkko Lindström
vs. kaupunginjohtaja

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamushenkilöorganisaatio

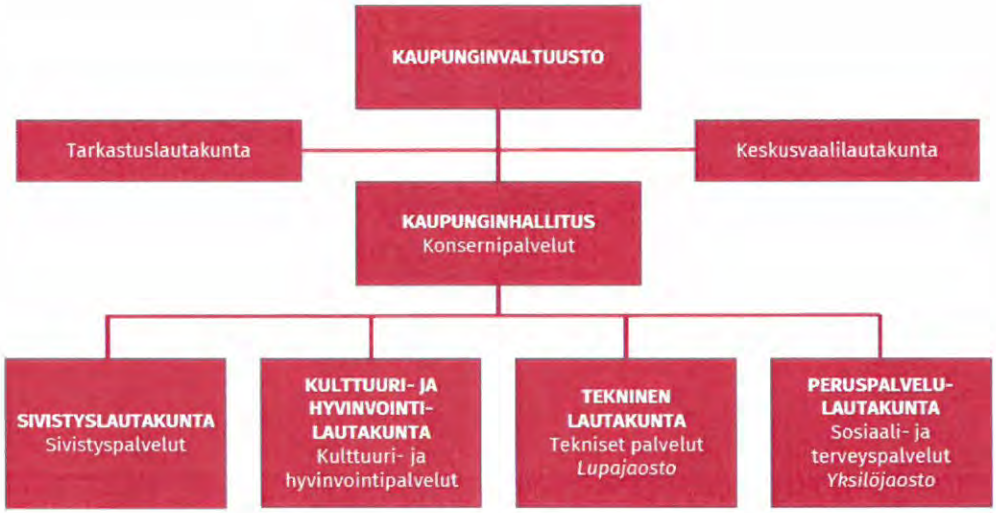

Kaupunginvaltuusto

Kuntalain mukaisesti kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kaupunginvaltuustoon kuuluu 35 jäsentä. Valtuusto kokoontui 8 kertaa.

Valtuuston puheenjohtajat 31.12.2020

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Marika Ala-Herttuala (SDP)
I varapuheenjohtaja Tea Pirttilahti (Kesk)
II varapuheenjohtaja Sami Kouvonen (Kok)

Valtuutettu Ahti Koivulle myönnettiin ero valtuuston jäsenyydestä 16.3.2020 paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Uudeksi valtuutetuksi nousi varavaltuutettu Riikka Peltonen.
Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä on toiminut hallinnon asiantuntija Tuulia Rinne.

Kaupunginvaltuuston jäsenet:		Puolue	Läsnä
Ala-Herttuala	Marika	(sdp)	8/8
Anttila	Martti	(sdp)	8/8
Anttila	Mira	(kok)	7/8
Aronen	Tommi	(sdp)	6/8
Frisk	Jani	(ps)	5/8
Hakala	Henna	(vihr)	7/8
Hakala	Timo	(vihr)	8/8
Happonen	Teemu	(ps)	5/8
Helander	Anneli	(vas)	7/8
Hietanen	Kalevi	(sdp)	8/8
Jatkola	Ilkka	(sdp)	8/8
Juurakko	Tuula	(sdp)	7/8
Kivilahti	Mikko	(kesk)	8/8
Koivu	Ahti	(sdp)	1/1
Kouvonen	Sami	(kok)	4/8
Lahtinen	Janne	(tilapäinen valtuustoryhmä)	7/8
Lahtinen	Jyrki	(sdp)	6/8
Lampinen	Arto	(kesk)	8/8
Lehtinen	Arto	(sdp)	8/8
Liettyä	Anna-Liisa	(kesk)	8/8
Lintula	Saila	(sdp)	8/8
Mikkola	Esa	(sdp)	7/8
Mäkelä	Tauno	(kesk)	4/8
Mäkinen	Alli	(kesk)	8/8
Paananen	Pentti	(vas)	8/8
Peltola	Janne	(kesk)	8/8
Peltonen	Riikka	(sdp)	5/7
Pirttijärvi	Eero	(sdp)	5/8
Pirttilahti	Arto	(kesk)	7/8
Pirttilahti	Tea	(kesk)	7/8
Rauhalammi	Timo	(kd)	8/8
Siltanen	Lasse	(sdp)	8/8
Sultani	Leea	(vihr)	8/8
Timonen	Pertti	(kok)	8/8
Tukia	Timo	(tilapäinen valtuustoryhmä)	8/8
Ylä-Pynnönen	Hilkka	(ryhmä Y-P)	7/8

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus kokoontui 28 kertaa.

Kaupunginhallituksenpuheenjohtaja Timo Tukia (tilapäinen valtuustoryhmä)
I varapuheenjohtajan Alli Mäkinen (Kesk.)
II varapuheenjohtaja Ilkka Jatkola (SDP)

Kaupunginhallituksen jäsenmäärä on 9. Kokoonpano 31.12.2020 oli seuraava:

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Timo Tukia (tilapäinen valtuustoryhmä) puheenjohtaja	Teemu Happonen (ps)
Alli Mäkinen (kesk) 1. varapj.	Anna-Liisa Liettyä (kesk)
Ilkka Jatkola (sdp) 2. varapj.	Jyrki Lahtinen (sdp)
Mira Anttila (kok) jäsen	Auli Välimäki (sdp)
Henna Hakala (vihr) jäsen	Jani Haapoja (vihr)
Tuula Juurakko (sdp) jäsen	Riikka Peltonen (sdp)
Arto Lampinen (kesk) jäsen	Kari Anttila (kd)
Pentti Paananen (vas) jäsen	Hilkka Ylä-Pynnönen (ryhmä Y-P)
Lasse Siltanen (sdp) jäsen	Martti Anttila (sdp)

Kaupunginhallituksen esittelijöinä toimivat kaupunginjohtaja Markus Auvinen, vs. kaupunginjohtaja Susanna Lumio sekä vt. kaupunginjohtaja Pirkko Lindström.
Kaupunginhallituksen pöytäkirjanpitäjänä toimi hallinnon asiantuntija Tuulia Rinne.

Puoluejakauma 31.12.2020

	Valtuusto	Hallitus
SDP	13	3
Kesk.	8	2
Kok.	3	1
Vihr.	3	1
PS	2	
Vas.	2	1
KD	1	
Ryhmä Y-P	1	
Tilapäinen valtuustor.	2	1

Lautakunnat

Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimii neljä lautakuntaa, sivistyslautakunta, kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta, peruspalvelulautakunta ja tekninen lautakunta. Lautakuntien tehtävänä on ohjata ja kehittää alaistensa palvelualojen ja laitosten toimintaa. Lisäksi kaupungissa toimii lakisääteiset lautakunnat: tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta.

Johtoryhmä 2020

kaupunginjohtaja	Markus Auvinen 10.11.2020 saakka, Susanna Lumio vs. ajalla 22.6.-8.7. ja 22.7.-23.8., Pirkko Lindström vt. 24.8. alkaen
talouspäällikkö	Susanna Lumio
henkilöstöpäällikkö	Mikko Nyberg
kulttuurijohtaja	Antti Korkka
sivistysjohtaja	Petra Tolonen
palvelujohtaja	Alli Ruuhilehto
tekninen johtaja	Mika Haanpää
hallinnon asiantuntija	Tuulia Rinne (8/2020 asti)

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Talouskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2020 sekä Kuntaliiton analyysiin kuntien tilinpäätösennusteista.

Alkuvuodesta alkanut COVID-19 epidemia on vaikuttanut merkittävästi kuntien talouteen ja toimintaan. Talouden selvä toipuminen covid-19-epidemista siirtyy vuoden 2021 puolelle, sillä epidemian toinen aalto hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta vuoden 2021 puolella.

BKT:n arvioidaan supistuvan 3,3 % v. 2020 ja vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä talous supistuu edellisestä neljänneksestä. Palveluiden kulutus supistuu uudelleen epidemian toisen aallon voimasta, mutta tavaroiden kulutus pysyy vahvana. Samoin tavaroiden ulkomaankauppaan odotetaan pientä piristymistä, mutta palveluvienti supistuu edelleen. Rakennusinvestoinnit kääntyvät laskuun ja syventävät investoin-tien supistumista.

Vuoden 2020 lopulla covid-19-pandemian toinen aalto hidastaa toipumista ja kasvu on hitaampaa myös v. 2021 alkupuolella. Palveluiden ulkomaankauppa supistui voimakkaasti v. 2020 ja vahvempaa kasvua odotetaan vasta vuoden 2021 lopulle. Erityisesti matkailu- ja kuljetuspalveluiden normalisoituminen v. 2021 riippuu voimakkaasti covid-19-pandemiaan liittyvien riskien hälvenemisestä. Uusien rajoitustoimien käyttöönotto vähentää etenkin palvelujen kysyntää sekä tarjontaa ja kääntää työllisyyden uudelleen laskuun. Vuonna 2020 työllisyys supistuu 1,5 %, mutta enää 0,3 % v. 2021.

Yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisten lisäksi lomautuksilla. Lomautettujen määrä väheni ennätystasolta kesällä nopeasti, mutta syksyllä lomautettujen määrä on kääntynyt uudestaan nousuun. Työttömyysaste jää 7,8 prosenttiin v. 2020 ja nousee 8,0 prosenttiin v. 2021.

Nimellispalkat nousevat 1,7 % palkkaliukumien noustessa v. 2020. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatioksi ennustetaan 0,3 % v. 2020. Kulutuskysynnän merkittävä supistuminen sekä epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä hillitsevät inflaatiota myös tulevina vuosina.

Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa jyrkästi v. 2020. Alijäämän arvioidaan kuitenkin kasvavan aiemmin ennakoitua vähemmän, vaikka covid-19-epidemia on syksyn mittaan kiihtynyt uudelleen. Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Vuoden mittaan lisäbudjeteissa on päätetty monista tukitoimista, mutta kaikkia varoja ei käytetä vuoden 2020 aikana, vaan niiden käyttö ajoittuu osittain vuoden 2021 puolelle. Lisäksi epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua v. 2020.

Vuoden 2021 puolelle jatkuva covid-19-epidemia sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden elpymistä tukevat toimet pitävät julkisen talouden alijäämän hyvin suurena myös v. 2021. Ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua. Julkinen velka kasvaa vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen v. 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevina vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % v. 2025.

Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät heikkoina siihen saakka, kunnes pandemia saadaan taltutettua rokotteilla tai muuten.

	2018	2019	2020
(% muutos)			
Palvelut, määrän muutos	1,2	-3,3	2,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos	1	0,3	1
Ansiotasoindeksi, muutos	2,1	1,7	2,5
(%-yksikköä)			
Työttömyysaste	6,7	7,8	8
Vaihtotase, suhteessa BKT:een	-0,2	-1	-1
Lyhyet korot (Euribor 3kk)	-0,4	-0,4	-0,5
Pitkät korot (valt.oblig., 10v)	0,1	-0,2	-0,3
Veroaste, suhteessa BKT:een	42,2	41,7	42,4
Julkisyhteisöjen menot/BKT:een	53,3	57,8	57,3
Valtionvelka suhteessa BKT:een	44,2	53,1	55,6
Valtion rahoitusjäämä/BKT:een	-1,2	-6,1	-4,9

Lähde: Valtiovarainministeriön kansatalousosasto, kesk. ennusteluvut talvi 2020

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kaikkien vuonna 2020 negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien tappiot jäivät muutamiin miljooniin.

Suurimmat kaupungit tekivät euromääräisesti suurimmat tilikauden tulokset. Kärkipäässä ovat Helsinki (+497 milj. e.), Espoo (+140 milj. e.), Outokumpu (+81 milj. e.), Tampere (+69 milj. e) ja Lahti (+ 43 milj. e.).

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokorttiuudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotulojen romahdusta paikkaa yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä.

Kuntayhtymien tilanne oli kokonaisuutena heikko. Joissakin sairaanhoitopiireissä koronan talousvaikutukset näkyivät selvästi, mikä kiertynee jo piakkoin kunnille yhdeksi uudeksi koronaan liittyväksi menopaineeksi.

Mänttä-Vilppulan kaupungin talousalueen kehitys

Väestö

Mänttä-Vilppulan kaupungin väkiluku oli vuoden 2020 lopussa Tilastokeskuksen arvion mukaan 9 686. Tämän tilaston mukaan kaupunkimme väkiluku pieneni viime vuoden aikana 169 hengellä, joka merkitsee noin 1,7 prosentin vähennystä.

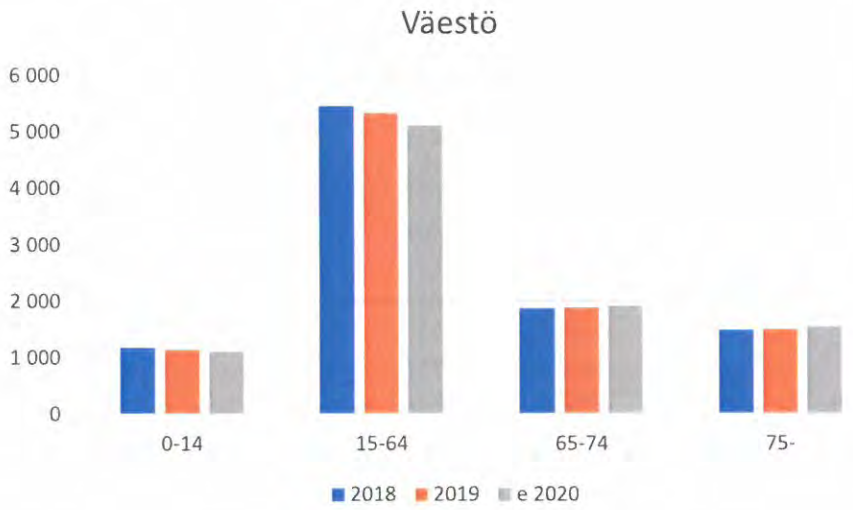

Väestön vähenemisen ohella ikäihmisten suhteellinen osuus kasvaa kaupungissamme koko ajan. Alla olevasta kuvasta näkyy väestön ikärakenne vuoden 2020 lopussa Tilastokeskuksen ennusteen mukaisesti. Yli 65 –vuotiaiden suhteellinen osuus on 36 % väestöstä.

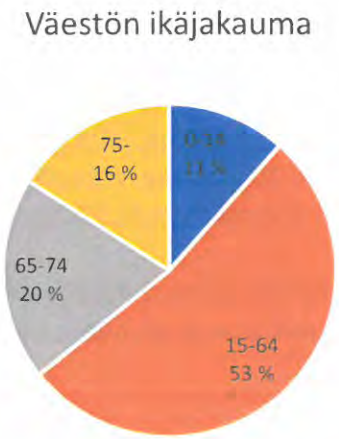

Lähde: Tilastokeskus: Väestörakenteen ennakkotiedot

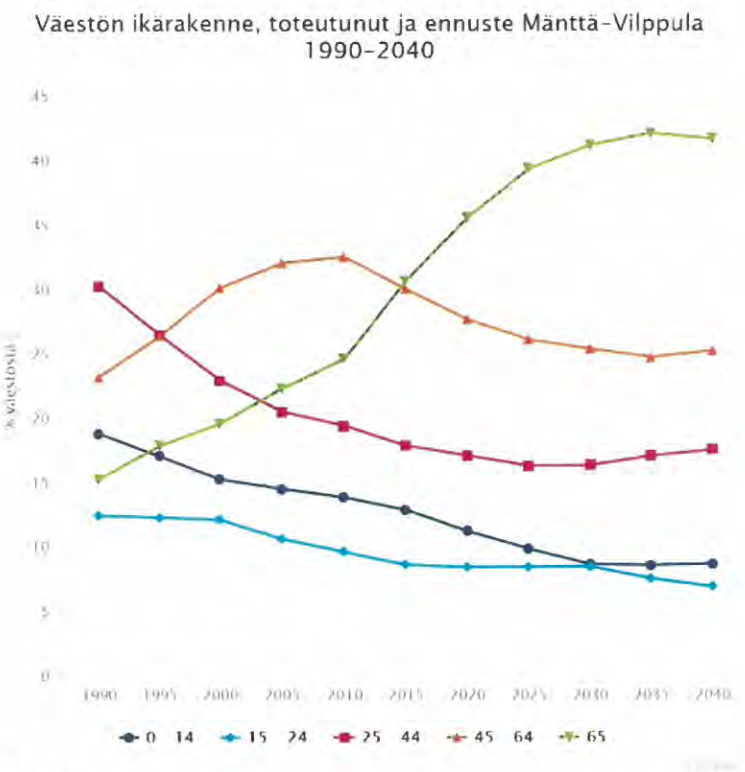

Lähde Kuntaliitto

Työllisyys

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilaston mukaan työttömyys kasvoi kaikissa Pirkanmaan seutukunnissa. Vuoden 2020 lopulla työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta oli Mänttä-Vilppulassa 13,5 % eli 3,5 prosenttiyksikköä vuodentakaista korkeampi. Koko maan työttömyysaste oli 13,6 % ja Pirkanmaalla työttömyysaste oli 13,4 %. Työttömien työnhakijoiden määrän vuositason kasvu johtuu covid-19 -viruksentorjuntaan liittyvistä toimista ja sen aiheuttamasta taloudentilanteen merkittävästä muuttumisesta, jotka jatkuvat vielä jonkin aikaa.

Työttömiä työnhakijoita Mänttä-Vilppulassa oli yhteensä 531, kun vuonna 2019 vastaava luku oli 427. Alle 25-vuotiaita työttöminä oli 80 eli noin 15% ja yli 50-vuotiaista 217 henkilöä, joka on noin 41% työttömistä hakijoista.

Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden) määrän kasvu kääntyi laskuun vuoden 2018 lopulla ja suunta jatkui samana vuonna 2019. Vuoden 2020 lopussa pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 53 henkilöä vuoteen 2019 verrattuna. Osuus kaikista työttömistä oli 24,1 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä oli vuoden 2020 lopulla lähes vuoden 2017 tasolla.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT MÄNTTÄ-VILPPULASSA											
Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat									
		Osuus % työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. Työttömät	Vamm. ja pitkäaik. Sairaat	Avoimet työpaikat
2016	4469	14,5	649	384	265	35	94	286	200	110	28
2017	4359	12,5	545	293	252	24	81	219	123	93	17
2018	4259	10,0	425	236	189	12	54	178	89	76	38
2019	4094	10,4	427	272	155	17	66	153	75	60	40
2020	3934	13,5	531	321	210	22	80	217	128	85	79

Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus, työllisyyskatsaus joulukuu 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Mänttä-Vilppulan kaupunki päätti 4.11.2019 hakeutumisesta työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa ja hyväksyi asiaa koskevan aiesopimuksen. Työllisyyden kuntakokeiluun liittyvä erillislainsäädäntö hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Kokeilun oli tarkoitus käynnistyä 1.1.2021, mutta valmistelun viivästyksestä johtuen kokeilu alkaa vasta 1.3.2021. Ylä-Pirkanmaan kunnat muodostavat kokeilussa oman yhteistyöalueen.

Työllisyyden kuntakokeilu kestää näillä näkymin 30.6.2023 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyy oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi ja kunta vastaa TE-palveluiden eli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta asiakkailleen. Pirkanmaalta kokeilussa on mukana 22 kuntaa ja ne muodostavat yhdessä oman kokeilualueen. Kokeilun alkaessa Pirkanmaan TE-toimistosta siirtyy yhteensä noin 30 000 asiakasta kokeilualueen kuntiin.

Työllisyyden kuntakokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa kehitetään palveluja, jotka tukevat työnhakijan työllistymistä sekä palvelumalleja, joissa asiakkaan tilanne ja palveluntarve huomioidaan yksilöllisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 16.12.2019 jäähallin toiminnan siirtämisestä kaupungin toiminnaksi ja Mäntän jääareena Oy:n purkamisesta. Toiminnan siirto ei toteutunut vielä vuoden 2020 aikana.

Covid-19 pandemian vaikutukset

Kaupungin vuoden 2020 toimintaan liittyi voimakkaasti maailmanlaajuinen koronaviruspandemia, joka aiheutui koronaviruksiin kuuluvan SARS-CoV-2:n leviämisestä. Virus aiheuttaa taudin nimeltä COVID-19. Tammikuussa 2020 uutisoitiin Suomessa todetusta ensimmäisestä koronatartunnasta. Helmikuun lopulla infektiota havaittiin

Uudellamaalla ja Mänttä-Vilppulan kaupungissa ensimmäiset toimenpiteet epidemian leviämisen ehkäisemiseksi tehtiin 16.3.2020 kaupunginhallituksen kokouksessa. Tällöin päätetiin liikuntatilojen sulkemisesta, kaupungin järjestämien liikuntaryhmien perumisista, nuorisopalveluiden järjestämien tapahtumien ja retkien perumisista, kirjastopalveluiden tapahtumien järjestäminen keskeytettiin sekä kevään osalta keskeytettiin ja peruttiin kansalaisopiston järjestämä toiminta. Kaupungintalon ja Asiointipisteen asiakaspalvelu muutettiin maaliskuusta 2020 lähtien ajanvarausperusteiseksi. Toimipisteiden sulku jatkuu toistaiseksi.

Maaliskuun lopulla kokoontui laajennettu valmiusjohtoryhmä ensimmäisen kerran ja epidemian alkuvaiheessa valmiusjohtoryhmä kokoontui tilannekuvan läpikäymiseksi 3 kertaa viikossa. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 30.3.2020 yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä, jonka taustalla on koronavirusepidemian vaikutukset kaupungin toiminnassa. Neuvotteluissa todettiin, että koronavirustilanne on aiheuttanut jatkuvia muutoksia palvelutarjonnan ja resursoinnin kannalta. Henkilöstöresurssipankin voimassaolo otettiin käyttöön 31.8.2020 asti, jotta voidaan varautua syksyn osalta tilanteen ja toimintaympäristön muutoksiin koronavirustilanteesta johtuen.

Pahemman epidemian jälkeen valmiusjohtoryhmä kokoontui kahden viikon välein ja välillä harvemmin. Kokouksen yhteydessä päätettiin seuraavasta kokouksesta ja tarvittaessa tilanteen niin vaatiessa valmiusjohtoryhmä kokoontui nopealla aikataululla. Mänttä-Vilppulan kaupunki toiminnassaan ja omissa linjauksissaan noudattanut Pirkanmaan alueellisen koronanyrkin toimenpidesuosituksia.

Covid-19 epidemialla on ollut taloudellisia vaikutuksia kaupungin toimintaan. Nopealla aikataululla etätyösuosituksiin, etäopetukseen ja etäkokouksiin siirtyminen edellytti laitteiden hankintoja ja erilaiset suojautumistarvikkeet lisäsivät myös kaupungin kustannuksia. Toisaalta toimintojen sulkemiset ja yleinen toimeliaisuuden lasku osaltaan toi säästöjä kaupungille. Pidemmällä aikajänteellä voidaan vasta arvioida pandemian välilliset vaikutukset mm. Kaupungin verotulojen kertymiseen (yritysten tilanne ja mahdollinen työttömyyden kasvu) sekä pitkittyneen poikkeustilanteen aiheuttaman henkisen rasituksen vaikutukset kaupunkilaisten terveydentilaan. Covid -19 kustannukset ovat esitetty kulujen erittelyssä.

Kunnille on korvattu valtion toimesta korona-kustannuksia valtionosuuden korotusten kautta sekä yhteisöveron jako-osuuden korotuksena. Mänttä-Vilppulan kaupunki on saanut vuonna 2020 peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksenä 2,7 milj. euroa.

Maaliskuun 16. päivään mennessä vuonna 2021 Suomessa on vahvistettu jo kaikkiaan 67 851. Virusmuunnostartuntoja on todettu 1 736. Rokotukset ovat edenneet hitaasti kevään 2021 aikana johtuen siitä, että Suomeen on saatu rokotteita pieniä määriä. Korona tulee vaikuttamaan vahvasti vielä ainakin vuoden 2021 toimintaan ja talouteen.

Korona-pandemiaan liittyvän, valtion rahoittaman, yksinyrittäjätuen jako hoidettiin kuntien toimesta. Mänttä-Vilppulassa yrittäjien neuvonnan ja hakemusten käsittelyn hoiti

MW-kehitys Oy ja varsinaiset päätökset tehtiin kaupungilla. Avustusta maksettiin 1.3.-31.8.2020 välillä aiheutuneisiin kustannuksiin. Määräaikana hakemuksia saapui 86, joista 73 hyväksyttiin. Avustusta myönnettiin yhteensä 146 000 euroa.

Henkilöstö

Mänttä-Vilppulan kaupungissa tehdään vuosittain henkilöstöraportti, jossa kerrotaan yksityiskohtaisemmin kaupungin henkilöstöstä. Raportti on tilinpäätöksen liitteenä.

Ympäristö

Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan Ely -keskus ovat laatineet Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 – tiekartan, joka kokoaa strategisen kuvan maakunnan päästövähennysteemoista ja toimenpiteistä. Työn tekemisessä on kuultu kuntia, maakunnassa toimivia organisaatioita ja eri alojen asiantuntijoita. Myös Mänttä-Vilppulan kaupunki on antanut khall 26.10.2021 lausunnon tiekartasta.

Pirkanmaa 2030 -tiekartta on eräänlainen työkalupakki, josta kunnat ja muut m13aakunnan toimijat voivat poimia ilmastotoimenpiteitä ja soveltaa toimia osaksi omaa ilmastotyötään. Tiekartassa keskitytään ensisijaisesti ilmastonmuutosta hillitseviin toimiin. Tiekarttaan valitut päästövähennysten pääteemat ovat: liikenne ja liikkuminen, energiantuotanto ja energiatehokkuus, yhdyskuntarakenne ja rakentaminen, elinkeinoelämän vastuulliset ratkaisut, maa- ja metsätalous sekä hiilinielut ja kompensointi. Tavoitteena on edistää konkreettisia toimia ensi vuoden alusta lukien.

Mänttä-Vilppulassa ei ole laadittu vielä omaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävää tiekarttaa.

Kaupunki liittyi energiatehokkuussopimukseen keväällä 2018 ja on käynnistänyt organisoidun energiatehokkuustyön sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Energiatehokkuussopimustoiminta jakautuu toimintakausiin, joista nykyinen on kestoltaan 2017 - 2025. Energiatehokkuussopimukset ovat tärkeä osa Suomen energia- ja ilmastostrategiaa ja ensisijainen keino täyttää Suomelle asetetut kansainväliset energiatehokkuusvelvoitteet. Vastuullinen ja tehokas energiankäyttö vähentää kustannusten lisäksi ilmastonmuutosta aiheuttavia hiilidioksidipäästöjä.

Sopimukseen liittymisen myötä kaupungin tavoitteena on pienentää vuosittaista energiankulutustaan 10 %:a (2 205 MWh/v) vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan koordinoinnista vastaa kaupungin energiatyöryhmä, jossa on edustettuna energiansäästön kannalta tärkeimmät hallinnonalat.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Mänttä-Vilppulan kaupungilla tulee edelleen olemaan haasteita talouden tasapainon kanssa. Vuonna 2016 solmittiin pitkäaikainen palvelutuotantosopimus sosiaali- ja terveyspalveluista. Sopimus tuo ennustettavuutta taloudenhoitoon, mutta toisaalta

sopimuksen kustannustaso on korkea. Sote -kustannuksista on laadittu vertailuraportti syksyllä 2020 FCG Consulting Oy:n toimesta.

Keväällä 2021 johtoryhmä valmistelee talouden tasapainottamisen toimenpiteet vuosille 2022 - 2024. Toimenpiteistä osa tulee sisällyttää vuoden 2022 talousarvioon.

Työvoiman määrä on kaupungissamme koko ajan laskussa ja väestö sekä vähenee että vanhenee, niin tilanne muuttuu yhä vaikeammaksi.

Keväällä 2021 käynnistyi kaupunginjohtajan rekrytointi ja tämän lisäksi henkilöstöpäällikön irtisanouduttua tehtävästään käynnistyy hallintojohtajan (virkamuutos) rekrytointi.

Koronaepidemia luo edelleen epävarmuutta toimintaan. Valmiusjohtoryhmä seuraa säännöllisesti valtakunnallisia sekä Pirkanmaan koronanyrkin tilannekatsauksia ja suosituksia. Paikalliset toimet linjataan huomioiden valtakunnalliset ja alueelliset suositukset sekä paikallinen tautitilanne.

Valtakunnallinen sote-uudistus on meneillään ja siihen liittyvä lainvalmistelu on parhaillaan valiokuntakäsittelyvaiheessa. Tämänhetkinen tavoite on, että uuden hyvinvointialueet (sis. Sote ja pelastustoimi) käynnistyisivät jo 1.1.2023. Hyvinvointialueiden perustaminen leikkaa kuntien toiminnasta ja taloudesta noin puolet. Vaikutukset kunnan toimintaan ovat merkittävät. Taloudellisista vaikutuksista on valtakunnallisesti laadittu joitakin kuntakohtaisia arvioita, mutta tarkempia tietoja ei vielä ole.

Sote-uudistuksen vaikutuksia ennakoiden Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 2019 myydä sote-kiinteistöt sote-palveluntuottajalle (irtaimiston kauppana). Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, eikä hallinto-oikeuden ratkaisua asiaan vielä 3/2021 ole saatu.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskeistä ja epävarmuustekijöistä on osa kaupungin omalla vaikutusalueella ja osa kaupungin vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella.

Rahoitusmarkkinoilla on edelleen jatkunut historiallisestikin erikoinen tilanne, missä lyhyet korot ovat negatiivisia. Korkomenot eivät tällä hetkellä näyttele isoa roolia tilikauden tuloksen ja tasapainon muodostumisessa. Tulevaisuudessa tilanne voi kuitenkin olla täysin toisenlainen. Nollakorkokaudella on syytä pitää mielessä se, että nykyinen korkotaso ei ole ikuinen. Kaupunkien tulee varautua suunnitelmallisesti myös tulevaan korko- ja rahoitusmarkkinoiden palautumiseen ennalleen. Tällöin korkomenojen osuus kaupunkien menoista voi yllättäen nousta merkittäväksi menoeräksi ja nimenomaan luonnollisesti sinne huonompaan suuntaan talouden tasapainoa horjuttavaksi tekijäksi.

Vuoden 2020 alussa alkaneella Koronapandemialla ja sitä seuranneilla rajoitustoimenpiteillä on merkittäviä vaikutuksia niin kansantalouteen, julkiseen talouteen kuin kuntatalouteenkin. Kuntatalouden osalta vaikutuksia voidaan tarkastella kuntien menojen kasvun ja tulojen supistumisen kautta. Osa pandemian vaikutuksista on suoria, osa tulee välillisesti ja viiveellä. Suorin vaikutus koronaviruspandemialla on kuntien terveydenhuoltomenoihin. Erityisesti pidemmällä aikajänteellä nähtäviä välillisiä pandemian vaikutuksia on vielä vaikea ennakoida, kun edelleen eletään poikkeustilanteessa.

Viime vuosina on noudatettu henkilöstösuunnitelmaa, jonka mukaan eläköitymisten yhteydessä tarkastellaan tehtävien täyttämistä tai täyttämättä jättämistä. Toisaalta merkittävän riskin kaupungin toimintaan tuo niukat henkilöstöresurssit mm. Tietohallinnossa ja varahenkilöjärjestelmän puuttuminen. Viime vuosina henkilöstö kaupungin avaintehtävissä on vaihtunut nopealla kierrolla, mikä heikentää kaupungin pitkäjänteistä kehittämistyötä ja hallinnon toimintaa.

Kaupungin tietohallinto vastaa myös sote-yhteistoiminta-alueen tietohallinnosta. Tähän toimintoon sisältyy merkittäviä henkilö- ja toiminnallisia riskejä. Nykyisillä resursseilla ei ole mahdollisuutta ennakoivasti varautua järjestelmien ja laitteiden muutostarpeisiin eikä esim. osallistua tulevan hyvinvointialueen tietohallinnon hanketoimintaan.

Kaupungilla ja sote-palveluntuottajalla on näkemyseroja palvelusopimuksen tulkinnasta, mikä on aiheuttanut vuodesta 2017 lähtien epäselvyyksiä laskuliikenteessä. Palveluntuottaja on jättänyt maksamatta kaupungin laskuja ja toisaalta palveluntuottaja on osoittanut kaupungille laskuja, jotka kaupungin näkemyksen mukaan ovat aiheettomia. Tilannetta on selvitetty vuoden 2020 aikana myös ulkoisen asiantuntijan toimesta. FCG Consulting Oy on laatinut kaupunginhallitukselle selvityksen, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa lokakuussa 2020. Tilannetta on pyritty selvittämään kirjallisilla selvityksillä sekä neuvotteluin. Kyseessä on huomattavat summat, joilla on realisoituessaan iso vaikutus kaupungin talouteen. Yksityiskohtaisemmin laskutusepäselvyyksiä on avattu sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintakertomuksessa.

Kaupungilla on taloudellisesti ja kaupungin kehityksen kannalta merkittävä kehityshanke Lakeside Airpark Finland (Sassin –hanke) valmistelussa. Valtuusto on tehnyt asiaa koskevat päätökset 27.1.2020, mutta päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Toimintakertomusta kirjoitettaessa hallinto-oikeuden päätöstä ei vielä ole saatu. Hanke sisältää: yhteistyösopimuksen Osanna ACI Finland Oy:n, Yrke Kiinteistöt Oy:n sekä kaupungin välillä; esisopimuksen kiinteistökaupasta Finsilva Oyj:n ja kaupungin välillä sekä esisopimus kiinteistökaupasta I-Portti Oy:n ja kaupungin välillä. Päätökseen liittyy myös Escorow-sulkutilisopimus (10 milj. Euroa).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännön mukaan kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus.

Toimintaa ja taloutta ohjataan hallintosäännön ja talousarvion kautta. Talousarviossa on täytäntöönpano-ohjeita koskien mm. toimialojen määrärahojen käytön sitovuutta, käyttösuunnitelmia, hankintoja ja investointeja. Talouden seurantaa hoidetaan ja valvotaan keskitetysti talouspalvelujen toimesta ja lisäohjeistusta annetaan tarpeen mukaan. Lisäksi palvelualoille annetaan joulukuussa erillinen tilinpäätösohje.

Lautakunnat ovat päättäneet talousarvion määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta käyttösuunnitelmissaan valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan. Toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista on lautakunnille annettu raportointivelvollisuus neljä kertaa vuoden aikana (3 osavuosikatsausta + tilinpäätös). Talouspäällikkö koostaa raporteista osavuosikatsauksen, joka viedään tiedoksi valtuustolle. Muusta raportoinnista on ohjeistettu, että kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta.

Lisäksi talousarviossa on ohjeistettu tulosyksiköiden vastuuhenkilöistä, jotka vastaavat määrärahojen käytöstä, budjettisidonnaisuuden noudattamisesta ja tositteiden hyväksymisestä. Sähköisen laskunkierron osalta laskujen tarkastajat ja hyväksyjät on valittu erillisillä hallituksen ja lautakuntien päätöksillä. Kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksista päättää kaupunginhallitus aina uuden talousarviovuoden alussa. Vuonna 2011 annettiin ohjeistus kaupungin luottokorttien käyttöön (KH 15.8.2011 § 212).

Kuntalakiin kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuonna 2014. Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.2014 § 65. Voimassa oleva sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.12.2015 § 312.

Puutteita sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tullaan päivittämään tulevalla taloussuunnitelmakaudella.

Sisäisen valvonnan tukena on päätetty käyttää myös ulkopuolista asiantuntijaa. Kaupunginhallitus päätti asiasta kokouksessaan 28.9.2020 § 218. Vs. Kaupunginjohtaja valtuutettiin tekemään hankintapäätös ja sopimaan tarkemmasta tarkastussuunnitelmasta.

Osana kaupungin sisäistä tarkastusta on BDO Oy:n toimesta selvitetty hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista päätöksenteossa sekä kaupungin ohjeiden kehittämistarpeita. Tarkastuksessa on käyty läpi kaupunginhallituksen pöytäkirjoja vuosilta 2019 - 2020 ja lautakuntien pöytäkirjoja vuodelta 2020. Tarkastuksessa käytiin läpi myös tehtyjen päätösten näkökulmasta seuraavia ohjeita ja sääntöjä: hallintosääntö, hankintaohje, konserniohje, sisäisen valvonnan ohje sekä valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Osana kaupungin sisäistä tarkastusta on myös selvitetty ja arvioitu kaupungin hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisen tilaa asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Selvityksen yhteydessä toteutettiin toimielinten puheenjohtajien, esittelijöiden ja valmistelijoiden haastatteluja. Tarkastushavaintoja on huomioitu uuden hallintosäännön valmistelussa ja niitä tullaan edelleen huomioimaan kaupungin muiden ohjeiden uudistamisessa ja laatimisessa.

Riskienhallinta

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta.

Konsernipalvelut sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Päätöksentekoprosessi	Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Kaupunginhallituksen ja -valtuuston kokouskalenterit avataan kalenterivuodelle, jotta käsiteltävät asiat voidaan valmistella kokouksiin ajoissa.	Toteutunut.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ohjaamisessa.	Esimiesten iltapäiviä toteutettu säännöllisesti. Ohjausta ja neuvontaa tulee lisätä mm järjestelmien tehokkaan ja osaamisen käytön osalta.
Taloussuunnittelu	Talouden toteumat raportoidaan suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät on määritelty kaupunginhallituksessa	Toteutunut

Talousraportointi	Raportointia tuotetaan palvelualueille tarpeen mukaan. Raportoinnissa hyödynnetään Premiumin ja Kuntamaiseman raportteja.	Toteutunut.
Omaisuuden hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Omaisuuden poistoissa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja suuremmin poistoista päättää kaupunginhallitus.	Toteutunut osin. Kalustokirjanpitoa ei ole pidetty vuoden 2009 jälkeen, ainoastaan IT-laitteet on luetteloitu.
Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin palvelualueiden kanssa.	Toteutunut ja palvelualueiden tarpeisiin reagoidaan. Tietomurto yrityksistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä sekä tarkastuksista raportoidaan talouspäällikölle ja johtoryhmälle.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kaupunginhallituksen avustusten myöntäminen aikataulun mukaisesti. Takausten ja vakuuksien myöntäminen hallintosäännössä määritetyllä tavalla.	Avustusten osalta toteutunut. Vakuudet takauksiin on toteutunut osittain.
Sopimushallinta	Sopimushallinta tehdään palvelualueella keskitetysti Dynastyyn. Erilaiset yhteistyösopimukset ja yhteishankintasopimukset päättää kaupunginhallitus.	Toteutunut.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnoinnista ja talouden seurannasta vastaa talouspäällikkö projektipäällikön kanssa. sivistyspalveluiden sihteerin kanssa.	Toteutunut

Konsernipalvelut riskienhallinta

Riski	kuvaus	Toteutunut 2020
Strategiset riskit	Strategiset tavoitteet eivät ole riittävän konkreettisia. Tavoitteiden määrä vs tavoitteiden laatu. Strategian ymmärrettävyys omassa työssä.	Tavoitteita on liikaa ja niiden toteutuminen ei ole riittävällä tasolla.
	ICT-järjestelmien hankinnassa tai uudistamisessa tehdään huonoja valintoja. ICT-kumppanien valinnassa tehdään huonoja valintoja.	Riski ei ole toteutunut.

Henkilöstöriskit	Henkilöstömuutokset ja perehdytys Henkilöstön pitkät poissaolot aiheuttavat merkittävän riskin ohuella organisaatiolla toimiessa. Henkilöstön puutteellinen osaaminen aiheuttaa riskitilanteita.	Henkilöstömuutokset vaikuttavat osittain palveluiden tuottamiseen. Uusien henkilöiden perehdyttämiseen panostettava enemmän. Riski ei ole toteutunut.
Tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit	Tietohallinnolla ei ole riittäviä resursseja hoitaa tehtäviään. Tietoturvan murtuminen, ulkoisten yhteyksien katkeaminen, suoranaiset hyökkäykset järjestelmiä vastaan.	Ulkoisten yhteyksien osalta ollut joitakin katkoja, vältettävissä järjestämällä yhteydet yhden toimijan kanssa toimiessa. Tämä ei kuitenkaan usein ole mahdollista. tietoliikenteessä on ollut Juupajoen osalta merkittäviä katkoksia.
Sopimusriskit	Sopimusriskien välttämiseksi tulee riittävällä tavalla varmistua sopimuksen sisällöstä ennen sopimuksen hyväksymistä. Uskallettava käyttää ulkopuolista tahoa riskien arvioimiseen jos oma osaaminen ei riitä.	Ei
Toiminnalliset riskit	Henkilöstömuutokset Toiminnallisten riskien välttämiseksi prosessit tulee olla riittävällä tavalla kirjallisesti kuvattuna.	Muutokset henkilöstössä vaikuttavat palvelualueen toiminnallisuuksiin, jotka näkyy mm palvelujen hitautena. Kyllä, puutteellisen tiedon/ohjeistuksen vuoksi ollut merkittävä katko.
Vahinkoriskit	Vahinkoriskien välttämiseksi ICT-ympäristö vaatii jatkuvaa seurantaa ja ylläpitoa. Tähän on oltava varattuna riittävät henkilö -ja taloudelliset resurssit.	Ei

Sivistyspalvelut sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Päätöksentekoprosessi	Sivistyspalveluiden ja tulosyksiköiden johtoryhmät toimivat ja kokoontuvat säännöllisesti. Vuoropuhelu johdon kesken sekä henkilöstön suuntaan on avointa ja ongelmiin tartutaan välittömästi, kun niitä havaitaan.	Toteutunut suunnitellusti.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ohjaamisessa. Asioihin puututaan riittävän varhain (varhaisen puuttumisen malli). Vuorovaikutus on toisia arvostavaa ja tätä edellytetään jokaiselta palvelualueella työskentelevältä. Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten määräysten, sääntöjen, ohjeiden ja suositusten noudattamiseen ja kaupunki järjestää säännöllisesti esimiehille suunnattuja tilaisuuksia (esimiesten iltapäivät). Henkilöstöhallinto ohjeistaa esimiehiä henkilöstöasioiden hoitamisessa.	Toteutunut suunnitellusti.
Taloussuunnittelu	Sivistysjohtaja ja rehtorit arvioivat säännöllisesti toiminnan ja talouden toteutumista. Toteutumasta raportoidaan säännöllisesti lautakuntaa jokaisen lautakunnan kokouksessa sekä hallitukselle ja valtuustolle osavuosiraporttien yhteydessä. Esimiehet ovat velvollisia ilmoittamaan välittömästi toiminnassa/taloudessa havaitsemistaan puutteista tai poikkeamista.	Toteutunut säännöllisesti ja suunnitellusti.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Määritetyt laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät ovat selkeät, ajantasaiset ja toimivat. Sivistyspalvelujen sihteeri seuraa keskitetysti sivistyspalvelujen hankkeiden toteutumista ja hankkeiden taloutta.	Hankkeiden talouden seurantaa ei ole saatu reaaliaikaisemmaksi ja vaatii edelleen runsaasti tilioikaisuja ja korjauksia.
Talousraportointi	Talouden ja toiminnan toteutumasta raportoidaan jokaisessa lautakunnan kokouksessa lautakuntaa, sekä hallitukselle ja valtuustolle osavuosiraporttien yhteydessä.	Toteutunut suunnitellusti.

Omaisuuden hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Omaisuuden poistoissa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja lautakunta päättää suuremmat omaisuutta koskevat ratkaisut	Toteutunut osin. Kalustokirjanpitoa ei ole pidetty vuoden 2009 jälkeen, ainoastaan IT-laitteet (läppärit, Ipadit) on luetteloitu.
Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin tietohallinnon ja koulujen It-suunnittelijan kanssa. Ohjeistetaan yksiköiden johtoa sekä henkilöstöä tarpeen vaatiessa. Järjestetään tarvittaessa koulutusta	Toteutunut tarpeen vaatiessa.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Sivistyspalveluissa ei myönnetä takauksia tai vakuuksia	Toteutunut.
Sopimushallinta	Sopimushallinta tehdään palvelualueella keskitetysti. Sivistyspalveluiden sihteerille toimitetaan kaikki toimialaa koskevat sopimukset, joka arkistoi ne ja vie ne asianhallintajärjestelmään (Dynasty). Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia. Erilaiset yhteistyösopimukset ja yhteishankintasopimukset päättää lautakunta	Toteutunut.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnoinnista ja talouden seurannasta vastaa sivistysjohtaja yhteistyössä sivistyspalveluiden sihteerin kanssa. Sivistyspalvelut on laatinut ohjeistuksen hakkeisiin liittyvien ostojen ja muiden kulujen kirjaamiseen (henkilöstömenot)	Toteutunut osin. Yksiköissä tehdään ohjeistuksista huolimatta virheellisiä kirjauksia, joita joudutaan edelleen korjaamaan ja tekemään tilinoikaisuja. Jatkossa syytä miettiä esim. hankekorttien käyttöä.

Sivistyspalvelut riskienhallinta

Riski	kuvaus	Toteutunut 2020
Strategiset riskit	Suunnitellut tavoitteet eivät ole riittävän vaikuttavia. Yksiköt eivät sitoudu tai ymmärrä kaupunkistrategiaa ja sen edellyttämää palvelujen ja palvelukulttuurin muutosta. Toimitaan jatkossakin samalla tavalla kuin tähän saakka on totuttu toimimaan. Kelpoisten opettajien ja lastentarhanopettajien saatavuus heikkenee.	Kelpoisten opettajien saatavuus on heikentynyt erityisesti varhaiskasvatuksessa

Rahoitusriskit	Valtionosuudet heikkenevät entisestään ja heikentävät palvelujen järjestämisen perustaa. Emme osaa uudistua ja muuntua tilojen käytön osalta riittävästi ja palvelujen kustannustasoa alentavasti. Budjettiin arvioidut tulot eivät toteudu suunnitellusti.	Tulosalueiden henkilöstömenot ovat toteutuneesti. Toukokuussa (11.5.2020 § 116) kaupungin valtuusto hyväksyi muutostalousarvion Kaupungin YT-neuvottelujen tuloksena. Muutostalousarviossa sivistyspalvelujen säästötavoite vuodelle 2020 toteutui.
Toiminnalliset riskit	Erityisen tuen ja perheiden tuen tarve kasvavat. Erityisen tuen ryhmien ja tarvittavien ohjaajien henkilöstömenot kasvavat budjetoitua suuremmiksi. Emme tee riittävästi ja vaikuttavasti yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa kuntalaisten ja erityisesti lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Emme osaa uudistaa palveluja talouden realiteetteja sekä kuntalaisten tarpeita ja mielenkiintoa vastaaviksi. Henkilöstön sairastavuus ja poissaolot kasvavat.	Pienryhmiä ei ole perustettu, hankerahoituksella on aloitettu varhaiskasvatuksessa tukemaan perheitä (vanhemmuus) sekä oppilaiden koulunkäyntiin sitoutumista. Yhteistyötä perhepalveluiden kanssa on edistetty. Havaittu epäselvyyksiä erityisen tuen ja tehostetun tuen oppilaiden merkinnöissä esim. Primusjärjestelmässä. Asiasta tehdään sisäinen tarkastus 2/2021 koulukohtaisesti, joka raportoidaan ja annetaan aikataulu mahdollisten virheiden korjaamiseen.
Vahinkoriskit		Ei toteutuneita riskejä

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Päätöksentekoprosessi	Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmä (esimiestiimi) kokoontuu säännöllisesti (vähintään 2 x kk). Vuoropuhelu ja yhteiset valmistelutehtävät viedään avoimesti ja tavoitteellisesti eteenpäin. Vastuualueiden esimiesten sitouttaminen ja ohjeistaminen viranhaltijapäätösten tekemisessä.	Toteutunut suunnitellusti. Toteutunut suunnitellusti. Pandemiatilanteen rajoituspäätöksissä vastuut ratkaistu hyvällä hallintoyhteistyöllä.

	Lautakuntakokousten käsittelyasioiden valmistelu ja lista-asioiden tarkennukset puheenjohtajan kanssa. Kaupunginhallitukseen- ja valtuuston vietävien palvelualueen päätösasiat aikataulutettu ja valmisteltu kaupunginjohtajan ja hallintoasiantuntijan kanssa yhteisesti sovitulla tavalla.	Toteutunut suunnitellusti. Kiinnitettävä huomiota valmistelun riittävään aikataulutukseen. Toteutunut suunnitellusti.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden valmistelussa ja t oimenpiteissä sekä arvostavissa ja vuorovaikutteisissa työntekijäkohtaamisissa Henkilöstöhallinnon tuki ja ohjeistus työehtosopimusten käsittelyssä ja rekry-tilanteissa. Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten määräysten, sääntöjen, ohjeiden ja suositusten noudattamiseen henkilöstöhallinnon esimieskokouksissa ja palvelualueen johtoryhmässä.	Toteutunut suunnitellusti sis. mm. tehtävänkuvaukset, henkilöstösuunnitelmat, työsopimukset, varhaisen puuttumisen mallin, työterveysneuvottelut. Toteutunut suunnitellusti. Toteutunut suunnitellusti.
Taloussuunnittelu	Kulttuurijohtaja ja vastuualueen esimiehet seuraavat säännöllisesti toiminnan ja talouden toteutumista. Toteutumasta raportoidaan lautakuntaan osavuosiraporttien yhteydessä. Esimiehet velvollisia ilmoittamaan välittömästi toiminnassa/taloudessa havaitsemistaan puutteista tai poikkeamista.	Toteutunut suunnitellusti. Lisätty Premium-taloushallintaraportoinnin osaamista palvelualueen johtoryhmälle toimistosihteerin opastamana.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Laskujen asiatarkastajista ja hyväksyjistä tehty päätös lautakunnassa. Toimistosihteeri ja kulttuurijohtaja seuraavat keskitetys ti palvelualueen talouden toteutumista. Tuettujen hankkeiden maksatusta ja taloutta seurataan tarkasti projektivetäjien ja taloushallinnon kanssa (Leader- ja AVI-hankkeet)	Toteutunut suunnitellusti. Laskujen käsittelykierrossa ollut viivästyksiä. Toteutunut suunnitelman mukaan. Kuntamaiseman ajantasaisuus seurannassa ei vielä käytössä. Hankkeiden talouden seuranta ja maksatukset toteutuneet suunnitellusti, vaatinut jonkin verran tilioikaisuja ja korjauksia.

Talousraportointi	Talouden ja toiminnan toteutumasta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä sekä lautakunnan kokousten ajankohtaiskatsauksissa. Palvelualueen kuukausittainen talousseuranta (toimistosihteeri, kulttuurijohtaja)	Toteutunut suunnitellusti. Toteutunut
Omaisuuden hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Toiminta pääosin kaupungin tiloissa. Vilppulan kirjaston tilat omistuksessa (osakkuus kiinteistöstä). Lautakunta päättää suuremmat omaisuutta koskevat hankinnat ja taideinvestoinnit.	Kalustokirjanpito osin puutteellinen. Kalusto lähinnä toimistotyöntekijöiden IT-laitteita, työkeskuksen kalustoa ja liikuntapalveluiden kalustoa. Tilojen hallinnointi tekpa:ssa. Ei toteutettuja suuria hankintoja.
Tietohallinto ja tietoturva	Toteutetaan yhteistyössä kaupungin tietohallinnon kanssa ja toimitaan tietohallinnon antamien ohjeiden mukaisesti. IT-laitekannnan hankinnat ja ohjelmistot toteutetaan tietohallinnon kanssa tai toimesta.	Toteutunut suunnitellusti. Toteutettu tarpeen vaatiessa.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta-avustukset toteutettu hakukriteerien mukaisesti ja lautakunnan päätöksellä. Useampivuotiset avustukset toteutetaan valtuuston päätöksellä (Kuvataideviikot, Musiikkijuhlat, Kulttuuripääkaupunki) Takaukset ja vakuudet.	Toteutunut. Toteutunut. Palvelualueella ei myönnetä.
Sopimushallinta	Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja sopimukset viedään Dynasty-asianhallintajärjestelmään esimiesten ja kulttuurijohtajan toimesta. Erilaiset yhteistyö- ja hankesopimukset sekä yhteishankint	Toteutunut. Sopimusten oikeellisuuden ja laillisuuden tarkistukseen kiinnitettävä huomiota (tarkistuskäytännöt ja sopimusjuridiikka). Tilaushankinnoissa kiinnitettävä erityinen huomio annettujen toimitusaikataulujen pitävyyteen. Toteutunut.

	asopimukset päätetään lautakunnassa. Työllisyyden kuntakokeilun sopimukset. Sopimusten muuttaminen muuttuneissa tilanteissa.	Toteutettu (sis. riskikartoituksen). Uusiin sopimuksiin kirjattu pandemialauseke (force majeure). Uimahallin palvelusopimus uusittu. Jäähallin palvelu- ja avustussopimuksen uusinta käynnistetty.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnoinnista ja talouden seurannasta vastaa kunkin vastuualueen esimies ja hankevetäjä. Kulttuurijohtaja tarkistaa maksatukset ja käyttää nimenkirjoitusoikeutta. Hankkeiden taloushallinnointi (ks. myös kirjanpito ja maksuliikenne)	Toteutunut. Projektien hallintatyökalut vaihtelevia, tällä hetkellä ei käytössä kaupungin suosittamaa projektinhallintatyökalua. Kirjanpitoon liittyvä hankkeiden tunnistekäytäntö käytössä.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut riskienhallinta

Riski	kuvaus	Toteutunut 2020
Strategiset riskit	Suunniteltujen strategioiden/suunnitelmien ja resurssien yhteensovittaminen. Kehittämistoimenpiteisiin kohdennetun rahoituksen puute. Vastuualueiden ja päätöksenteon sitoutuminen talouden ja palvelukulttuurin muutoksiin. Yleisen taloustilanteen heijastuminen kaupungin houkuttelevuuteen työnantajana ja sijoittautumiskohteena.	Hyvinvointisuunnitelma ja Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma toteutettu. Saatu AVI:n tukihankkeet etsivä ja koulujen nuorisotyöhön. Palveluiden ja tilojen uudelleensijoittelu edelleen kesken. Käsittely TTP 2021 -selvityksen yhteyteen. Henkilöstömuutokset ja työntekijöiden jaksaminen näkyvissä (työterveysneuvottelut lisääntyneet ja sairaslomat).
Rahoitusriskit	Budjettiin sidottujen tulojen toteutuminen suunnitellusti.	Pandemiatilanteessa liikuntapuolen tulot lähes puolittuivat. Muutosta voitiin ennakoida osittain muutostalousarviossa. Muilla vastuualueilla tulonmenetykset korvautuivat toiminnallisilla säästöillä.

	Työttömyystilanteen aiheuttama rahoitustarve	Muutostalousarviossa haettu työllisyyspalveluille lisärahoitus kattamaan ylimääräiset työttömyyden kasvusta aiheutuneet sakkomaksut.
	Kulttuuripääkaupunkihankkeen yhteisrahoituksen toteutuminen.	Toteutui suunnitellusti yhteistyössä Serlachius-museoiden kanssa, valtuustopäätös.
	Valtionavustusten saatavuus ja hakemisen resurssointi.	Saatu AVI:n tukihankepäätökset etsivä ja koulujen nuorisotyöhön. Haettu valtionavustusta ulkoliikuntatilojen infrahankkeisiin (2 kpl).
Toiminnalliset riskit	Henkilöstömuutokset, sairastavuus ja poissaolot kasvavat.	Ks. strategiset riskit.
	Tilojen kunto- ja sisäilmaongelmat	Tilojen selvitystyö edelleen kesken. Uusien tilainvestointien hyötyjä ei ole kartoitettu. Mäntän kirjastolla käynnistetty ilmastointihuoltotoimenpiteet.
	Osaavan henkilöstön saatavuus.	Rekryaikoja pidennetty.
	Toiminnallisten säästöjen vaikutukset.	YT-toimenpiteet toteutettu.
	Jäähallin toiminnan siirtäminen kaupungille taloudellisesti ja toiminnallisesti.	Siirtoon lisäaika vuoden 2021 loppuun asti yhtiön sisäisten velvoitteiden toteuttamiseksi.
Vahinkoriskit	Voimassa olevat tilojen riskikartoitukset ja ohjeet: kirjastot, nuorisotilat, liikuntatilat (koulut), urheiluhalli, uimahalli, jäähalli, Länskä (liikunta- ja palvelutilat), työkeskuksen tilat, näyttelytilat.	Tiloilla omat riskikartoitusten dokumentit, osa dokumenteista osittain vanhentuneita, jotka päivitettävä. Vilppulan omatoimikirjaston ja nuorisotilan ilkivalta kesällä (omaisuusvahingot vähäisiä).
	Tapahtumien toteuttamiseen ja niihin liittyvät taloudelliset ja henkilöihin liittyvät riskit.	Voimassa oleva ja kattava kaupungin vastuuvakuutus. Pandemian vuoksi kaupungin järjestämiä tapahtumia ei toteutettu.

Sosiaali- ja terveyspalvelut sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Sopimusvalvonta, sote-palvelusopimus	Palvelusopimuksen ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toimittaa pöytäkirjan peruspalvelulautakunnalle tiedoksi. Säännöllinen yhteistyö kaupungin sote-hallinnon ja MVT:n keskeisten toimijoiden kesken.	Toimenpiteet ovat toteutuneet. Ei olla kuitenkaan kyetty ehkäisemään kustannusvastuuriitoja.
Yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen valvonta	Säännölliset tarkastuskäynnit sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Muistutusten käsittely Instacare-seurantajärjestelmän seuranta MVT:N osalta (henkilöstömitoitukset)	Säännöllisiä tarkastuskäyntejä ei ole mahdollista nykyisillä resursseilla tehdä. Tarkastuskäyntejä tehdään mikäli yksiköstä tulee epäkohtailmoituksia. Muistutukset käsitelty asianmukaisesti; sosiaalihuollon osalta käsittelyaika osittain suosituksia pidempi.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ohjaamisessa. Asioihin puututaan riittävän varhain (varhaisen puuttumisen malli).	Toteutunut suunnitellusti.
Taloussuunnittelu ja - raportointi	Toteutumasta raportoidaan säännöllisesti lautakuntaa, hallitusta ja valtuustoa.	Toteutunut säännöllisesti ja suunnitellusti.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Määritetyt laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät ovat selkeät, ajantasaiset ja toimivat.	Toteutunut; laskujen asiatarkastuksessa ajoittain hitautta, tähän kuitenkin kiinnitetty huomiota.
Määräaikojen seuranta	Toimentulotuen ja lastensuojelun määräaikojen lakisääteinen seuranta. Välitöntä yhteydensaantia terveydenhuoltoon seurataan, vastaamisprosentin tulee olla vähintään 80% mukaan lukien takaisinsoitto, jotta olisi hyvä. Perusterveydenhuollon hoidontarpeen arvion mukainen hoito aloitettu 3 kk sisällä.	Ei poikkeamia. Koronaepidemian aiheuttaman puhelumäärän huomattavan lisääntymisen vuoksi osana kuukausia toteuma ei ole pysynyt hyvänä. Ei poikkeamia.
Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin tietohallinnon kanssa. Ohjeistukset asiakas- ja potilastietojen käsittelystä sekä MVT:n että kaupungin henkilökunnalle. Rekisteriselosteiden ajantasaisuus.	Ohjeistukset asiakas- ja potilastietojen käsittelystä puuttuvat ja rekisteriselosteet tarvitsevat päivittämistä.

Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Sosiaali- ja terveyspalveluissa ei myönnetä takauksia ja vakuuksia.	Toteutunut.
Sopimushallinta	Sopimushallinta tehdään palvelualueella keskitetysti. Sosiaali- ja terveyspalvelujen sihteerille toimitetaan kaikki toimialaa koskevat sopimukset joka arkistoi ne ja vie ne asianhallintajärjestelmään (Dynasty).	Toteutunut.

Sosiaali- ja terveyspalvelut riskienhallinta

Riski	kuvaus	Toteutunut 2020
Henkilöstöriskit	Henkilöstön saaminen vaikeutuu erityisesti erityistä osaamista tarvittavista tehtävissä ja tehtävissä, joihin tarvitaan runsaasti henkilökuntaa. Henkilöstöllä laajoja tehtäväalueita, joiden hallitsemiseen vaikea löytää pätevää henkilöstöä ja poistuvaa henkilöstöä vaikea korvata. Sijaishenkilöstöä puuttuu. Henkilöstön sairauslomat ja poissaolot kasvavat.	Riskit osittain toteutuneet. Sekä MVT:llä että Mänttä-Vilppulan kaupungilla on ollut rekrytointiongelmia vuoden aikana mm. vanhuspalveluissa ja sosiaalityössä. Useita tehtäviä, joihin organisaatiossa ei ole sijaista. MVT:n henkilöstöllä edelleen runsaasti sairauslomia erilaisista työkyvyn ylläpidon toimenpiteistä huolimatta.
Tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit	Katkokset tietojärjestelmien toiminnassa. Mahdolliset kyberhyökkäykset. Henkilötietojen päätyminen vääriin käsiin. Kaupunki on rekisterinpitäjänä vastuussa MVT:n käsittelemistä henkilötiedoista; palveluntuottajan tekemät virheet henkilötietojen käsittelyssä ovat viimesijaisesti kaupungin vastuulla.	Osa riskeistä toteutunut. Mediatri -järjestelmän toiminnassa ollut toistuvia käyttökatkoksia Juupajoen terveysasemalla DNA:n verkkoviasta johtuen. 3 kk kestoinen Potilastiedon arkiston häiriö ollut loppuvuodesta 2020, jossa potilastiedot eivät siirtyneet Mediatrista OmaKanta-järjestelmään. Syynä palveluvarmenteen vanhentuminen, joka ei ollut kenenkään vastuulla huolehtia ennakolta. Ohjeistukset asiakas- ja potilastietojen käsittelystä puuttuvat, vastuutaho tekemiselle tietosuojavastaava.

Sopimusriskit	Voimassa olevan sote-palvelusopimuksen tulkinnassa eri näkemyksiä palveluntuottajan ja kaupungin kesken. Sopimuksella on pyritty ennakoimaan sote-kustannuksia, mutta sen tulkinta johtaakin ennakoimattomiin kustannuksiin. Prosessit sopimuksen tulkinnassa eivät toimi. Riskinä pitkät juridiset prosessit. Sopimus päättyy ennakoimattomasti esim. lainsäädännöllisistä syistä. Toiminnan turvaaminen ennakoimattomassa tilanteessa vaarantuu. Sopimussakot tulevat kaupungin maksettavaksi.	Riskejä toteutunut. Laskutusepäselvyyksiä, joiden taustalla sopimuksen erilainen tulkinta. Epäselvyyksiä ei ole saatu sovittua.
Toiminnalliset riskit	Prosessikuvaukset ja osaaminen puutteellista mm. joidenkin hallinnollisten prosessien osalta liittyen esimerkiksi henkilörekisterin tietojen korjaamiseen tai virheellisten tietojen poistamiseen sekä potilastietojärjestelmästä että OmaKannasta. Henkilöriskeistä johtuvia toiminnallisia riskejä, esim. määräaikojen toteutuksessa, palvelujen henkilöstömitoituksissa, pahimmillaan siinä, että palvelua ei ole saatavissa.	Riskejä toteutunut. Prosesseja tehdään ensimmäisen kerran> niiden hoitaminen kestänyt MVT:n ja potilastietojärjestelmän toimittajan Mediconsultin toimesta yli hyvän hallinnon käytännön (yli kuukauden, jopa kuukausia) Riskit eivät ole vuonna 2020 toteutuneet.
Vahinkoriskit		Ei toteutuneita riskejä

Tekniset palvelut sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Päätöksentekoprosessi	Vastuualueiden esimiesten sitouttaminen ja ohjeistaminen viranhaltijapäätösten tekemisessä.	Toteutunut.
	Lautakuntakokousten käsittelyasioiden valmistelu ja lista-asioiden tarkennukset puheenjohtajan kanssa.	Toteutunut.
	Kaupunginhallitukseen- ja valtuuston vietävien palvelualueen päätösasiat aikataulutettu ja valmisteltu kaupunginjohtajan ja hallintoasiantuntijan kanssa yhteisesti sovitulla tavalla.	Toteutunut.

Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden valmistelussa ja toimenpiteissä sekä arvostavissa ja vuorovaikutteisissa työntekijäkohtaamisissa Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten määräysten, sääntöjen, ohjeiden ja suositusten noudattamiseen henkilöstöhallinnon esimieskokouksissa ja palvelualueen johtoryhmässä.	Toteutunut suunnitellusti sis. mm. tehtävänkuvaukset, henkilöstösuunnitelmat, työsopimukset, varhaisen puuttumisen mallin, työterveysneuvottelut. Toteutunut osittain, sillä henkilöstön vaihtuvuus vaikuttanut siihen, ettei ohjeistusta aina saa tai sitä ei ole aikaa antaa.
Taloussuunnittelu ja raportointi	Tekninen johtaja ja vastuualueen esimiehet seuraavat säännöllisesti toiminnan ja talouden toteutumista. Toteutumasta raportoidaan lautakuntaan osavuosiraporttien yhteydessä. Esimiehet velvollisia ilmoittamaan välittömästi toiminnassa/taloudessa havaitsemistaan puutteista tai poikkeamista.	Toteutunut. Toteutunut
Kirjanpito ja maksuliikenne	Laskujen asiatarkastajista ja hyväksyjistä tehty päätös lautakunnassa. Tekninen johtaja ja vastuualueen esimiehet seuraavat keskitetysti palvelualueen talouden toteutumista.	Toteutunut. Toteutunut.
Talousraportointi	Talouden ja toiminnan toteutumasta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä sekä lautakunnan kokousten ajankohtaiskatsauksissa. Palvelualueen kuukausittainen talousseuranta (tekninen johtaja)	Toteutunut. Toteutunut.
Omaisuuden hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset	Toteutunut. Kalustokirjanpito osin puutteellinen.

	siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Lautakunta päättää suuremmat omaisuutta koskevat hankinnat ja myynnit	Toteutunut.
Tietohallinto ja tietoturva	Toteutetaan yhteistyössä kaupungin tietohallinnon kanssa ja toimitaan tietohallinnon antamien ohjeiden mukaisesti. IT-laitekannnan hankinnat ja ohjelmistot toteutetaan tietohallinnon kanssa tai toimesta.	Toteutunut Toteutettu tarpeen vaatiessa.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Yksityistie- ja vesihuolto-avustukset toteutettu hakukriteerien mukaisesti ja lautakunnan päätöksellä. Takaukset ja vakuudet.	Toteutunut. Palvelualueella ei myönnetä.
Sopimushallinta	Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja sopimukset viedään Dynasty-asianhallintajärjestelmään esimiesten toimesta. Erilaiset yhteistyö- ja hankesopimukset sekä yhteishankintasopimukset valmistellaan/päätetään lautakunnassa.	Toteutunut. Toteutunut.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnoinnista ja talouden seurannasta vastaa kunkin vastuualueen esimies ja hankevetäjä. Tekninen johtaja tarkistaa maksatukset ja käyttää nimenkirjoitusoikeutta. Hankkeiden taloushallinnointi (ks. myös kirjanpito ja maksuliikenne)	Toteutunut. Kirjanpitoon liittyvä hankkeiden tunnistekäytäntö käytössä.

Tekniset palvelut riskienhallinta

Riski	kuvaus	Toteutunut 2020
Henkilöstöriskit	Henkilöstömuutokset, sairastavuus ja poissaolot kasvavat.	Henkilöstö vaihtui kaupunkisuunnitteluosastolla kokonaan, muutoksia myös muilla osaston vastuualueilla. Henkilöstöllä ei ole sijaisia.
Tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit	Katkokset järjestelmissä, mahdolliset kyberhyökkäykset. Henkilö- ja omaisuustietojen päätyminen vääriin käsiin.	Riski ei ole toteutunut lyhyitä katkoksia lukuun ottamatta.
Sopimusriskit	Puutteelliset tai virheelliset sopimukset. Sopimukset toteutuvat puutteellisesti tai virheellisesti.	Riski toteutunut osittain. Sovitut työt on jäänyt kesken henkilöstöresurssien johdosta.
Toiminnalliset riskit	Henkilöstön vaihtuvuus. Prosessien kuvaukset, päätöksenteko ja toimintaohjeet puutteelliset	Riski toteutunut osittain henkilöstövaihdosten johdosta, tehtävien hoito hidastunut.
Vahinkoriskit	Kiinteistöjen, tilojen ja kaluston vahingot	Säännönmukaiset tarkastukset on suoritettu. Ei ole tapahtunut mitään suurempaa, normaaleja kiinteistöjen pieniä vahinkoja.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta.

TULOSLASKELMA ulkoinen	2020 *1 000 €*	2019 *1 000 €*
Toimintatuotot	17 299	19 580
Toimintakulut	-85 076	-84 467
TOIMINTAKATE	**-67 777**	**-64 887**
Verotulot	41 716	39 501
Valtionosuudet	28 690	24 580
Korkotuotot	134	122
Muut rahoitustuotot	449	1 857
Korkokulut	-305	-404
Muut rahoituskulut	-3	-8
VUOSIKATE	**2 905**	**761**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 740	-2 675
TILIKAUDEN TULOS	**165**	**-1 914**
Poistoeron muutos	4	4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**169**	**-1 910**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	20,3	23,2
Vuosikate/poistot, %	106,0	28,4
Vuosikate, euroa/asukas	300	77
Asukasmäärä 31.12.	9 686	9 861

- Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)
- Vuosikate prosenttia poistoista = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelman sisältö

Tuotot

Tuloslaskelman tuotot kasvoivat 4,0 milj. eurolla ja 4,6 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna.

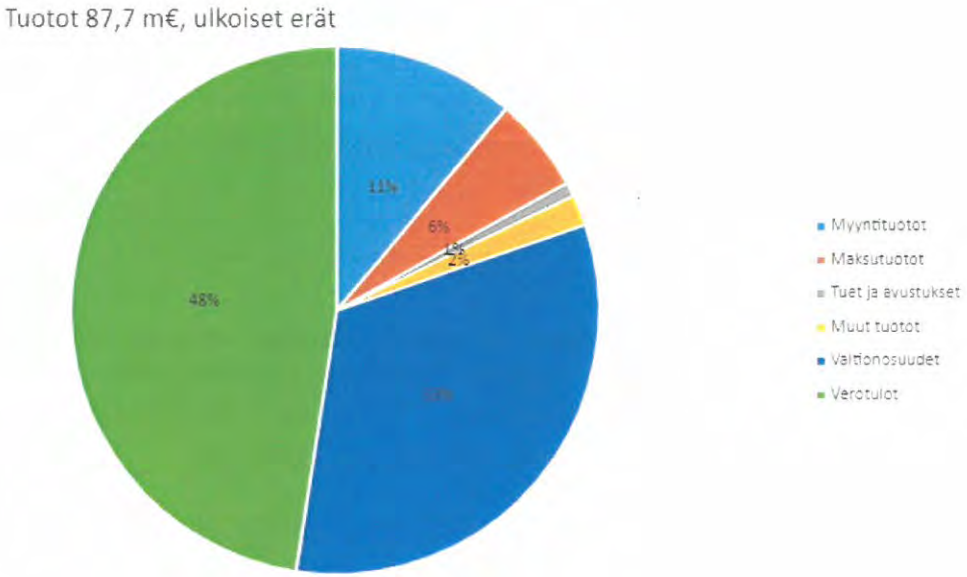

Kulut

Tuloslaskelman kulut kasvoivat 0,5 milj. euroa ja 0,6 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Palvelujen ostot kasvoivat 1,1 milj. euroa ja 1,9 prosenttia vuodesta 2019. Toimintamenojen kasvua selittää muun muassa Covid 19 pandemiasta aiheutuneet kustannukset.

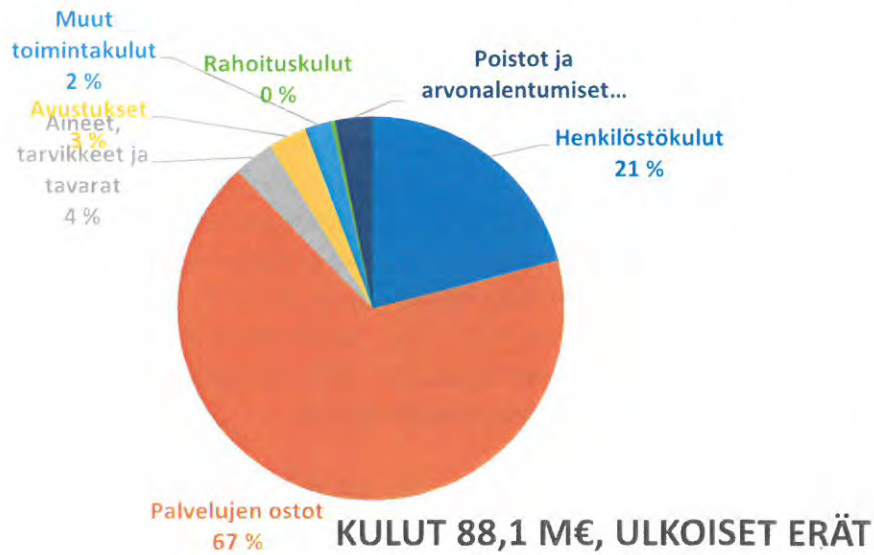

Koronakustannusten erittely

Mänttä-Vilppulan kaupungilla aiheutuneet koronakustannukset on kirjattu kaupungin kirjanpidossa omalle tunnisteelle. Koronasta aiheutuneita eriteltävissä olevia kustannuksia on kertynyt -169 506,82 euroa. Kustannukset sisältävät etätyöskentelyn mahdollistavia ict-hankintoja (tietokoneet, tabletti ja puhelimet) 38 071 euroa. Hoitotarvikkeita ja puhdistusaineita sekä tarvikkeita on hankittu 44 641 eurolla. Näiden kustannusten lisäksi on kertynyt henkilöstökustannuksia sekä muista pienempiä kustannuseriä.

Lisäksi sote-palveluntuottajalle on maksettu pandemia -kustannuksista 370.000 euroa (peruspalvelulautakunta 24.2.2021 § 12).

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuusrahoituksella. Toimintakate on kunnissa negatiivinen.

Toimintakatteen alijäämä on 67,6 milj. euroa, joka oli 0,8 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ja 0,6 milj. euroa enemmän verrattuna alkuperäiseen talousarvioon. Toimintakatteen alijäämä heikkeni 2,9 milj. euroa ja 4,5 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden.

Verorahoituksen kertymä ja rakenne

Verorahoitus koostuu verotuloista (ansiotulon kunnallisvero, yhteisövero ja kiinteistövero) sekä valtionosuuksista.

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 41,7milj. euroa vuonna 2020. Verotulot kasvoivat 2,2 milj. euroa vuoteen 2019 verrattuna. Muutostalousarvioon verrattuna verotulot toteutuivat 0,3 milj. euroa suurempina.

Kunnallisveroa kertyi 34,9 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen 1,1 milj. euroa ja 3,3 prosenttia. Koko maan osalta kunnallisveron tuotto parani 5,1 prosenttia vuodesta 2019. Odotettua parempi toteuma selittyy muun muassa odotettua paremmasta palkkasumman kehityksestä, verovuoden 2020 parantuneesta jako-osuudesta sekä yritysten verojen maksujärjestelyistä, jotka kunnallisveron osalta olivat lopulta vain noin 100 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 kunnallisveroon muodostui verokorttiuudistuksen takia noin 350 miljoonan euron kertymävaje. Tämä korjaantui kokonaisuudessaan viime vuonna ja paransi omalta osaltaan vuoden 2020 kokonaiskertymää.

Yhteisöveroa kertyi 3,9 milj. euroa, joka on noin 1,4 miljoonaa euroa ja 35,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Muutostalousarvioon verrattuna kertymä oli 0,1 milj. euroa

vähemmän ja alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 1,1 milj. euroa enemmän. Myönteinen kehitys johtui pääosin
korotetusta yhteisöveron jako-osuudesta verovuodelle 2020. Kiinteistöveroa tilitettiin 2,8 milj. euroa, 11,2 % prosenttia vuoteen 2019 nähden vähemmän. Kuntaliiton selvityksen mukaan muutos johtuu siitä, että kiinteistöverotus siirtyi verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen). Näin ollen verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana erääntyy reilut 10 prosenttia.

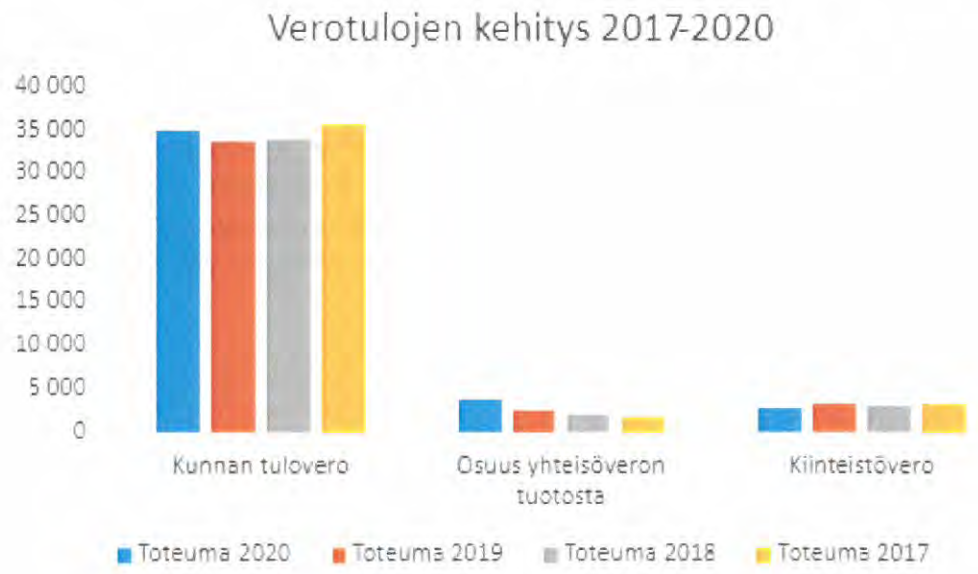

Mänttä-Vilppulan kaupunki sai valtionosuuksia yhteensä 28,7 milj. euroa, joka on 14,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Valtionosuuksien kasvua selittää verotulomenetysten kompensaatio, koronaepidemian tukipaketti sekä verotulojen maksun lykkäyksen kompensaatio.

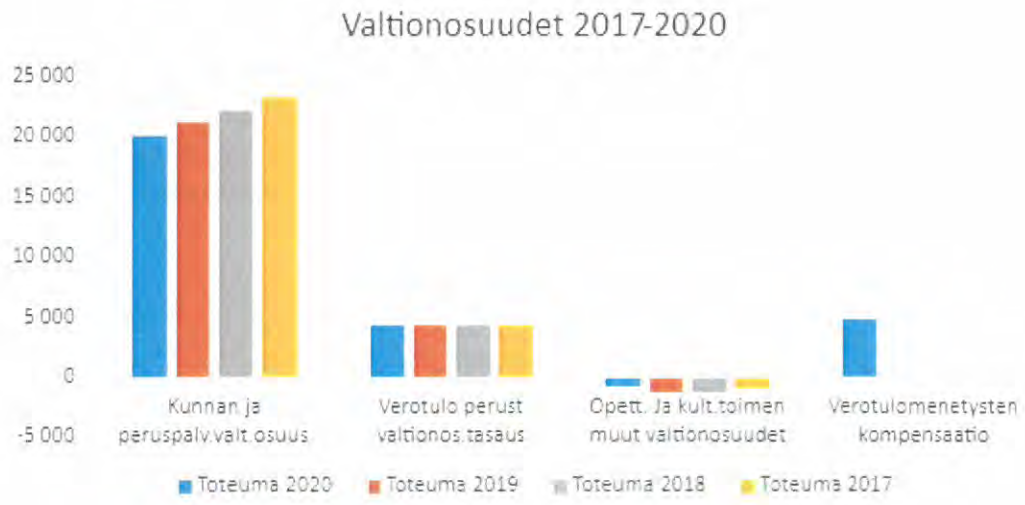

Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus. Jotta kunnan talous olisi tasapainossa, tulisi vuosikatteen pitkässä juoksussa kattaa pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuvat kulut ts. poistot. Vuosikate kuvaa myös kunnan tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos vuosikate on isompi kuin nettoinvestointimenot kunta ei tarvitse ulkopuolista lainarahoitusta.

Kaupungin vuosikate oli 2,9 miljoonaa euroa, joka on 2,1 miljoonaa euroa parempi kuin 2019. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2,7 miljoonaa euroa.

Kunnan nettoinvestoinneilla tarkoitetaan bruttoinvestointien ja rahoitusosuuksien sekä muiden tulojen erotusta.

Tilikauden tulos muodostuu kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotuksesta. Tuloksessa huomioidaan siis vuosikatteesta poiketen myös tilikauden poistot ja satunnaiset erät. Tilikauden tulos muodostui 0,16 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Tilikauden yli-/alijäämä on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämä poistojen ja satunnaisten erien jälkeen oli 168.985 euroa.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirta osoittaa, miten alijäämäinen nettorahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta ja rahoituksen nettorahavirta yhdessä osoittavat kunnan rahavarojen muutoksen.

RAHOITUSLASKELMA	2020 *1 000 €*	2019 *1 000 €*
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	2 905	762
Tulorahoituksen korjauserät	-21	-2 060
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-1 278	-2 097
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	33	38
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		*2 060*
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 646**	**-1 297**
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	93	93
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 616	-3 016
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 000	8 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-32	-25
Saamisten muutos	-404	-842
Korottomien velkojen muutos	3 606	-835
Rahoituksen rahavirta	**-8 353**	**11 375**
Rahavarojen muutos	**-6 706**	**10 079**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 585	12 292
Rahavarat 1.1.	12 292	2 212

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	-4 348	-11 646
Investointien tulorahoitus, %	228,6	36,3
Lainan hoitokate	0,7	0,3
Kassan riittävyys	21,0	49,8
Asukasmäärä	9 686	9 861

- Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno
- Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)
- Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos lainanhoitokate on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Mänttä-Vilppulan kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta 2020 oli 1,6 miljoonaa euroa. Kassavarojen riittävyyden tunnusluku oli 21 päivää, kun vuonna 2019 se oli 49,8 päivää. Rahavarat olivat vuoden vaihteessa 5,6 miljoonaa euroa.

Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE 2020

VASTAAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	35	69
Muut pitkävaikutteiset menot	65	31
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	100	101
Maa- ja vesialueet	5 845	5 854
Rakennukset	24 769	25 874
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 430	10 999
Koneet ja kalusto	315	473
Muut aineelliset hyödykkeet	192	191
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	261	233
AINEELLISET HYÖDYKKEET	41 813	43 623
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöistä	6 101	5 771
Kuntayhtymäosuudet	9 266	9 266
Osakkeet ja osuudet osak.	580	580
Muut osakkeet ja osuudet	1 355	1 355
Osakkeet ja osuudet	17 301	16 971
Muut lainasaamiset	15 097	15 190
Muut saamiset	181	181
SIJOITUKSET	32 580	32 343
PYSYVÄT VASTAAVAT	74 492	76 067
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lainasaamiset	367	17
Pitkäaikaiset saamiset yht.	367	17
Myyntisaamiset	3 127	3 894
Lainasaamiset	880	1 190
Muut saamiset	807	683
Siirtosaamiset	4 613	3 605
Lyhytaikaiset saamiset yht.	9 427	9 372
SAAMISET	9 793	9 389
Osakkeet ja osuudet	35	35
RAHOITUSARVOPAPERIT	35	35
RAHAT JA PANKKISAAMISET	5 550	12 256
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 378	21 681
VASTAAVAA	**89 871**	**97 748**

VASTATTAVAA	2020 *1 000 €*	2019 *1 000 €*
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388	35 388
Edellisten kausien yli-/ali	884	2 794
Tilikauden yli-/alijäämä	169	-1 909
OMA PÄÄOMA	36 442	36 273
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	73	77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		49
Lahjoitusrahastojen pääomat	158	158
Muut toimeksiantojen pääoma	39	22
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	197	229
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoitus- ja vakuut	32 094	36 710
Muut velat/Liittymismaksut		
PITKÄAIKAINEN	32 094	36 710
LYHYTAIKAINEN		
Joukkovelkakirjalainat	6 000	13 000
Lainat julkisyhteisöiltä	4 616	4 616
Ostovelat	3 225	3 235
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	318	312
Siirtovelat	6 907	3 296
LYHYTAIKAINEN	21 065	24 460
VIERAS PÄÄOMA	53 160	61 170
VASTATTAVAA	**89 871**	**97 748**

Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste	40,6	37,0
Suhteellinen velkaantuneisuus	60,6	73,0
Kertynyt yli- /alijäämä, 1000€	1 053	884
Kertynyt yli- /alijäämä €/as	109	79
Kaupungin lainakanta 31.12., 1000€	42 710	54 325
Lainakanta €/as	4 409	5 509
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	42 710	54 325
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 409	5 509
Lainasaamiset 31.12. 1000€	15 097	15 190
Asukkaita	9 686	9 861

- Omavaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)
- Rahoitusvarallisuus euroa/asukas = (Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) – (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Asukasmäärä
- Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot
- Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
- Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat - osassa.
Mänttä-Vilppulan kaupungin taseen loppusumma oli 89,8 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma heikkeni 7,9 miljoonaa euroa. Muutos johtuu pääosin lainakannan muutoksesta. Taseesta laskettava omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 40,6 %.

Lainakannan määrä väheni 11,6 milj. eurolla ja lainat asukasta kohti olivat 4 409 euroa. Kaupungilla oli vuodenvaihteessa pitkäaikaista lainaa yhteensä 42,0 miljoonaa euroa. Lyhytaikaista lainaa pankeilta- ja rahalaitoksilta (sis. joukkovelkakirjalainat ja kuntatodistukset) oli yhteensä 10,6 miljoonaa euroa.
Kaupungin lainakantaa on suojattu korkoriskiltä johdannaisilla, joiden erittely on esitetty liitetiedoissa. Tehtyjen johdannaisten tavoite on suojata kaupungin olemassa olevien lainojen korkomenoja korkotason nousulta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kaupungin mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan. Tunnusluku on sitä parempi, mitä pienempi luvun arvo on. Rahoitusvarallisuus mittaa kaupungin likvidien varojen riittävyyttä vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kuntien rahoitusvarallisuus on viime vuosina ollut selkeästi negatiivinen.

Kertyneen yli-/alijäämän määrä osoittaa, paljonko kunnalla on tulevina vuosina liikkumavaraa tai mikä määrä on katettava tulevien vuosien ylijäämäisillä tilinpäätöksillä.

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2020

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	17 299	Toimintakulut	85 076
Verotulot	41 716	- Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	28 690	Korkokulut	305
Korkotuotot	134	Muut rahoituskulut	2
Muut rahoitustuotot	449	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		-Pakollisten varausten muutos	
-Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutusvoitot	-21	-Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7	Investoinnit	1 278
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	33	Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustappiot	
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	93	Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 616
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen lyhennys	7 000
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	**88 400**	**Kokonaismenot yhteensä**	**98 277**

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisätyvistä yhteisöistä

Mänttä-Vilppula kaupungin kuntakonsernin muodostavat tytäryhteisöt ja -yhtiöt ja kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harj. yhtiöt	4	
Muut yhtiöt	2	
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt	1	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	6	4
Muut omistusyhteysyhteisö		1
Yhteensä	20	5

Kaupunkikonserni

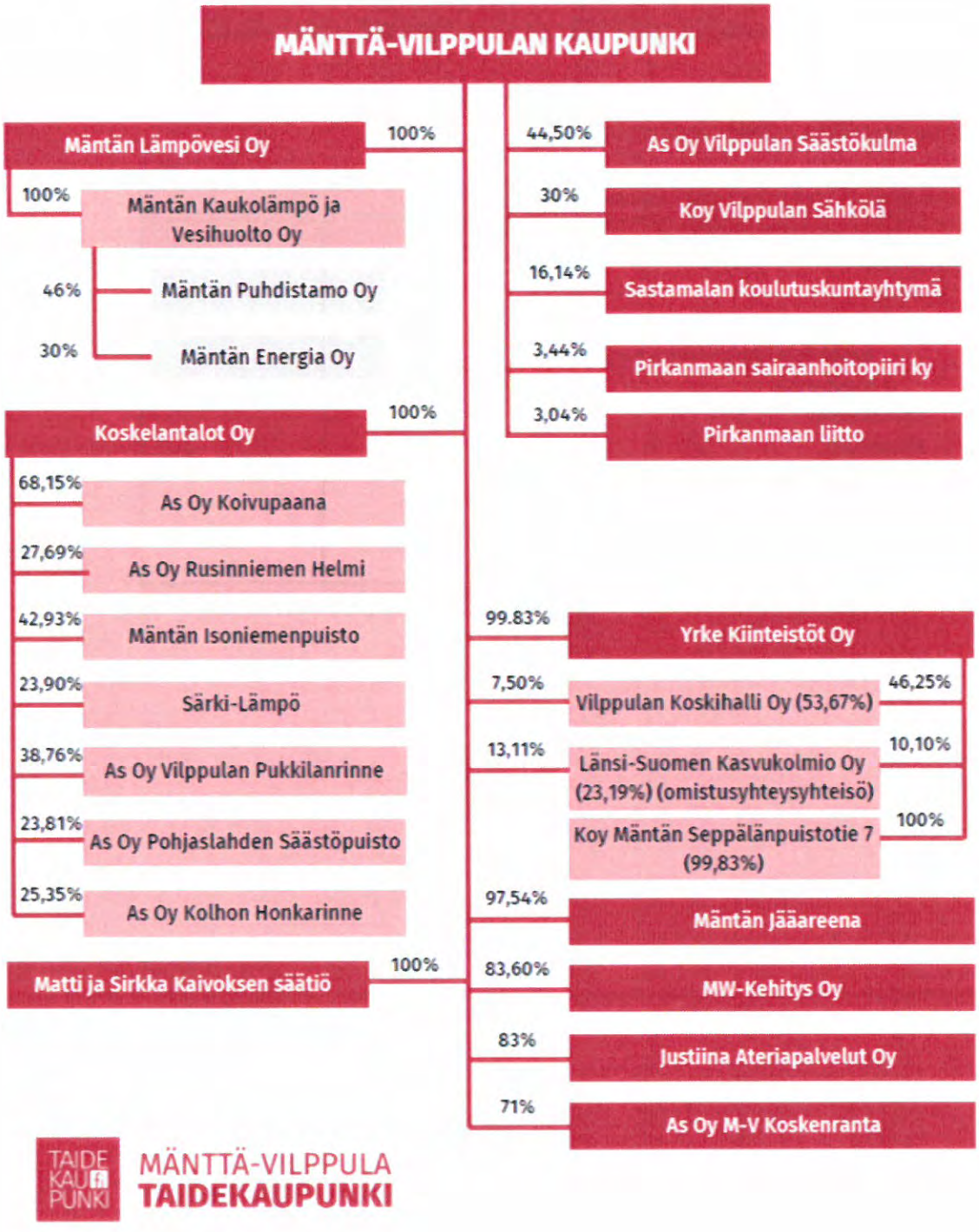

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkikonsernin ohjataan konserniohjeella, talousarviolla ja yksittäisillä valtuuston ja hallituksen päätöksillä. Lisäksi konsernijohto käy tarvittaessa keskusteluja tytäryhtiöiden johdon kanssa konsernin sisäisen tiedonkulun edesauttamiseksi. Kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.5.2017 § 140.

Konserniohjeella ohjeistetaan kaupunginvaltuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjauksien sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttaminen. Ohjeella määritellään myös, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta on järjestetty Mänttä-Vilppulan kaupunkikonsernissa. Lisäksi vuosittain talousarviossa annetaan tilanteen mukaan ohjeita konserniyhtiöille. Lisäksi tytäryhteisöt käyvät raportoimassa kaupunginhallitukselle tiedonantoja säännöllisin väliajoin.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kehitysyhtiöistä **MW-Kehitys Oy** teki tilivuonna 2020 niukasti tappiollisen tuloksen. MW-Kehitys Oy on toiminnassaan keskittynyt yrityspalveluiden ja taloudellisen toimintaympäristön selvitysten tuottamiseen sekä yleiseen edunvalvontaan hallituksensa hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. MW-Kehityksen taloudessa on reagoitu kaupungin talouden tasapainottamiseen sopeutumalla kaupungin avustuksen muutoksiin. Kaupungin avustus kattaa yhtiön välttämättömimmät kulut (mm. henkilöstö, toimitilat). Erikseen haettavat hankerahoitukset ovat merkittäviä lisäpanoksia toiminnan suuntaamisessa.

MW-Kehitys Oy:n toiminta perustuu alueen ja yritysten tuntemukseen, pitkiin asiakassuhteisiin, osaamiseen ja kaupunkiomistajan antamaan mandaattiin.

Koronakriisi pysäytti ja muutti yhtiön toimintasuunnitelmia. Maaliskuusta eteenpäin MW-Kehitys on huolehtinut kattavasti koronatiedotuksesta yrittäjille ja muulle elinkeinoelämälle. Yhtiö on ylläpitänyt jatkuvasti päivittyvää sivustoa yritysten toimintaohjeista, avun lähteistä sekä saatavilla olevista tukimuodoista. Lisäksi tiedotusta on täydennetty sähköpostiviestinnällä sekä uutiskirjeillä. Yhtiön edustus osallistui myös kaupungin valmiusjohtoryhmän toimintaan.

Yksinyrittäjätukien osalta hakemuskäsittely ja tukien myöntäminen tehtiin kokonaan kunnissa. MW-Kehityksessä käsiteltiin yhteensä 86 tukihakemusta. Yhtiön työntekijöitä osallistui myös kaupungin ikäihmisten puhelinkontaktointiin maaliskuussa. Lisäksi osallistuttiin PoKo ry:n pienille yrityksille suunnattuun koulutus- ja kehittämishankkeeseen, jossa kehitetään yritysten digikyvykkyyttä myynnin kehittämisessä.

Pirkanmaan liiton johdolla käynnistettiin Euroopan Unionin Pirkanmaata koskevan elpymisohjelman suunnittelu. Tavoitteena on varmistaa eri rahoitusvälineiden kautta

saatavat kehittämis- ja hankeresurssit. Yleisen elpymiskehittämisen lisäksi myös erilaiset kansalliset elinkeinoelämän tuet tulevat säilymään keskeisenä MW-Kehityksen toimintakenttänä vuosia eteenpäin.

Elinvoimahankkeista tärkeimpiä on ollut julkisen liikenteen, erityisesti rautatieliikenteen kehittämisen johtaminen ja edunvalvonta. Joulukuussa 2019 alkanutta lähijunaliikenteen pilottia on seurattu yhtiön toimesta toteuttamalla liikenteen laskentaa ja asiakashaastatteluja.

Lakeside Airpark Finland -nimeä kantava koko Sassin alueen käsittävä elinkeino- ja investointihanke eteni tammikuussa Mänttä-Vilppulan kaupungin päätöksentekoelimiin. Elinkeinohankkeen rahoitus on yksityinen ja suunnitelman mukaan kaupungin tytäryhtiö Yrke Kiinteistöt Oy:n on tarkoitus lähteä hankeyhtiön osakkaaksi. Sassi-hanke sai runsaasti kotimaista ja ulkomaista huomiota sen tultua hyväksytyksi kaupunginvaltuustossa selvin numeroin. Kaupungin päätöksistä jätettiin kolme valitusta hallinto-oikeuteen, josta päätöksiä on odotettavissa vuoden 2021 aikana.

Sassin alue on herättänyt laajaa kotimaista ja ulkomaista sijoittumiskiinnostusta. Ennen korona-pandemian rajoituksia aluetta ehdittiin käydä esittelemässä useille yritystahoille ja yhteydenpitoa on jatkettu tavoitteellisesti koronasta huolimatta. Yritykset osoittavat aitoa kiinnostusta Sassin kaltaista yritysympäristöä kohtaan.

Mänttä-Vilppulan alueen palveluyritysten kanssa on jatkettu sähköisten myyntijärjestelmien ja myynnin tehostamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tärkeänä mahdollistajana on palvelualan yrityksiin kohdistettu "Taidekaupungin matkailun tiedolla johdetun ekosysteemin rakentaminen" -hanke, jossa tavoitteena on kaikkia palveluyrityksiä kokoavan Visittaidekaupunki.fi-sivuston rakentaminen. Hanke sai rahoituksen Varsinais-Suomen liitolta loppusyksystä. Budjetti on n. 171.000 euroa ja hanke kestää vuoden 2021 loppuun.

Työllisyyden kuntakokeilun aloitus on viivästynyt. Alun perin syksyksi suunniteltu aikataulu on siirtynyt vuoden 2021 puolelle. MW-Kehityksen 'Töissä taidekaupungissa'-työllisyyskonsepti on suunniteltu laajennettavaksi koko Mänttä-Vilppulan työllisyyskokeilun sisältöihin. Kokeilu on kaupungin työllisyyspalveluiden vastuulla, mutta MW-Kehitys osallistuu työhön keskeisesti.

Yhtiön tiedottamisessa on panostettu uutiskirjeeseen sekä omien nettisivujen uudistamiseen. Yhtiöllä on käytössä myös Facebook-, Instagram- sekä Twitter-tilit. Kevät-kesällä somekampanjana toteutettiin erityisesti paikalliseen someilmapiiriin vaikuttamaan tähdännyt 'Paikallisnostetta'-viestintäkampanja.

Koronavuonna on jatkettu koronasta huolimatta aktiivista kanssakäymistä Mänttä-Vilppulan yrittäjien, Tampereen korkeakouluyhteisön sekä monien muiden tärkeiden sidosryhmien (Ely, Avi, ystävyyskaupunki Simmern Saksassa, yms.) kanssa. MW-Kehitys osallistui kaupunkimarkkinoinnin ja matkailutehtävien kehittämiseen. Yhtiö koordinoi myös lähikuntien yhteistä Matkalla Suomen Sydämessä -kokonaisuutta, sekä vastasi Visit

Tampere -yhteistyöstä. Matkailu- ja tapahtumatehtävien siirtymisestä kaupungin runko-organisaation vastuulle tehtiin päätökset toimintavuoden lopulla.

Yrke Kiinteistöt Oy
Yrken perusliiketoiminta muodostuu Mänttä-Vilppulan talousalueella tapahtuvasta toimitilojen vuokrauksesta. Kaupunki ohjaa ja linjaa Yrken toimintaa hallitustyöskentelyn lisäksi omistajan ja yhtiön johdon välisten säännöllisten konsernikeskustelujen ja erillisten konserniohjeiden avulla. Mänttä-Vilppulan kaupunki ei suoraan osta palveluita Yrkeltä, eikä tue yhtiön toimintaa säännöllisin avustuksin.

Yhtiön omistamien toimitilojen käyttöaste on korkealla, n. 95%. Yhtiöllä on omistuksessaan 11 kiinteistöä. Isompien teollisuushallien lisäksi pieniä vuokratiloja on tarjolla Teollisuustalo kahdessa Vilppulassa ja Mäntän Mustalahdessa Noronkadun kiinteistössä sekä Seppälän puistotie 7:ssä. Kiinteistöihin tehtyjen korjausinvestointien avulla vuokratilojen käyttöaste on kasvamassa merkittävästi. Yhtiöllä on asiakasyritysten kanssa myös ns. lunastussopimuksia, yhtään lunastusta ei osunut tilivuodelle.

Koronakriisiin on reagoitu Yrkessä neuvottelemalla vuokrasopimuksiin järjestelyjä. Yhtiö seuraa kaupunkikonsernin omia ja konserniyhtiöiden omistuksessa olevia kiinteistövuokrauksen koronahelpotusperiaatteita. Yrken osalta koronahelpotuksia vuonna 2020 yhteensä kuudelle vuokralaiselle. Helpotukset myönnettiin kaupunginhallituksen vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Helpotukset yhteensä 118.829,13 euroa.

Yrken toiminta kytkeytyy kiinteästi MW-Kehitys Oy:n toimintaan. Kummankin yhtiön resurssit tarvitaan tehokkaaseen yrityspalveluun ja edunvalvontaan. Yhtiöiden erilaiset roolit yhdistetään toimintamallissa siten, että saavutetaan tehokkaat työkalut olevien ja uusien yritysasiakkaiden palvelemiseen. Yrke on vastannut tilivuonna myös Sassin kehittämissuunnitelman valmistelusta.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy toimivat nyt kuudennen toimintavuoden yhtiönä, joka huolehtii kaukolämmön lisäksi myös vesihuollosta. Yhtiö kirjasi noin 15 000 € negatiivisen tuloksen. Tulokseen vaikuttivat poikkeuksellisen lämmin vuosi ja suuret panostukset vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin. Konsernin asettamat tavoitteet 50 000 €/a rakenteellisiin säästöihin saavutettiin.

Yhtiössä on panostettu ja panostetaan myös tulevaisuudessa innovaatioihin, joilla pyritään vastaamaan muutoksiin sekä haasteisiin energia- ja vesihuoltoaloilla.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n toimintaa ei ole taloudellisia vaikutuksia. Toiminnallisesti korona on vaikuttanut siten, ettei asiakkaiden luona ole tehty kuin välttämättömät työt. Esimerkiksi vesimittareiden vaihtotyö on lähes kokonaan pysäytetty.

Arvio todennäköistä tulevasta kehityksestä

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n suurimpana haasteena on vesihuoltoverkostojen korjausvelan hoitaminen ja toiminnan nykyaikaistaminen. Yhtiö on panostanut voimakkaasti vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin ja tulee jatkamaan sitä vielä tulevaisuudessakin. Nykyaikaistamista on tehty vesihuollon mittauksien ja automaation suhteen ja työ jatkuu vielä muutamia vuosia. Hulevesien eriyttäminen viemäriverkosta on yksi tärkeimmistä kehityskohteista.

Verkostosaneeraukset ja hulevesien eriyttäminen aiheuttavat kustannuksia, mutta parantavat toimintavarmuutta ja pitkällä aikavälillä vähentävät merkittävästi käyttökuluja.

Kaukolämmön puolella verkostosaneerauksien jatkaminen ja toimitusvarmuuden parantaminen ovat tärkeimpiä kehityskohteita. Edellisillä pyritään vastamaan kiristyvään kilpailuun energia-markkinoilla. Toimintavarmuutta pyritään parantamaan myös hankitulla varatehokapasiteetilla.

Puhdistamo Oy:n operointi ja puhdistamon teknis- ja taloudellinen kehittäminen tuovat pitkällä aikavälillä kustannussäästöjä, sekä toiminnallista varmuutta jätevesihuoltoon.

Koskelantalot Oy omisti vuoden 2020 lopussa 606 vuokra-asuntoa. Asuntojen määrä väheni edellisvuotisesta 29 asunnolla, kun yhtiö purki yhden kerrostalon Mäntästä, ja myi osakehuoneiston Pohjaslahdelta. Talon Etelätie 1A purkukustannuksiin saatiin ARA:lta purkuavustusta 139 476 € ja kaupungilta 15 498 €. Suurten kerrostaloasuntojen kysyntä on jo vuosia ollut olematonta, ja myös suurissa rivitaloasunnoissa on nähtävissä kysynnän laskua. SPR:n Hämeen piirin ylläpitämä turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus vuokrataloissa Puistokatu 31 ja Koskelankatu 49 lopetti toimintansa 31.12.2020. Lopettaminen aiheutti ko. talojen käyttöasteen romahtamisen, mikä luonnollisesti vaikuttaa yhtiön kokonaiskäyttöasteeseen laskevasti. Yhtiö joutuu pohtimaan ko. talojen tulevaisuutta jo lähivuosina.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2020 oli yhteensä 2,8 Milj€. Laskua edellisvuotiseen oli noin 200.000 €. Liikevaihto on laskenut yli 1 Milj.€ viimeisen kuuden vuoden kuluessa. Suurin syy jatkuvaan liikevaihdon laskuun on vuokratuottojen väheneminen yhtiön vähentäessä kerrostalokantaa, ja asukkaiden vähentyessä kaupungista tasaiseen tahtiin. Liikevaihdon laskuun vuonna 2020 vaikutti myös vuokrankorotuksista pidättäytyminen. Yhtiön taloudellinen käyttöaste (toteutuneet vuokra- ja vesimaksutulot budjetoidusta) oli 93%. Asuntojen käytön mukainen käyttöaste, eli tyhjien asuntojen osuus asuntokannasta oli 79 %.

Koskelantalot teki vuoden 2020 kuluessa rahoitusjärjestelyitä, jotka pienentävät lainanhoitokuluja ja helpottavat yhtiön kassatilannetta liikevaihdon laskiessa. Yhtiön pyynnöstä kaupunki muutti myöntämänsä lyhytaikaiset lainat (330.000 €) svop-rahastoksi. Kaupunki myönsi yhtiölle myös 350.000 €:n pääomalainan, jolla Koskelantalot maksoi pois kaksi epäedullista koronvaihtosopimusta Nordeasta. Loppuvuodesta yhtiö järjesteli vielä lainojaan yhdistämällä kolme vaihtuvakorkoista lainaa yhdeksi kiinteäkorkoiseksi lainaksi. Lainan korko on aikaisempia edullisempi, eikä sille kiinteäkorkoisena tarvitse hankkia erillistä korkosuojausta. Yhtiön lainoilla on kaupungin omavelkainen takaus.

Vastatakaukseksi Koskelantalot on luovuttanut kaupungille kiinnitettyjä panttikirjoja yhteensä 4,9 Milj.€:n edestä.

Koskelantalot Oy:n talouteen ei koronalla ollut näkyviä vaikutuksia. Vuokrissa ei koronasta johtuvia maksuhäiriöitä. Yhtiön toimintaan korona vaikutti enemmän. Koko henkilökunta etätöissä suuren osan vuodesta, asuntoesittelyt etänä tai valokuvina. Asuttujen asuntojen huoltotöistä tehtiin vain välttämättömät. Saunavuorot peruutettuna usean kuukauden ajan, pesutuvat käyttökiellossa muutaman kuukauden keväällä 2020.

Mäntän Jääareena Oy
Koronan varjoon jäänyt vuosi oli yhtiön toinen tilinpäätöksen osalta positiivinen (+29 008,00 €) toimintavuosi. CoVid-pandemian vuoksi Areena suljettiin keväällä jo 16.3. ja uudelleen 2.12. alkaen aina kalenterivuoden loppuun. Keväällä koneet laitettiin luonnollisesti heti kiinni, kun määräys astui voimaan. Joulukuussa laitteisto asetettiin tilaan, jolla varmistettiin jään säilyminen.

Isoin työ on ollut Lappeenrannan yliopiston kanssa toteutettu diplomityö (Konsta Munne) jäähallin energiaratkaisuista, ja keskiössä on ollut Mäntän Jääareena. Iso osa tätä työtä oli kaiken järjestelmän läpi käyminen ja testaaminen. Tässä yhteydessä laitteistoja saatiin huomattavasti aiempaa toimintavarmemmiksi. Henkilökunnalle järjestettiin kaksipäiväinen jäänhoitokoulutus syksyllä.

Kehitysprojektin tuloksena todettiin, että Mäntän Jääareena vaihtaa jatkossa strategiaa energiahallista "Kestävän kehityksen halliksi". Uusi strategia syntyy kolmiosta talous, energia ja asiakas – ja kaikki toimenpiteet pyritään tekemään sopusoinnussa toisiinsa nähden.

Vanhoja asioita hoidettiin myös kuntoon. Vanhan hallin kauppasumman (kirjattu tuloksi 2017) loppuosa kirjattiin alas (50.000 €) ja kokouspalkkiot ajalta 14.11.2018 – 31.12.2020 maksettiin.

Yhtiön purkamista on valmisteltu pääomistajan (kaupunki) päätösten mukaisesti.

Mäntän Jääareena Oy:n toiminta oli keskeytettynä koronaepidemian vuoksi 16.3.-15.4. ja 2.-31.12., jolloin yhtiölle koitui noin 24.000,00 € tulonmenetykset. Kulujen osalta koitui säästöjä hoitotyössä ja siivouksessa.

Justiina Ateriapalvelut Oy:n alkuvuosi värittyi kaupungin YT prosesseista ja niihin liittyvistä säästötavoitteista. Covid-19 ja siihen liittyvät henkilöstöjärjestelyt olivat voimassa vielä kesällä 2020.

Justiina Ateriapalvelut haki lupaa toimia sosiaalipalvelujen tukipalvelujen tuottajana. Myynti on 1.1.2019 alkaen sote aterioissa arvonlisäverotonta. Alv palautus haettiin takautuvasti, tämä oli kirjanpidossa ja myös toiminnallisesti suuri työ. Arviona on että n. 50-60 000 € jää Justiina Ateriapalvelujen katettavaksi vuosittain ja vaikuttaa tulevaan hinnoitteluun.

Joulun alla saimme ilmoituksen, että Mäntänvuoren Terveys ei enää maksa aterialaskuja kaupungin ja MVT sopimus erimielisyyksien vuoksi. Myyntitulot toteutuivat siis lokakuuhun asti normaalisti, ruokasalit olivat osittain suljettuna keväällä koronan vuoksi, tällä oli tuloihin n.-25 000 € vaikutus. Menot pysyivät hallinnassa, ja tulostavoite saavutettiin.

Toiminta jäi voitolliseksi 65 000 €. Tulos kääntyi negatiiviseksi tilinpäätösvaiheessa, takautuvasti palautettavien arvonlisäverojen vuoksi.
Pihlajakodin ateriapalvelut aloitettiin 7.1.2020. Yhteistyö on ollut toimivaa ja hyvää.

Toimitusjohtaja toimi edelleen koko vuoden Titania - työvuorosuunnittelu - ohjelman pääkäyttäjänä ja näin ollen työpaosta ohjautui kaupungin tehtäviin, tehtävä oli määräaikainen ja työpanos laskutettiin kaupungilta.

Tiivis yhteistyö työllisyyspalvelujen kanssa ja aktiivinen palkkatuen hyödyntäminen on antanut mahdollisuuden päivittää määräaikaisen henkilöstön osaamista, ja näkyy myös henkilöstömenoissa.

Työkokeilut ja työssä oppimisen mahdollisuudet ovat avoinna kaikissa Justiina yksiköissä, näillä toimin varmistetaan ja etsitään uusia sijaisia ja tulevaisuuden työntekijöitä.

Ikääntyneiden ravitsemus on tärkeä asia. Uuden ruokasuosituksen mukaisesti jatkamme ikääntyneiden ateriapalvelujen kehittämistä yhdessä eri asiakasryhmien kanssa.

Yhtiön toiminnan pääpaino on edelleen ikäihmisten ateriapalvelut ja henkilöstöruokailu.

Justiina Ateriapalvelut Oy:n alkuvuosi värittyi kaupungin Covid-19 vuoksi tehdyistä henkilöjärjestelyistä. Suunnatonta työmäärää aiheutui myös tiedottamisesta ja muuttuvien ruokailujärjestelyjen hoitamisesta. Keittiöissä maskien käyttö teki ja tekee työstä raskaampaa.

Koronan vuoksi Justiinaan siirtyi useita koulujen keittiöhenkilöitä työhön ja kesälomituksissa jatkoi vielä 4 henkeä, näin kaupunki sai työllistettyä oman henkilökuntansa, eikä lomautuksia tarvinnut toteuttaa. Kaupunki siis sai työllistettyä oman henkilökuntansa, Justiina taas katkaisi omien sijaistensa sopimukset tälle ajalle.

Justiinassa ei ollut omaa tarvetta koronan vuoksi siirtää / vähentää henkilökuntaa. Henkilökunta otti myös palkattomia vapaita ja vuosilomia aikaistettiin. Henkilökunnan siirto kaupungilta tehtiin palvelujen ostona sis. alv 24%. Arvonlisäverottomaan myyntiin siirtyminen teki tämän palvelujen oston kannattamattomaksi. Justiinan omat henkilöstömenot alittuivat tästä syystä. Jatkossa Justiina palkkaa mahdollisesti siirtyvän henkilökunnan suoraa.

Ateriamyynti väheni ruokasalien sulun myötä, mutta kotiaterioiden tarve lisääntyi jonkin verran. Ruokasalit olivat osittain suljettuna keväällä 2020 koronan vuoksi, ja kun salit

avautuivat oli asiakasmäärät pienemmät, tällä oli tuloihin n.-25 000 € vaikutus vuonna 2020.

Lisäksi Justiina tarjosi apuaan myös tilattavien elintarvikekassien tarjoamisella yhdessä kuljetuksista vastaavan Mirila Oy: kanssa. Ruokasaleista myytiin ja myydään edelleen kotiin valmiiksi pakattuja aterioita.

Työmäärä keittiöissä ei ole suinkaan vähentynyt, vaan jatkuvat muutokset ja niiden suunnittelu vie voimavaroja normaalista arjesta. Kaikki toiminnalliset tavoitteet ja kehittäminen eivät toteutuneet.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Konserniyhteisöjä ohjataan sekä erillispäätöksin että ohjeiden kautta. Valtuusto hyväksyi Konserniohjeet 22.5.2017.

Talousarviossa 2020 on määritelty tytäryhtiöiden toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan edellisessä kappaleessa. Kaupungin määräysvallassa olevat konserniyhtiöt raportoivat osavuosikatsauksen neljännesvuosittain. Raportointi sisältää toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurannan.

Konserniyhtiöiden hallitukset saatettiin vuoden 2018 aikana vastaamaan tasa-arvolainsäädäntöä. Samalla päätettiin, että kaupunginhallituksen jäsenten osallistumista konserniyhtiöiden hallituksiin tarkastellaan valtuustokauden vaihtuessa.

Henkilöstöpolitiikan osalta tytäryhtiöt ovat noudattaneet konserniohjetta hyvin. Konserniohjeen henkilöstölukua on mahdollisesti hyvä tarkastella tulevaisuudessa entistäkin yhtenäisemmän ja toimivamman henkilöstöpolitiikan varmistamiseksi koko konsernitasolla.

Konsernikeskustelut käytiin tytäryhtiöiden kanssa vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhteydessä. Konsernikeskusteluissa käytiin läpi jokaisen tytäryhtiön tehtävä, taloustilanne, hallituksen kokoonpano, yhtiön nykytila, tulevaisuuden näkymät sekä toiminnalliset tavoitteet ja investoinnit.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toimintatuotot	64 574	64 945
Toimintakulut	-133 393	-130 945
Osuus osakkuusyht voitosta	91	28
Toimintakate	**-68 728**	**-65 972**
Verotulot	41 716	39 501
Valtionosuudet	34 465	30 354
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21	20
Muut rahoitustuotot	480	1 897
Korkokulut	-833	-762
Muut rahoituskulut	-101	-177
Vuosikate	**7 020**	**4 861**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 511	-5 906
Omistuksen eliminointierot		-13
Arvonalentumiset	-62	-9
Tilikauden tulos	**447**	**-1 067**
Tilinpäätössiirrot		0
Tilikauden verot	-219	-87
Laskennallinen verokulu	17	42
Vähemmistöosuudet	-369	-166
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-124**	**-1278**

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toimintatuotot/toimintakulut, %	48,4	49,6
Vuosikate/poistot, %	106,7	82,2
Vuosikate, euroa/asukas	724	493
Asukasmäärä	9 686	9 861

Konsernirahoituslaskelma	2020 1 000 €	2019 1 000 €
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	7 020	4 861
Tilikauden verot	-219	-87
Tulorahoituksen korjauserät	132	-2 343
TOIMINNAN rahavirta	**6 933**	**2 431**
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-8 656	-6 809
Rahoitusosuudet investointeihin	129	118
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	60	125
INVESTOINTIEN rahavirta	**-8 467**	**-6 566**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1 534**	**-4 135**
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		-17
Antolainasaamisten vähennykset	89	4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	7 669	11 128
Pitkäaik. lainojen vähennys	-7 430	-4 830
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 951	8 132
Lainakannan muutokset	**-6 712**	**14 430**
Oman pääoman muutokset	122	190
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-41	-96
Vaihto-omaisuuden muutos-	-22	-25
Saamisten muutos	2 670	271
Korottomien velkojen muutos	2 496	1 023
Muut maksuvalmiuden muutokset	**5 103**	**1 173**
Rahoituksen rahavirta	**-1 398**	**15 780**
Rahavarojen muutos	**-2 932**	**11 645**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	17 436	20 367
Rahavarat 1.1.	20 368	8 722
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 932**	**11 645**

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja inv.rahavirran kert. 5v, 1000 €	-8 785	-11 394
Investointien tulorahoitus, %	82	73
Lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys (pv)	42	52
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1

Konsernitase

VASTAAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	130	166
Muut pitkävaikutteiset menot	881	810
Ennakkomaksut	118	109
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	7 924	7 764
Rakennukset	63 033	59 769
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 568	20 194
Koneet ja kalusto	2 731	2 333
Muut aineelliset hyödykkeet	364	283
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	1 197	6 723
SIJOITUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 605	1 401
Muut osakkeet ja osuudet	4 104	4 187
Muut lainasaamiset	27	43
Muut saamiset	113	203
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 795	103 985
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	291	256
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	570	547
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	81	97
Lyhytaikaiset saamiset	14 905	12 300
RAHOITUSARVOPAPERIT	581	446
RAHAT JA PANKKISAAMISET	16 855	19 922
VAIHTUVAT VASTAAVAT	32 992	33 312
VASTAAVAA	**135 078**	**137 553**

VASTATTAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388	35 388
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	772	772
Arvonkorotusrahasto	11	11
Muut omat rahastot	1 610	1 582
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 535	2 792
Tilikauden yli-/alijäämä	-124	-1 277
OMA PÄÄOMA	39 192	39 268
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1684	1283
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1072	969
PAKOLLISET VARAUKSET	1072	969
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	598	604
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	54 940	57 819
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 880	1 935
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	16 080	20 029
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	19 632	15 646
VIERAS PÄÄOMA	92 532	95 429
VASTATTAVAA	**135 078**	**137 553**

Konsernin tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	30	29
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66	71
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 411	1 514
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	146	154
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	71 020	77 847
Konsernin lainat, euroa/asukas	7 332	7 894
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	27	43
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	76 427 617	82 688 389
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	7 891	8 385
Asukasmäärä	9 686	9 861

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Kaupungin taseessa oli ylijäämää viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2019 yhteensä +884 218,92 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2020 tilikauden ylijäämä, yhteensä + 168 984,63 euroa siirretään taseen oman pääoman eriin kohtiin tilikauden yli-/alijäämä.

Siirtojen jälkeen Mänttä-Vilppulan kaupungin taseessa olisi ylijäämää 31.12.2020 yhteensä +1 053 203,55 euroa.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa. Mänttä-Vilppulan kaupungin taseessa oli vuoden 2019 lopussa kertynyttä ylijäämää 884 218,92 euroa. Tasapainottamisvelvoitetta ei tällä hetkellä ole, koska kertyneitä alijäämiä ei ole. Valtuuston 14.12.2021 hyväksymän taloussuunnitelman mukaan taloussuunnitelmakaudella taseeseen alkaa kertyä alijäämää, ellei taloutta tasapainottavia toimenpiteitä toteuteta. Vuosien 2021 ja 2022 taloussuunnitelmat ovat alijäämäisiä.

Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 18.6.2018 hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2018 - 2021. Talouden tasapainottamisohjelman toteutumista seuraa valtuuston nimeämä ohjausryhmä.

Vuosien 2018 - 2021 talouden tasapainottamisen toimenpiteiden toteutumia on käsitelty kaupungin johtoryhmässä talousarvion 2021 valmistelun yhteydessä.

Vuonna 2019 kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.12.2019 aloittaa yhteistoimintaneuvottelut koko kaupungin osalta. Tavoitteena oli 2 miljoonan euron rakenteelliset säästötoimenpiteet, jotka ajoittuvat vuosille 2020 ja 2021.

Vuodelle 2020 toimenpiteillä tavoiteltiin 443 000 euron säästöjä. Vuonna 2021 tavoitellaan 1,4 milj. euron säästöjä. Yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä tarkasteltiin vuosien 2018-2021 talouden tasapainottamisen toimenpiteitä ja todettiin niiden toteutumien tilanne.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29.6.2020 163§ käynnistää uuden talouden tasapainottamisohjelman laatimisen vuosille 2022 - 2024. Tasapainottamistyö on käynnistetty vuoden 2021 alusta lukien tavoitteena saada toimenpiteistä päätöksiä kevään 2021 aikana.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kuntalain 110 § mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kaupungin oma sääntely ja ohjeistus

Hallintosäännön § 70 mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Talousarvio sitoo vastuualueita toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa.

Talousarvion muuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto kuntalain 110 §:n mukaisesti. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin (hallintosääntö § 71).

- valtuusto hyväksyy määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain
- valtuustoon nähden sitova määrärahataso on vastuualuetaso
- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan nettoperiaatetta, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso vastuualeilla ovat nettomenot.

Käyttösuunnitelma ja laskujen hyväksyjät

Talousarvion määrärahat on tarkennettu käyttösuunnitelmissa. Käyttösuunnitelmia vahvistettaessa perustana on ollut kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio perusteluineen. Kukin toimielin voi tehdä talousarvion käyttösuunnitelmaansa muutoksia kustannuspaikalta toiselle vastuualueen kokonaismenojen ja -tulojen puitteissa.
Palvelualuejohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee valvoa, että yksikön toiminnat hoidetaan hyväksyttyä talousarviota sekä siihen liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita ja käyttösuunnitelmaa noudattaen. Mikäli seuranta osoittaa, että talousarviossa ei pysytä tai asetettuja tavoitteita ei saavuteta, palvelujohtajien ja vastuualuejohtajien tulee ryhtyä sopeuttamaan toimintaa siten, että talousarviossa pysytään ja tavoitteet saavutetaan. Lautakunnan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka niiden puolesta hyväksyvät laskut ja tositteet.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi

Lautakuntien tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys, osavuosikatsaus, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä määrärahojen toteutumisesta neljännesvuosittain: 31.3., 30.6., 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteesta. Taloustoimisto tekee raporteista kaupunginvaltuustolle yhteenvedon, joka koostuu talouspäällikön raportista ja palvelualojen talousraporteista.
Raportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista, talouden toteumaraportit, sekä ennusteet koko talousarviovuodelle. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi. Muilta osin kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Erityismääräykset

Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen antamia tarkempia ohjeita. Kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä voi kaupunginhallitus määrätä määrärahojen käytön tarkemmin kuin mitä talousarviossa määrätään.

Tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.
Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.
Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
Toiminnalliset tavoitteet määritetään vuosittain talousarviossa ja ne on asetettu vuositasolla toteutettaviksi. Osavuosikatsausraportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

Mänttä-Vilppulan kaupungille oli vuonna 2020 yhteensä 78 toiminnallista tavoitetta, joista toteutui (vihreät) 62% ja toteutumatta (punaiset) jäi 19%. Tavoitteista keltaisena ovat tavoitteet, jotka jatkuvat vuodelle 2021 tai ovat toteutuneet osittain. Osaan tavoitteista vaikutti koronaepidemian toimenpiteet, jonka vuoksi osa tavoitteista ei ole toteutunut

KONSERNIPALVELUT	
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoprosesseihin	
Yrittäjätyytyväisyyden nostaminen	
Saavutettavuuden, asioinnin parantaminen	
Konsernijohtamisen tarkempi määrittely ja tehostaminen	
HR- ja viestintäpalvelut	
Kaupungin ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen	
Kaupunkikonsernin asiakaspalvelun kehittäminen	
Kaupunkikonsernin palvelutuotannon tehostaminen	
Kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin tukeminen	
Sisäiset tukipalvelut	
Toiminta- ja taloustilaston digitalisoituminen	
Taloushallinnon digitalisaation ja prosessien kehittäminen	
Palkkahallinnonjärjestelmän uudistaminen	
Tikettijärjestelmän käyttöönotto.	
Varautuminen mahdolliseen YT-alueen laajentumiseen.	
Saavutettavuusdirektiivin vaatimat toimenpiteet Internet-alustaan.	
Hallintopalvelukeskuksen organisointi	
Kaupungin asiakirjahallinnon kehittäminen	

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	
Palveluiden tilaus	
Kaupungissa on saatavilla laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut	
Aktiivinen vaikuttaminen soteuudistus valmistelussa	
Ajantasalla olevat palvelut	
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	
Sosiaalipalvelut	
Väestön palveluohjaus sosiaali- ja terveyspalveluissa toimii (hyvinvointikertomus 5)	
Ajantasalla olevat palvelut	
Yhteistyön tiivistäminen lapsiperheiden ja nuorten palvelujen toteuttamisessa	
Vanhus- ja vammaispalvelut	
Ajantasalla olevat palvelut	
Pirkanmaan maakuntayhteistyön hyödyntäminen	
SIVISTYSPALVELUT	
Varhaiskasvatus	
Lapsiperheiden hyvinvointi	
Oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa kolmiportaisen tuen toimenpiteitä kehittämällä	
Avoin varhaiskasvatustoiminta	
Tilapäisen hoidon järjestäminen perheille	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	
Esi- ja perusopetus	
Tasapainoinen talous	
Erityisen tuen opetuksen prosessien uudistaminen ja oppimisen tuen toimintamallien selkiyttäminen lisäämällä koulujen välistä yhteistyötä	
Kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat jatko-opintoihin	
Lasten ja nuorten hyvinvointi	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	
Lukiokoulutus	
Tasapainoinen talous	
Opiskelijamäärän säilyttäminen ja vakauttaminen lisäämällä lukion vetovoimaa ja saavutettavuutta	
Hyvät oppimistulokset ja riittävien jatko-opintovalmiuksien tarjoaminen	
Kaikki lukion opiskelijat saavat päättötodistuksen	
Nuorten hyvinvointi	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	
Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut	
Tasapainoinen talous	
Monipuolisen opetustarjonnan toteuttaminen tehokkaasti.	
Hallintopalveluiden ja kurssien tuottaminen Ruoveden Opistolle.	

KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT	
Kulttuuripalvelut	
Kulttuuritapahtumien kehittäminen ja tukeminen	
Euroopan kulttuuripääkaupunki -ohjelmavalmistelu	
Kulttuuritilojen kehittäminen	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	
Kirjasto	
Kirjastopalveluiden aktiivinen käyttö	
Kirjaston monipuolisista palveluista tiedottaminen; mm. omatoimipalvelut, verkkopalvelut, e-aineistot	
Asiakkaiden ja yhdistysten aktivointi järjestämään näyttelyitä ja tilaisuuksia kirjastoissa	
Kestävä kehitys	
Nuorisopalvelut	
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen	
Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuminen ja toiminnan kehittäminen nuorten toiveita huomioiden.	
Kaupungin palvelualueiden ja eri toimijoiden yhteistyö nuorisoa koskevissa asioissa.	
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	
Työllisyys- ja kasvupalvelut	
Kotoutumisajan jälkeisten työllisyyspalvelujen kehittäminen.	
Nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisy ja nuorten palveluiden kehittäminen.	
Työmarkkinatuen kuntaosuuden ja työttömyysprosentin minimoiminen sekä palveluprosessin kehittäminen.	
Kesätyöpaikan tarjoaminen 16-18-vuotiaille nuorille, joilla ei ole ollut aiemmin kesätyöpaikkaa.	
Työllistämisen kuntalisän tunnetuksi tekeminen yrityksissä.	
Kuntalaisten hyvinvoinnin kuvaaminen suunnittelun, raportoinnin ja päätöksenteon tueksi.	
Liikunta- ja järjestöpalvelut	
Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttö	
Liikuntapalveluiden toiminnallisuuden kehittäminen ja liikuntaneuvonnan edistäminen	
Tilojen varausjärjestelmän kehittäminen	
Liikuntapalveluiden näkyvyyden edistäminen	

TEKNISET PALVELUT	
Tekniset palvelut hallinto	
Palveluprosessien kehittäminen organisaatiouudistusta vastaaviksi, jotta rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	
Teknisten palveluiden toimintoja ja toimintaympäristöä kehitetään kokonaisvaltaisesti, sisäiset palvelut digitalisoidaan vaiheittain lähtien liikkeelle mm. sähköisten kalentereiden ja arkistointijärjestelmien käyttöönotosta.	
Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut	
Vahvistetaan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa mm. keskustaympäristöjen kehittämisellä	
Toimitustuotanto sopeutetaan asiakkaan tarpeita ja aikatauluja palvelevaksi.	
Lupa- ja asiointipalveluiden saavutettavuuden sekä prosessien tehostaminen digitalisoimalla palveluita ja prosesseja aktiivisesti	
Tilapalvelut	
Kaupungin omien kiinteistöjen hoito, ylläpito ja kehittäminen on aktiivista, suunnitelmallista ja jatkuvaa.	
Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	
Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	
Huolehditaan suunnitelmallisesti, että ihmiset ovat osaamistaan vastaavissa työtehtävissä ja resurssit ovat oikein mitoitettuja suhteessa toimintoihin asiakkaiden tarpeet huomioon ottaen	
Infra- ja liikuntapaikkapalvelut	
Toimintoja sopeuttaminen ja tehokkuuden lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti	
Toimintoja sopeutetaan yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	
Ympäristö- ja pelastuspalvelut	
Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden, että palvelutarvemitoitusten avulla, maakuntauudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

Toiminnan kuvaus

Valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin, joka kantaa kokonaisvastuun kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 16.11.2020 42, että vuonna 2021 alkavalla valtuustokaudelle valitaan 31 valtuutettua (nykyisin 35).

Vuonna 2020 valtuusto kokoontui kahdeksan kertaa ja käsitteli 84 §:ää. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuusto kokoontui valtuustoseminaareihin mm. talousarvio- ja hallintosääntövalmisteluun liittyen. Vuoden 2020 vuoden talousarviossa valtuuston toiminnan keskeisimmiksi tavoitteiksi asetettiin talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä kaupungin organisaatiorakenteen edelleen kehittäminen. Toukokuun kokouksessa valtuusto hyväksyikin supistavan muutostalousarvion vuodelle 2020 sekä taloussuunnitelmakaudelle 2020 – 2022. Organisaatiorakenteeseen ei tehty merkittäviä muutoksia.

Tilivuoden kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- Lakeside Airpark -hankkeen toteuttaminen
- Kaukolämpö- ja vesihuollon toiminta-alueen ja erillistoiminta-alueiden määrittäminen
- Yrke Kiinteistöt Oy:n takaukset sekä maksujärjestelyt
- Koivuniemen asemakaavamuutoksen hyväksyminen
- Aluepelastuslaitoksen johtosäännön ja yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen
- Ulkoiluvuosi 2021 -nimeäminen
- Kulttuuritoimen pitkäaikaisavustusten hyväksyminen vuosille 2021 – 2027 sekä Kulttuuripääkaupunki -hankkeen linjapäätös vuosille 2021 -2027
- Työllisyyden kuntakokeilusopimuksen hyväksyminen sekä ko. virkojen perustaminen
- Kaupungin virkaluettelon hyväksyminen.
- Tilapäisen valiokunnan perustamisesitys kaupunginhallitukseen kohdistuvan epäluottamuksen vuoksi.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot					
Menot	-87 430	-104 525	0	-93 277	89,24
Netto	-87 430	-104 525	0	-93 277	89,24

Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus

Vaalien toimittamisesta kaupungissa vastaa 5-jäseninen keskusvaalilautakunta. Kaupungissa on 5 äänestysaluetta ja kuhunkin nimetään vaaleja toimittamaan vaalilautakunta. Lisäksi koti- ja laitosäänestystä hoitamaan nimetään vähintään yksi vaalitoimikunta. Keskusvaalilautakunta on kokoontunut varavaltuutettujen nimeämistä varten vuonna 2020 kaksi kertaa. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä on toiminut hallinnon asiantuntija Tuulia Rinne.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	36 680				
Menot	-31 778			-824	
Netto	4 902			-824	

Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on riippumattomasti huomioida kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta, sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja. Tarkastuslautakunta perehtyy valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomukseen. Tarkastuslautakunta tuo hallitukselle ja valtuustolle tiedoksi havaitsemiaan ja käsittelemiään puutteita sekä epäkohtia ja tekee korjaavia toimenpide-esityksiä.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2020 aikana 7 kertaa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot					
Menot	-32 743	-30 000	-30 000	-27 419	91,40
Netto	-32 743	-30 000	-30 000	-27 419	91,40

Konsernipalvelut

Kaupunginhallitus ja yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta, henkilöstöpolitiikkaa sekä huolehtia kaupungin toiminnan kehittämisestä ja tuloksellisuudesta valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä muista kuntalaissa säädetyistä ja hallintosäännössä linjatuista tehtävistä.

Kaupunginhallituksen ja yleishallinnon vastuualueelle kuuluvat kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmäärärahat, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, ystäväkuntatoiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta, kehitysyhtiöt (avustus), projektit sekä maaseutuelinkeinot.

Konsernipalveluiden organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2020 alusta, jolloin työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut siirtyivät kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin sekä joukkoliikenne siirtyi teknisiin palveluihin. Näistä seikoista johtuen tilinpäätös 2019 ei ole täysin verrannollinen vuoden 2020 tilinpäätöksen kanssa.

Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2020 28 kertaa ja käsitteli 329 §:ää.

Talousarviossa linjattu MVT Oy:n osakkeiden 5 % osuuden myynti ei toteutunut. Kaupungin omistusosuus yhtiössä on edelleen 9 %.

Kaupunginhallitus myönsi kaupunginjohtaja Markus Auviselle eron 10.11.2020 lukien johtajasopimuksen mukaisesti.
Vs. kaupunginjohtajana toimii 24.8.2020 – 31.3.2021 välisen ajan Pirkko Lindström.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	1 998 000	2 000 000	2 000 000	33 550	1,68
Menot	-1 972 408	-1 734 968	-1 624 968	-1 612 992	99,26
Netto	25 592	265 032	375 032	-1 579 442	421,15

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoprosesseihin	Asukasdemokratian vahvistaminen/ asiakastyytyväisyyden kohentaminen, digitalisaatio	Tilaisuuksien määrä, kyselyiden määrä, osallistuvien kuntalaisten määrä	Kyselyiden laatu ja määrä, vastaajien määrä, kyselyiden hyödyntäminen valmistelussa	Ei ole toteutunut
Yrittäjätyytyväisyyden nostaminen	Elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistäminen	Kyselyt	Tyytyväisyyden nousu (alkutaso ensin selville)	Toteutettu yhteinen keskustelu Pirkanmaan elinvoimakuntakilpailun yhteydessä.
Saavutettavuuden ja asioinnin parantaminen	"Vaikutetaan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien turvaamiseen ja edelleen kehittämiseen", "Varmistetaan, että liikkuminen kaupungissa ja kaupunkiin on mahdollisimman jouhevaa"	Pendelöinnin määrä, matkailijoiden määrä, käynnistetyt suunnitelmat	Lyhyen aikavälin tavoite: junapilotille jatko	Junamatkustajien määrää seurattu ja tilastoitu. Korona-pandemia vähensi joukkoliikenteen käyttöä. Lähijunapilotti on jatkunut. Kaupunki on osallistunut maakunnan juna-foorumeihin aktiivisesti.
Konsernijohtamisen tarkempi määrittely ja tehostaminen	"Kaupunkia johdetaan konserninäkökulmasta"		Valmis 6/2020	Tilinvuonna toteutettiin konsernikeskustelut tytäryhtiöiden kanssa.

Kehitysyhtiöt

MW-Kehitys Oy on kaupungissa toimiva elinkeino- ja kehitysyhtiö. MW-Kehityksen toiminnan perustavoitteena on tarjota yritysten kehittämispalveluita, kehittää yritysten toimintaympäristöjä sekä saada toiminnallaan lisättyä Mänttä-Vilppulassa toimivien yritysten määrää sekä työpaikkoja. MW-Kehityksen pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä. Kaupunki on maksanut asiantuntijapalveluna kehitysyhtiölle tilivuonna 2020 665.000 euroa ja muuna yhteistoimintaosuutena 62.000 euroa.

Yrke Kiinteistöt Oy on Mänttä-Vilppulassa toimiva kiinteistökehitysyhtiö. Yrken tehtävänä on tarjota alueelle sijoittuville sekä alueella toimiville yrityksille niiden tarpeisiin sopivia toimitiloja. Yrken pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä. Yrken omistuksessa on yhteensä n. 30.000 m2 erilaisia toimitiloja.

Maaseutuhallinto

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (L 210/2010) velvoittaa, että kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on tehnyt sopimuksen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta yhdessä Jämsän, Keuruun, Kuhmoisten, Multian, Petäjäveden, Ruoveden ja Virtain kanssa. Keuruun kaupunki toimii isäntäkuntana vastaten viranomaistehtävien järjestämisestä koko alueelle. Yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013.
Yhteistoiminta-alueella on n. 1.000 tilaa, josta Mänttä-Vilppulassa 111 tilaa. Kaupungin maksuosuus yhteistoiminta-alueelle on n. 49.000 euroa / vuosi.
Kuntien maksuosuuksien jakoperusteena on 40 % kustannuksista jaetaan toimintavuotta edeltävän vuoden kuntien aktiivitilojen määrän perusteella, 40 % toimintavuotta edeltävän vuoden tukipäätösten määrien perusteella ja 20 % tasan kuntien kesken. Maaseudun kehittämistoimenpiteitä toteutetaan koko yhteistoiminta-alueella hyväksytyn suunnitelman mukaisesti.

Leader-toimintaryhmä PoKo ry

Maaseuturahaston alueellisena toimijana seudulla toimii leader -toimintaryhmä Poko ry. Mänttä-Vilppulan lisäksi Poko ry:n toimialueeseen kuuluvat Ruovesi, Virrat ja Juupajoki. Mänttä-Vilppula kaupunki on syksyllä 2020 tekemällään päätöksellä sitoutunut Poko ry:n tulevaan ohjelmakauteen vuosille 2021-2027 ja päättänyt hyväksyä talousarvioon kullekin vuodelle sitä vastaavan vuosittaisen kuntaosuuden (5 euroa/asukas).
Vuonna 2020 11 kehittämishanketta ja 5 yritysten investointihanketta sai Mänttä-Vilppulassa myönteisen rahoituspäätöksen. Em. hankkeiden kokonaisrahoitusosuus on yhteensä 550.000 euroa.

HR- ja viestintäpalvelut

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat omina kustannuspaikkoinaan henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu- ja TYKY-toiminta ja yhteinen koulutus. Kaupunginhallitus vastaa kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta. Henkilöstöasioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle vastaa henkilöstöpäällikkö.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle

mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa, osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Henkilöstöpalveluiden painopistealueet:

- Henkilöstöhallinto- ja raportointi
- Laadullinen ja määrällinen henkilöstösuunnittelu
- Palkkausjärjestelmä, palkanlaskenta ja palkkapolitiikka
- Työhyvinvointi ja työkykyjohtaminen
- Ulkoinen ja sisäinen työnantajakuva

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on hankittu vuoden 2013 alusta lukien Pihlajalinna Oy:ltä. Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut. Kaupungin työterveyshuollon yleistavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen.
Vuonna 2020 työterveyshuollon toimintaa on kehitetty aktiivisen tuen mallin prosessien mukaisesti.

Viestintäpalvelut

Kaupungin viestintä ja kaupunkimarkkinointi on keskitetty vuoden 2020 alusta HR- ja viestintäpalveluihin. Tarkoituksena on kehittää kaupunkikonsernin sisäistä ja ulkoista viestintää ja kirkastaa kaupungin Taidekaupunki-brändiä. Viestintäpalveluiden operatiivista toimintaa ja kehittämistä tekee tiedottaja. Tiedottajana toimi Henna Linkopuu 23.8.2020 asti. Uutena tiedottajana aloitti xx.xx.2020 Senni Östman.
Viestintä on ollut vuoden 2020 aikana erityisen korostuneessa roolissa johtuen alkuvuoden paljon keskustelua ja mediahuomiota herättäneestä Lakeside Airpark -hankkeesta sekä lähes koko vuoden tehostettua viestintää edellyttäneestä korona-pandemiasta. Tiedottajavaihdoksen aikana syksyllä 2020 kaupungin käytännön viestintää hoiti aktiivisesti eri palvelualojen oto-viestijöistä koottu viestintätiimi.

Viestintäpalveluiden painopistealueet:

- Viestintäsuunnittelu
- Brändin kehitys ja työnantajakuva
- Tiedottaminen
- Viestintäosaamisen kehittäminen
- Viestintäkanavien kehittäminen

Työsuojelu ja TYKY-toiminta

Työsuojelu on kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, kestävää tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Kaupungin työsuojelutoimikuntaan kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä neljä työsuojeluasiamiestä, joista kaksi on nimetty varatyösuojeluvaltuutetuiksi. Työsuojelun esittämiä määrärahoja käytetään liikunnan ja muun virkistystoiminnan tukemiseen ja henkilöstön omaehtoiseen virkistystoimintaan palvelualueittain. Työsuojelutoimikuntana toimii kaupungin yhteistoimintaelin YT-ryhmä. Työsuojelupäällikkönä on toiminut henkilöstöpäällikkö Mikko Nyberg.

Asiointipalvelut

Yhteispalvelu on tapa tarjota julkishallinnon ja muita palveluja keskitetysti yhdestä paikasta. Yhteispalvelu perustuu kuntien ja valtion viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja sopimiseen. Mänttä-Vilppulaan on perustettu vuonna 2018 valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava yhteispalvelupiste. Yhteispalvelu toimii kaupungin keskustan liikerakennuksessa. Palveluvalikoimassa ovat matkailuinfo, Kela, Vero, TE-palvelut ja Maistraatti, Vuokrataloyhtiö Koskelantalot Oy, sosiaalipalvelut, työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut sekä etsivä nuorisotyö. Yhteispalvelutoimiston henkilöstö on myös hoitanut kaupungin verkkosivuille vuonna 2020 käyttöönotettua chat-keskustelupalvelua.

Asiointipalveluiden vastuualueen päällikkönä toimii henkilöstöpäällikkö ja päivittäisestä esimiestyöstä vastaa palveluesimies yhdessä kahden palveluneuvojan kanssa. Yhteispalvelussa on myös eri yhteistyökumppanien asiakasvastaanottoa. Yhteispalvelutoiminnan tavoitteena on ollut säilyttää myös valtion asiointipalveluja kaupungissa, tehostaa ja digitalisoida kaupungin palvelutuotantoa sekä hoitaa kaupungin palveluita nimenomaan asiakasnäkökulmasta. Lisäksi asiointipiste omalta osaltaan monipuolistaa kaupungin keskustan palvelutarjontaa.
Korona-pandemian johdosta asiakaspalvelu on toiminut vain ajanvarauksella maaliskuusta 2020 lähtien.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	0	163 800	163 800	147 533	90,07
Menot	0	-798 037	-775 037	-780 122	100,66
Netto	0	-634 237	-611 237	-632 589	103,49

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kaupungin ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen	Asukasdemokratia ja julkisuuskuva, osaamisen kehittäminen	Suunnitelma tehty ja jalkautettu organisaatioon 12/2020 mennessä.	Konsernitasoisen viestintäsuunnitelman ja brändikäsikirjan laatiminen 12/2020 mennessä	Ei toteutunut. Toimenpide siirtyy henkilöstövaihdoksesta johtuen vuodelle 2021
Kaupunkikonsernin asiakaspalvelun kehittäminen	Asiakaslähtöisyys, osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Prosessikuvaus valmis ja otettu käyttöön 12/2020 mennessä	Sisäisten asiakaspalveluprosessien kuvaaminen ja asiakaspalveluosaamisen kehittämissuunnitelma yhteistyössä palvelualueiden kanssa 12/2020	Ei toteutunut.
Kaupunkikonsernin palvelutuotannon tehostaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, digitalisaatio, asiakaslähtöisyys	Työaikamuodot selvitetty 6/2020 ja järjestelmä käytössä 12/2019	Kaupungin työaikamuotojen selvittäminen ja työajanhallintajärjestelmän uudistaminen 12/2020	Osittain toteututettu. Työaikakäytänteet selvitettiin yhdessä vastuualueiden kanssa. Selvitysten perusteella tarvittava kehitys- ja muutostyö jäi toteuttamatta. HR - järjestelmähankinnasta tehtiin päätös 6/2020. Käyttöönotto keväällä 2021.
Kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin tukeminen	Vastuullisuus ja asiakaslähtöisyys, hyvinvoinnin kaikinpuolinen edistäminen	Uusi sopimus voimassa 12/2020	Kaupungin työterveyshuollon kilpailuttaminen 12/2019, sisällön kohdentaminen työhyvinvoinnin mittareiden mukaan ja kustannustaso max 500e/työntekijä. Työterveyshuollon laajentaminen konsernitasolle.	Ei toteutunut

Sisäiset tukipalvelut

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin keskusarkisto, kaupungin kirjaamo sekä vastata kaupungintalon neuvontapisteen palveluista, toimistotarvikehankinnoista, posti- ja monistus- sekä kuluvalvontapalveluista.

Toimistopalveluiden keskittämistä lähdettiin kehittämään keväällä 2020. Henkilöstövaihdosten johdosta hanke keskeytyi. Keskitettyjen toimistopalvelujen organisointi on välttämätöntä hoitaa kuntoon vuoden 2021 aikana (mm. toimistotarvikehankinnat, puhelinvaihdepalvelut, jne.).

Palkkapalvelut

Palkkapalvelut vastaa kaupungin työntekijöiden palkanmaksuun liittyvistä tehtävistä. Lisäksi palvelua tuotetaan osalle tytäryhtiöistä.

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua.

Loppuvuodesta 2020 palkkapalveluissa valmistauduttiin uuden palkka- ja HR-järjestelmän käyttöönottoprojektiin. Uuden järjestelmän käyttöönottaminen ajoittuu keväälle 2021.

Talouspalvelut

Talouspalvelut hoitaa kaupungin kirjanpitoa ja maksuliikennettä, tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja riittävää tietoa mm. talousarvion toteutumisesta sekä laatii vuosittain asetetun aikataulun mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja talouden lakisääteiset tilastot.

Talouspalveluissa oli vuoden aikana henkilöstömuutoksia, jotka osaltaan vaikuttivat prosessien toimintaan. Henkilöstöresurssit vähenivät 1HTV:lla. Tehtävänkuvia tarkennettiin, jotta voitiin taata palvelujen tuottaminen muun muassa palvelualueille.

Talouspalveluiden digitalisaation kehittäminen aloitettiin ostolaskujen sopimuskohdistuksella ja vaadittavat toiminnot saatiin käyttöön keväällä 2020. Sopimuskohdistukseen liittyy edelleen ongelmia, jotka johtuvat laskujen automaattiseen lukemiseen. Johdon dashboard otetiin käyttöön Kuntamaiseman kautta syksyllä. Kuntamaiseman raportointityökalun avulla raportoitiin syyskuun osavuosikatsaus. Kuntamaiseman raporttien hyödyntämistä kaupungin talouden ja tavoitteiden raportoinnin osalta kehitetään edelleen.

Taloustietojen automaattinen raportointi Valtiokonttorille vaatii jatkossa XBRL rapaportointiin käyttöönottamisen. Automaattiseen raportointiin valmistautuminen ja raportoinnin testaaminen tehtiin vuoden 2020 aikana. Loppuvuoteen ajoittui palvelu- ja sektoriluokituksen lisääminen talouden järjestelmään, joka aiheutti lisätöitä normaalitöiden lisäksi. Palveluluokitus tulee käyttöön vuoden 2021 alusta.

Talouspalvelut vastasi Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimasta Yksinyrittäjien tuen maksatuksesta yrittäjille.

IT-palvelut

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena 2020 on

- varautua mahdolliseen yhteistoiminta-alueen laajentumiseen
- toteuttaa palkkahallinnon järjestelmämuutos
- ottaa käyttöön Office 365 –palvelut

Vuoden aikana sisäisissä tukipalveluissa käsitellään:

- Ostolaskuja noin 17 500 kpl
- Myyntilaskuja noin 35 000 kpl
- Palkkalaskelmia yli 8 000 kpl

Mänttä-Vilppulan kaupungissa käynnistyi toimintakertomusvuonna kaksi digihanketta. Toinen hanke on talouden digitalisointiin keskittyvä hanke, jonka tavoitteena on sopimuskohdistuksen käyttöönottaminen ostolaskutuksessa, johdon dashboard näkymän kehittäminen sekä tikettijärjestelmän käyttöönotto.

Toinen hanke on Ylä-Pirkanmaan kuntien yhteinen Saavutettava, kestävä ja vetovoimainen kunta –hanke. Hankkeen tavoitteena on uudistaa Juupajoen, Oriveden, Ruoveden, Mänttä-Vilppulan ja Virtain toimintatapoja ja palveluprosesseja sekä parantaa niiden vaikuttavuutta sekä laatua sähköisiä palveluita kehittämällä ja tarjolla olevia ratkaisuja hyödyntämällä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	0	50 740	50 740	72 658	143,20
Menot	0	-1 349 066	-1 383 266	-1 288 800	93,17
Netto	0	-1 298 326	-1 332 526	-1 216 143	91,27

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Toiminta- ja taloustilaston digitalisoituminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Valmius saavutettu 12/2020 mennessä, käyttöönottovalmius vuodelle 2021	Tilaston tietojen lähettäminen XBRL-muodossa, yhteistyössä tietohallinnon kanssa	Käyttöönottovalmius olemassa ja raportoinnit vuonna 2021 voidaan aloittaa.
Taloushallinnon digitalisaation ja prosessien kehittäminen	Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Sopimuskohdistuksen käyttöönottaminen (myös tyttäret?) Johdon DashBoard Excel-pohjien hyötykäyttö Premiumissa	Sopimuskohdistus käyttöönotettu, Johdon Dashboard käytössä ja excel-pohjia voidaan hyödyntää Premiumissa sisään ja ulosluvuissa.
Palkkahallinnonjärjestelmän uudistaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä/ei	Selvitetään palkkahallinnon järjestelmän uudistamiseen liittyvät vaihtoehdot ja kilpailutus 12/2020	Järjestelmäuudistuksen valmistelu valmis, talousarviossa 2021
Tikettijärjestelmän käyttöönotto	Sisäisen palvelun parantaminen	Kyllä/Ei	Järjestelmä otettu käyttöön 2020 kuluessa	Tikettijärjestelmä on asennettu ja käyttöönottovalmis, käyttöönotto viivästyi CoviD-20 vuoksi
Varautuminen mahdolliseen YT-alueen laajentumiseen		Kyllä/Ei	Varmistetaan olemassa olevan infran kapasiteetti	Kyllä
Saavutettavuusdirektiivin vaatimat toimenpiteet Internet-alustaan	Kuntalaisten osallistamine n entistä paremmin	Kyllä/Ei	Sivusto tukee saavutettavuutta	Kyllä
Hallintopalvelukeskuksen organisointi	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Hallintopalvelukeskuksen toiminta organisoitu 12/2020 mennessä	ei toteutunut
Kaupungin asiakirjahallinnon kehittäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Tiedonhallintasuunnitelma valmis 12/2020	Ei toteutunut. Hanke käynnistetty 3/2021.

KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	3 360 543	2 214 540	2 214 540	253 741	11,46
Menot	-5 912 850	-3 882 071	-3 783 271	-3 681 972	97,32
Netto	-2 552 307	-1 667 531	-1 568 731	-3 428 231	218,54

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 lukien. Voimassa oleva palvelusopimus on tehty ajalle 1.8.2016-31.7.2031 ja se kattaa suuren osan sosiaali- ja terveyspalveluista. Palveluiden vastuullisena tuottajana toimii Pihlajalinna-konserniin kuuluva Mäntänvuoren Terveys Oy, joka on kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n perustama yhtiö. Vuoden 2015 alusta on käynnistynyt Juupajoen kunnan kanssa muodostettu sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Mänttä-Vilppulan kaupunki.

Palveluiden tilaus

Toiminnan kuvaus

Kaupungin organisaatiossa toimii peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77§.n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen lautakunta. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaoston kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta.

Peruspalvelulautakunnan vastuulla on palvelusopimuksen toteutumisen valvonta. Lisäksi sopimukseen sisältyy tilaajan ja tuottajan edustajista koostuva yhteinen ohjausryhmä. Palvelujen laillisuusvalvonnasta vastaavat palvelujohtaja (sosiaalihuollon valvonta) ja hallintoylilääkäri (terveyspalvelujen valvonta).

Vastuualue palvelutilaus sisältää palvelutilauksen lisäksi peruspalvelulautakunnan, sote-hallinnon, Mänttä-Vilppulan vanhusneuvoston, Mänttä-Vilppulan eläkemenoperusteiset maksut, eläkemenoperusteiset maksut kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista sekä terveyspalvelujen tulot, jotka kertyvät kaupungille.

Vuoden 2020 toimintaan ja toiminnan kehittämiseen on merkittävästi vaikuttanut koronapandemia, joka on sitonut henkilökuntaa varautumiseen ja jäljitystyöhön sekä kaupungin sote-hallinnosta että palveluntuottajalta. Erityisesti keväällä -20 varauduttiin koronapandemiaan mm. alas ajamalla ja supistamalla normaalipalveluja (mm. ryhmätoimintoja, kouluterveydenhuoltoa ja ennaltaehkäisevää toimintaa). Henkilökuntaa siirtyi normaalipalveluista pandemiaan varautumiseen.

Syksyllä -20 alueella on ollut useampia koronatartuntaryppäitä, mutta ne on saatu huolellisella jäljitystyöllä hallintaan. Punatulkun kuntoutusosasto jouduttiin sulkemaan noin kahdeksi viikoksi tartuntaketjun vuoksi. Terveyskeskussairaala oli myös suljettuna samaan aikaan 1,5 viikkoa ja palvelu järjestettiin tänä aikana Jämsän Terveyden toteuttamana Jämsässä. Myös kiirevastaanottoa jouduttiin supistamaan ilta- ja yöajalta 1,5 viikon ajaksi, jolloin korvaavaa palvelua tarjottiin Jämsässä. Tk-sairaalan ja kiirevastaanotot rajoituksista päätettiin yhteistyössä Tays infektioyksikön kanssa, jotta koronavirusinfektion tartuntaketju saatiin katkaistua ja jotta saatiin turvattua hoitohenkilöstön riittävyys.

Koronaepidemia on vauhdittanut etäpalvelujen tarjontaa.

Useissa keskeisissä suoritteissa on ollut vuoden -20 aikana selkeää vähenemistä, jonka taustalla on merkittävässä määrin ollut koronan vaikutus. Korona on vaikuttanut sekä palvelujen tarjontaan että palvelujen kysyntään. Suoritteet ovat vähentyneet mm. lääkärivastaanotolla (erityisesti hoitajakäynnit ovat vähentyneet), suun terveydenhuollossa ja kuntouttavassa päivätoiminnassa. Kuntouttava päivätoiminta oli keväällä kokonaan suljettuna ja muutettiin syksyllä osapäiväiseksi, jolloin ryhmäkoot voitiin pitää suositusten mukaisina.

Hallintoylilääkärin palveluja on myyty Parkanon kaupungille (ml. Kihniö) 1.5.2020 alkaen. Hallintoylilääkäri on toiminut myös kaikkien neljän kunnan (Mänttä-Vilppula, Juupajoki, Parkano, Kihniö) tartuntatautilääkärinä.

PirSote ja Komas-kehitystyö alkoi loppuvuodesta 2020 yhdessä Pirkanmaan Liiton ja Pirkanmaan muiden kuntien kanssa. Kehittämistyön tämän hetkisenä tavoitteena on valmistautua lähinnä sote-palveluja sisällöllisesti kehittämällä tulevan hyvinvointialueen toiminnan alkamiseen. Samalla palveluja ja niiden myöntämisen kriteerejä yhdenmukaistetaan Pirkanmaan kuntien kesken.

Ict- palveluihin sisällytetyt muutokset eivät ole toteutuneet kuin osin. Kuvantamisen Kvarkki-liittyminen ei ole toteutunut, ei myöskään Omaoloon liittyminen (siirtynyt vuodelle 2021). Rai-järjestelmän käyttöönoton valmisteluun on osallistuttu, mutta se otetaan käyttöön yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa 1.4.2021.

Terveyspalvelujen tuloihin sisältyy vuodesta -20 alkaen uusina maksuina maksut hoitajavastaanotoista ja lääkinnällisen kuntoutuksen ryhmäkäynneistä.

Vastuualueelle on kirjattu palvelujen ostoja vuodelle 2019 1 milj.€ (ennakoitu sote-kiinteistöjen myynti, jolla perusteella alennettu vuoden 2019 sote-sopimushintaa). Lisäksi vastuualueelle on kirjattu Mäntänvuoren Terveydelle maksettuja koronakustannuksia Mänttä-Vilppulan osalta yhteensä noin 370 000€ ja Juupajoen osalta noin 70 400€.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on saanut koronakustannuksiin valtionosuutta, mm. testauskustannuksiin noin 628 000€, mutta tämä ei näy tulona sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Mänttä-Vilppulan osalta vastuualue ylittää nettona budjetoidun noin 1.002 milj.€, vastuualueen nettomenojen toteuma oli 102,3%.

Juupajoen osalta vastuualue alittaa nettona budjetoidun noin 130 000€.

Mänttä-Vilppulan kaupungilla ja palveluntuottajalla on laskutusepäselvyyksiä, jotka liittyvät lähinnä erilaisiin näkemyksiin sote-palvelusopimuksen sopimustulkinnasta.

Kaupungin ostoreskontrassa on maksamatta Pihlajalinnalle/MVT:lle yhteensä 3.497milj.€. Tämä sisältää mm. Palveluntuottajan laskuttaman Justiina Ateriapalveluiden 2019 ja 2020 osuuden, josta kaupungin näkemyksenä on ollut, että se sisältyy sopimushintaan. Lisäksi summa sisältää palveluntuottajan laskuttaman ikäihmisten lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin kohdistuvat laskut. Kaupungin näkemyksen mukaan laskutukselle ei ole perusteita. Palveluntuottaja on laskuttanut myös hinnankorotusta vuodelle 2020 ikäihmisten lisääntyneiden viranomaisvaatimusten perusteella. Myös osan Covid-pandemialaskusta vuodelta 2020 kaupunki on kiistänyt perusteettomana.

Mänttä-Vilppulan kaupungilla on puolestaan saatavana Pihlajalinnalta/MVT:ltä 257 057€. Tilinpäätökseen on lisäksi alaskirjattu kaupungin Pihlajalinnalta/MVT:ltä laskutettuja menoja 474 168€, alaskirjattujen laskujen perintää kuitenkin jatketaan. Summat sisältävät mm. Lääkäreiden palkkoja vuodelta 2019 ja vammaisten asumisen ostopalveluja vuosilta 2018 ja 2019 sekä Juupajoen tilinpäätöksen tasauslaskun vuodelta 2017.

Lisäksi Mäntänvuoren Terveys/Pihlajalinna on laskuttanut PSHP:n ylijäämän palautusta vuosilta 2017-2018 1.038milj.€, PSHP:n tilinpäätösten mukaisia investointikustannusten korvauksia vuosilta 2016-2019 2 236 335€ ja Juupajoen osalta 176 867€. Näitä summia ei ole huomioitu TP:ssä 2020.

Palveluiden tilaus, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		1 087 570	1 068 270	1 190 706	111,46
Menot		-44 015 726	-44 015 726	-45 140 055	102,55
Netto		-42 928 156	-42 947 456	-43 949 349	102,33

Palveluiden tilaus, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		6 591 420	6 601 660	6 870 254	104,07
Menot		-6 876 759	-6 876 759	-7 015 349	102,02
Netto		-285 339	-275 099	-145 095	52,74

Palveluiden tilaus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		7 678 990	7 742 930	8 060 960	104,11
Menot		-50 892 485	-50 892 485	-52 155 404	102,48
Netto		-43 213 495	-43 149 555	-44 094 444	102,19

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kaupungissa on saatavilla laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palvelusopimuksen mukainen palvelutuotanto jatkuu; asiakas saa palvelun tarpeensa mukaisella tavalla	Toteutunut, palvelutuotantoon on kuitenkin vaikuttanut koronapandemia
Aktiivinen vaikuttaminen soteuudistus valmistelussa	Vaikutetaan ja ollaan aktiivisesti mukana julkisissa rakenneuudistushankkkeissa ja muissa kehittämishankkeissa	Kyllä/Ei	Osallistutaan ja tuodaan aktiivisesti esille alueemme toimintamallia	Toteutunut
Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluja kehitetään yhteistyössä palveluntuottajan, kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa ottaen huomioon paikalliset olosuhteet ja tarpeet; mm. VESOTE- JA KEHYS-hankkeet	Toteutunut; palvelujen kehittämistä on kuitenkin hidastanut koronapandemia.
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään monipuolisesti	Kyllä/Ei	Asiakasraadin hyödyntäminen palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä; tiedotus- ja keskustelutilaisuudet kuntalaisille	Ei ole toteutunut. Asiakasraati ei ole halunnut etätapaamisia. Tiedotus painottunut paikallislehden ja netin kautta tapahtuvaksi ja painottunut koronatiedotukseen.

Sosiaalipalvelut

Vastuualue sosiaalipalvelut sisältää lastensuojelun, sosiaalityön, sosiaalipäivystyksen, asumisen ostopalvelujen tulot, sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut perheille ja täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen.

Henkilöstöstä vastuualue sisältää johtavan sosiaalityöntekijän, 4 sosiaalityöntekijää (3 sosiaalityöntekijää lapsiperheiden sosiaalityössä, 1 sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityössä), sosiaaliohjaajan lapsiperheiden sosiaalityössä ja etuuskäsittelijän. Etuuskäsittelijän virka on vuoden 2020 aikana muutettu sosiaaliohjaajan viraksi (aikuissosiaalityö).

Lastensuojelun sijoituksissa oli varauduttu 20 sijoitukseen, joista oli määrä 13 toteutua sijaisperheissä, 1 ammatillisessa perhekodissa ja 6 lastensuojelulaitoksissa. Sijoituksia toteutui vuoden aikana 21, joista sijaisperheissä 11, ammatillisessa perhekodissa 1 ja lastensuojelulaitoksissa 9. Lisäksi jälkihuollon sijoituksia perhehoidossa oli 2.

Lastensuojelun sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten ongelmat ovat entistä monimuotoisempia ja sijoitukset ovat vaatineet entistä enemmän tukea. Mm. tästä syystä sijaishuollon kustannukset ovat nousseet. Asiakkaita on jouduttu siirtämään kevyemmistä palveluista raskaampien palvelujen piiriin.

Sijaishuollon palveluja on kilpailutettu vuoden 2019 ja 2020 aikana yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa.

Mänttä-Vilppulan osalta vastuualueelle on myönnetty lisämäärärahaa 230 000€ lastensuojelun kustannuksiin. Vastuualueen nettomenot alittavat muutostalousarvion noin 41 000€ nettomenojen toteuman ollessa 98,06%. Vastuualueella on alittunut mm. Täydentävä toimeentulotuki noin 43 000€.

Juupajoen osalta vastuualueen nettomenot ylittyvät 9 875€.

Sosiaalipalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		193 700	193 700	183 033	94,49
Menot		-2 117 315	-2 347 315	-2 294 966	97,77
Netto		-1 923 615	-2 153 615	-2 111 933	98,06

Sosiaalipalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		31 960	31 960	29 328	91,76
Menot		-133 661	-133 661	-140 904	105,42
Netto		-101 701	-101 701	-111 576	109,71

Sosiaalipalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		225 660	225 660	212 361	94,11
Menot		-2 250 976	-2 480 976	-2 435 870	98,18
Netto		-2 025 316	-2 255 316	-2 223 509	98,59

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Väestön palveluohjaus sosiaali- ja terveyspalveluissa toimii (hyvinvointikertomus 5)	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluohjaus toimii myös lapsiperheille ja nuorille	Toteutunut

Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Systeemisen lastensuojelun mallin käyttöönotto lastensuojelussa	Toteutunut osittain, systeemistä työotetta pilotoitiin loppuvuodesta -20 yksittäisillä asiakasperheillä.
Yhteistyön tiivistäminen lapsiperheiden ja nuorten palvelujen toteuttamisessa	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Yhteisten toimintatapojen sopiminen esim. koulupoissaolojen ja päihteiden käytön vähentämiseksi	Toteutunut osittain, toiminnan kehittämistä hankaloittanut koronapandemian vaikutus kehittämistyöhön.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vastuualue sisältää vammaisten ja vanhusten omaishoidon tuen, vammaisten taloudelliset tukitoimet, vaikeavammaisten palvelut (taloudelliset tukitoimet, asunnon muutostyöt, palveluasumisen, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelut), kehitysvammaisten asumispalvelut, kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan, kehitysvammaisten ja ikäihmisten perhehoidon, kotihoidon tulot ja vuokramenot, Tukipalvelujen tulot ja sotainvalidien ja -veteraanien palveluja, Sarapihan ja Punatulkun päiväkeskusten tulot sekä vanhusten palveluasumisen tulot.

Säännöllisen kotihoidon maksuja on tarkistettu vuodelle 2020 tulokertymän varmistamiseksi.

Vastuualueen tulot ovat toteutuneet erittäin hyvin ja ylittäneet budjetoidun. Esim. Tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat olleet vuoden aikana täynnä, jolloin myös tuloja on kertynyt aiempaa paremmin.

Vastuualueelle on kirjattu saatavien poistoihin yhteensä 595 005€. Summa koostuu Mänttä-Vilppulan osalta (485 090€) vaikeavammaisten palveluasumisen kustannuksista vuodelta 2018 (saatava Mäntänvuoren Terveydeltä) ja vaikeavammaisten palveluista vuodelta 2017 (saatava Jämsän kaupungilta, kustannusvastuu Mänttä-Vilppulan kaupungilla). Lisäksi Juupajoen kustannuspaikoille kohdentuu saatavien poisto koskien Juupakodin palkkoja 110 915€ ajalta, jonka yksikkö on ollut Mänttä-Vilppulan kaupungin hallussa. Näitä saatavia peritään edelleen Mäntänvuoren Terveydeltä

Vanhus- ja vammaispalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		4 235 040	4 263 040	5 201 365	122,01
Menot		-3 967 349	-3 937 349	-4 685 934	119,01
Netto		267 691	325 691	515 431	158,26

Vanhus- ja vammaispalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	Tot %
Tulot		623 180	623 180	674 822	108,29 %
Menot		-243 997	-243 997	-418 150	171,38 %
Netto		379 183	379 183	256 672	67,69 %

Vanhus- ja vammaispalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		4 858 220	4 886 220	5 876 187	124,63
Menot		-4 211 346	-4 181 346	-5 104 084	123,50
Netto		646 874	704 874	772 103	103,28

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Ajantasalla olevat palvelut	Rakenteet ja prosessit ovat ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Maksukortin käyttöönotto vpl- ja shl-kuljetuspalveluissa; kuljetuspalvelujen järjestäjätahon valitseminen/kilpailuttaminen	Ei ole toteutunut.
Pirkanmaan maakuntayhteistyön hyödyntäminen	Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Henkilökohtaisen avun, perhehoidon ja omaishoidon tuen keskuksen valmisteluun osallistuminen ja hyödyntäminen	Toteutunut. Osallistuttu yksikön toimintaan ja toimintamallien käyttöönottoon yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa

Sosiaali- ja terveyspalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	Tot %
Tulot		5 344 810	5 426 510	6 575 104	121,17
Menot		-50 051 926	-50 251 926	-52 120 955	104,20
Netto		-44 707 116	-44 825 416	-45 545 851	102,13

Sosiaali- ja terveyspalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	Tot %
Tulot		7 246 560	7 256 800	7 574 404	104,38
Menot		-7 254 417	-7 254 417	-7 574 404	104,41
Netto		-7 857	2 383	0	0,00

Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	Tot %
Tulot	13 690 217	12 591 370	12 683 310	14 149 508	111,56
Menot	-56 048 036	-57 306 343	-57 506 343	-59 695 359	104,22
Netto	-42 357 819	-44 714 973	-44 823 033	-45 545 851	102,14

Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä ylittää muutostalousarvion nettomenot noin 770 000€, nettomenojen toteuman ollessa 101,53%.

KESKEISET SUORITTEET MÄNTTÄ-VILPPULA

Vastaanottopalvelut	2020	2019	2018
lääkärikäynnit	6325	6470	7468
hoitajakäynnit	8047	12699	13045

Kiirevastaanotto

lääkärikäynnit	7884	9577	10112
hoitajakäynnit	4830	1790	1922

Kuntouttava päivätoiminta

Käynnit, kokopäivä	868	3566	396
Käynnit, osapäivä	2416	1384	69

Suunterveydenhuolto

hammaslääkärikäynnit yht.	6335	7799	9616
Suuhygienisti/hammas -hoitajakäynnit yht.	2876	3016	2615

Terveyskeskussairaala

hoitopäivät yht.	8608	9018	9111

Ikäihmisten asumispalvelut

kuntoutusosasto hoito-päivät yht	5498	6193	5866
tehpa /omat hoitopäi-vät yht.	48804	47534	47846

Yksityiset palvelukodit

hoitopäivät yht.	2196	4220	8556

Palveluasuminen/Luhtavilla

hoitopäivät yht.	6055	6158	6343

Kotihoito

käynnit yht.	115001	109866	117728
asiakkaat/kk	251,58	255,67	270,92

Kuljetuspalvelut/vuosi

Vpl- asiakkaat	135	128	186
Shl-asiakkaat	43	39	37

Kehitysvammapalvelut

autettu asuminen	15	14	13
ohjattu asuminen	5	6	7

Päihde- ja mielenterveysasiakkaat 31.12.

asumispalvelut	18	15	14

Täydentävä toimeentulotuki/vuosi

asiakkaita	356	346	296

Lastensuojelun asiakkaita

sijoitettuja lapsia 31.12., sis. jälkihuollon sijoitukset	33	37	40
joista huostaanotettuja	20	16	12
Lastensuojeluilmoituk sia vuoden aikana	220	231	297

KESKEISET SUORITTEET JUUPAJOKI

Vastaanottopalvelut	2020	2019	2018
lääkärikäynnit	1082	1461	1737
hoitajakäynnit	936	1784	1925

Kuntouttava päivätoiminta

Käynnit, osapäivä	276	618	427

Suunterveydenhuolto

hammaslääkärikäynnit yht.	1124	1178	1472
suuhygienisti/hammas-hoitajakäynnit yht.	427	624	424

Ikäihmisten asumispalvelut

kuntoutusosasto hoito-päivät yht			
tehpa /omat hoitopäivät yht.	7516	7100	6007

Yksityiset palvelukodit

hoitopäivät yht.	1464	1974	3848

Kotihoito

käynnit yht.	32044	32929	30466
asiakkaat/kk	51,58	59,92	70,17

Kuljetuspalvelut/vuosi

Vpl- asiakkaat	11	13	12
Shl-asiakkaat	18	6	6

Kehitysvammapalvelut

autettu asuminen	1	1	1
ohjattu asuminen	1	1	0

Täydentävä toimeentulotuki/vuosi

asiakkaita	46	51	45

Lastensuojelun asiakkaita /vuosi

sijoitettuja lapsia 31.12., sis. jälkihuollon sijoutk.	1	2	
joista huostaanotettuja			
lastensuojeluilmoituksia vuoden aikana	23	46	39

Sivistyspalvelut

Sivistystoimen hallinto

Sivistyspalveluiden hallinnolla on kokonaisvastuu Mänttä-Vilppulan kaupungin varhaiskasvatuksen ja opetuksen suunnittelusta ja kehittämisestä. Sivistyspalvelut vastaa koulujen ja oppilaitosten oppilastilastoinnista, koulukuljetuksista, henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä hanketoiminnasta. Sivistyspalveluihin kuuluvat hallinnon, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön tulosalueet. Musiikin opetus ostetaan Virtain kaupungin omistamalta Merikanto-opistolta.

Hallintopalveluiden toiminta ja talous toeutuivat vuonna 2020 suunnitellun mukaisesti. On kuitenkin huomioitava, että suurinta osaa hankkeista ei ollut tiedossa vuoden 2020 talousarvion valmisteluvaiheessa, joten niitä ei ole voitu ottaa huomioon varsinaisessa talousarviossa. Hankkeet sisältävät mm. henkilöstökuluja sekä aine- ja tarvikekuluja. Matkakuluja vallitsevan koronapandemian vuoksi oli suunniteltua vähemmän.

Sivistystoimi on toiminut aktiivisesti lisävaltionavustusten hakemisessa ja seuraavista avustuksista on saatu päätökset vuonna 2020 tai niiden loppumisvuosi tai toiminta-aika on vuonna 2020:

Hanke	**Summa €**	**Käyttöaikataulu/ loppuraportti**
Valtion erityisavustus tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen, OPH	43 000	2019 - 2020 / 31.3.2021
Perusopetuksen vuosiluokkien 1 -2 A1-kielen opetusta koskevan täydennyskoulutuksen järjestäminen, OPH	10 000	2019 - 2020 / 31.3.2021
Varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistäminen, OPH	25 000	2019 - 2020 / 31.3.2021
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2019, OPH	14 500	2019 - 2020 / 31.3.2021
Kielten tutoropettajatoiminnan kehittäminen, OPH	6 000	2019 - 2020 / 31.1.2021
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, OPH	54 000	2019 - 2020 /31.3.2021
Vapaan sivistystyön opintoseteliavustukset 2020, OPH	2 500	2020 - 2021/30.6.2022

Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen, OPH	80 000	2020 - 2021/31.3.2022
Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen, OKM	64 196	2020 - 2021/31.3.2022
Ylimääräinen avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttötalouteen, OPH	12 450	2020/30.6.2021
Esi- ja perusopetuksen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen, OKM	126 794,60	2020 - 2021/31.3.2022
Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi, OPH	39 928	2020 - 2021/30.9.2021
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2020, OPH	10 000	2020 - 2021/31.3.2022

Valtionavustusta kerhotoiminnan kehittämiseen saatiin lukuvuodelle 2019 - 2020 14 500 euroa ja lukuvuodelle 2020 - 2021 10 000 euroa. Kerhonohjaajina ovat toimineet koulun henkilökunnan lisäksi kolmannen sektorin ohjaajat esim. eläkeläisjärjestö satu- ja tarinakerhoa. Kerhotoiminnan tarjonta on ollut monipuolista ja eri elämänaloja kattavaa.

Kohdennettua valtionavustusta perusopetusryhmien pienentämiseen saatiin lukuvuodelle 2019 - 2020 54 000 euroa ja lukuvuodelle 2020 - 2021 80 000 euroa.

Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi saatiin esi- ja perusopetukseen 126 794,60 euroa ja lukiokoulutukseen 39 928 euroa.

Sivistyslautakunnan toteumaprosentti on 112,01 ja sivistystoimen hallinnon 94,63 prosenttia. Sivistyslautakunnan toteumaprosentin ylittymiseen vaikutti se, että eläkemenoperustaiset kustannukset olivat arvioitua suuremmat. Sivistystoimen hallinnon kustannukset jäivät arvioitua pienemmäksi.

AMMATTIOPETUS

Eläkeperusteiset KuEl-maksut, 69 940 euroa johtuvat aiemmin Mäntän kaupungin omistuksessa olleen kauppaoppilaitoksen eläkemaksuista. Eläkemenot toteutuivat 9 060 euroa arvioitua alhaisempina. Toteumaprosentti oli 88,53.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	50				
Menot	-203 079	-312 472	-312 472	-303 830	97,23
Netto	-203 029	-312 472	-312 472	-303 830	97,23

Ammatillisen opetuksen eläkemenot sisältyvät 2020 alkaen hallintoon.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta tarjotaan mahdollisuuksien mukaan lasten ja perheiden todellisten tarpeiden mukaisina toiminta-aikoina ja -muotoina. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot ovat päiväkodissa tapahtuva varhaiskasvatus, jota tarjotaan myös vuorohoitoa tarvitseville, kunnallinen ja yksityinen

perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito sekä lakisääteinen lasten kunnallinen kotihoidon tuki. Esiopetuspalveluja järjestetään osin yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Alle kouluikäisiä lapsia oli varhaiskasvatuksessa 31.12.2020 oli 268, joka on 73,22 % 0-6 – vuotiaiden ikäryhmästä. Osallistuneista alle kolme vuotiaita oli 61. Tehostetuttua tai erityistä tukea sai 21 lasta. Päiväkotihoidossa lapsia oli 238, joista vuorohoitoa käytti 31 lasta, ryhmäperhepäivähoidossa oli 10 ja perhepäivähoidossa 20 lasta. Perhepäivähoitolasten varahoito järjestettiin päiväkodeissa. Osallistumisaste hieman nousi vuodesta 2019, jolloin 0-6-vuotiaista 64,6 % osallistui varhaiskasvatukseen.

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsevia esioppilaita oli 46 (70,77 % ikäryhmästä, vuonna 2019 prosentti oli 72 %). Esioppilaiden osapäivähoitoa järjestettiin esiopetuksen yhteydessä päiväkodissa sekä koulun esiopetustiloissa.

Kotihoidon tuen kustannukset jäivät 42 608 euroa arvioitua pienemmiksi.

Varhaiskasvatuksessa on ollut ajalla 12.4.2019 - 31.12.2020 OPH:n rahoittama hanke: Varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistäminen. Hankkeen nimi oli Marikan matkassa. Hankkeen puitteissa palkattiin yksi työntekijä, joka kohtasi perheitä varhaiskasvatuksen yksiköissä sekä työskenteli vanhempien tukena myös perheiden kotona. Hankkeen tavoitteena oli tukea vanhemmuutta ja vahvistaa matalan kynnyksen palveluita. Hankkeen toiminta päättyi keväällä koronan vuoksi.

Varhaiskasvatus sai valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2020-2021. Hankkeen tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen ja perheiden välistä vuorovaikutusta sekä kehittää vanhempien osallisuutta lisääviä toimintoja yhteistyössä vanhempien kanssa. Hankkeen puitteissa varhaiskasvatukseen palkattiin kaksi lastenhoitajaa, joka mahdollistaa vakituiselle henkilöstölle enemmän aikaa keskusteluihin vanhempien kanssa vanhemmuuteen liittyvissä haasteissa. Työntekijä kohtaa perheitä varhaiskasvatuksen yksiköissä sekä työskentelee vanhempien tukena myös perheiden kotona. Hankkeen nimi on vanhemmuutta tukevan toimintakulttuurin kehittäminen varhaiskasvatuksessa. Hanke alkoi marraskuussa 2020 ja päättyy joulukuun lopussa 2021.

Henkilöstön ulkoiset koulutukset ovat olleet pääosin aluehallintoviraston, Opetushallituksen sekä Tampereen seudun opetus- ja kasvatusalan henkilöstölle suunnatun kehittämispalvelun (Osake) järjestämiä uuden varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatuksen perusteiden mukaisten toimintakulttuurin kehittämistä tukevia koulutuksia. Henkilökunta on osallistunut myös muihin koulutuksiin tarpeen mukaisesti ja yksiköillä on ollut vuoden aikana lisäksi omia sisäisiä koulutuksellisia teemailtoja.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Lapsiperheiden hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Asiakastyytyväisyyskysely	Laadukkaan varhaiskasvatustoiminnan toteuttaminen. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulostavoite 3,5 (asteikolla 1-5)	Ei ole toteutunut.
Oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa kolmiportaisen tuen toimenpiteitä kehittämällä	Asiakaslähtöiset rakenteet ja prosessit	Erityisen tuen lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja sen vaikutus ryhmäkoon ja/tai avustajaresurssin henkilöstömenoihin	Yhdenmukaistaminen perusopetuksen kanssa, Henkilöstörakenne ja mitoitus vastaavat tarpeita	Erityisen tuen lapsia varhaiskasvatuksessa 1 lapsi.
Avoin varhaiskasvatustoiminta	Lähipalveluiden turvaaminen	Osallistujien määrä sekä vaikutus subjektiivisen varhaiskasvatuksen määrään	Jatketaan avointa varhaiskasvatustoimintaa. Vähintään kerran viikossa toteutettavaan varhaiskasvatustoimintaan osallistuu > 5 perhettä/viikko	Toimintaa jatkettiin 9.3.2020 asti normaalisti. Loppuvuoden osalta toiminta keskeytettiin koronavirusepidemian tuomien rajoitusten vuoksi.
Tilapäisen hoidon järjestäminen perheille	Lähipalveluiden turvaaminen	Laskutettavienpäivien lkm	Tilaispäishoidosta laskutettavien päivien lkm > 2019	Tilapäishoidon laskutettuja päiviä on vähemmän kuin vuonna 2019. 01-12/2020 on ollut 47 kpl, vuonna 2019 64 kpl
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen	Kulttuurikasvatusohjelman laatiminen aloitettu syksyllä 2020. Työ jatkuu vielä keväällä 2021

Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	386 367	344 000	344 000	316 174	91,91
Menot	-3 769 240	-4 280 062	-4 213 616	-3 819 919	90,66
Netto	-3 382 873	-3 936 062	-3 869 616	-3 503 744	90,55

Varhaiskasvatuksen tulot jäivät 27 826 euroa pienemmäksi, vastaavasti menot jäivät 393 698 euroa arvioitua pienemmäksi. Kokonaisuutena varhaiskasvatuksen toteuma suhteessa muutostalousarvioon oli 90,55 %. Menoja alensi keväällä 2020 YT-neuvotteluissa

sovittujen toimenpiteiden toteuttaminen ja muiden kustannusten arvioitua pienempi toteutuminen.

Esi- ja perusopetuspalvelut (ml valmistava opetus)

Esiopetusta järjestetään kaikille 6-vuotiaille viitenä päivänä viikossa neljä tuntia päivässä. Mäntän alueella esiopetusryhmiä on Miinahelmen päiväkodissa ja Savosenmäen koulussa. Vilppulan alueella esiopetusryhmät ovat Kolhon ja Vilppulankosken kouluissa.

Perusopetuksen koulut vastaavat kaupungissa annettavasta perusopetuksesta. Perusopetuksella on opetus- ja kasvatustehtävä, joka tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Koulujen tehtävänä on tukea lasten kasvua ihmisyyteen, tasapainoiseen ja eettisesti vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä opettaa oppilaille tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa oppilaalle kykyjensä mukaiset, hyvät opiskeluvalmiudet, monipuolisen yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden, kyvyn ja halun elinikäiseen oppimiseen sekä mahdollisuuden hyvään elämään.

Valmistavaa opetusta järjestetään kaikille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joilla ei ole tarvittavia kielellisiä valmiuksia perusopetuksessa opiskeluun. Valmistava opetus on järjestetty 1.8.2019 alkaen alakouluikäisille Savosenmäen koulussa ja yläkouluikäisille Koskelan yläkoulussa.

Mänttä-Vilppulan kouluissa aamupäivätoimintaa järjestään Vilppulankosken koululla. Iltapäivätoimintaa järjestetään Kolhon, Vilppulankosken ja Savosenmäen kouluilla sekä Koskelan alakouluilla ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille lukuvuoden kaikkina koulupäivinä.

Koronan vuoksi perusopetuksen koulut siirtyivät etäopetukseen kuukaudeksi 18.3.2020 alkaen. Opetus järjestettiin kuitenkin esiopetuksen ja 1-3-luokien niille oppilaille lähiopetuksena, joiden vanhemmat työskentelivät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Myös erityisen tuen ja valmistavan koulutuksen oppilaille opetus järjestettiin lähiopetuksena.

Esiopetusta järjestettiin peruskouluissa erillisryhmissä ja sekä Miinanhelmen päiväkodissa. Päiväkodin yhteydessä olevat esiopetusryhmät kuuluivat hallinnollisesti Savosenmäen kouluun.

Esiopetusoppilaita oli 68, mikä on 18 oppilasta vähemmän kuin edellisvuonna. Esiopetuksessa oli 11 kuljetusedun saanutta oppilasta.

Esiopetusoppilaat Tilastointipäivä 20.9.2020	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Vilppulankosken koulu	37	29	22
Kolhon koulu	7	9	3
Savosenmäen koulu	41	48	43
Yhteensä	85	86	**68**

Miinanhelmen esiopetuksen toteumaprosentti on 86,74 prosenttia. Savosenmäen esiopetuksen toteumaprosentti on 111,55 prosenttia. Vilppulankosken esiopetuksen toteumaprosentti on 94,67 prosenttia ja Kolhon esiopetuksen 101,83 prosenttia.

Savosenmäen valmistavassa opetuksessa toimii yksi virassa oleva erityisluokanopettaja. Valmistavan ryhmän oppilasmäärä on vaihdellut nopeasti ja ennakoimattomasti, mikä on tehnyt opetuksen järjestämisen haastavaksi. Valmistavassa luokassa on opiskellut pysyvästi 4 -10 oppilasta. Lisähaastetta on tuonut valmistavan luokan oppilaiden laaja ikäskaala (7v-13v) sekä oppilaiden heterogeeniset kehitys- ja tieto/taitotaso. Tämän vuoksi ryhmään rekrytoitiin syksyllä määräaikainen luokanopettaja ja toistaiseksi toimeen valittu koulunkäynninohjaaja.

Koskelan yläkoulun valmistava opetuksessa toimii yksi virassa oleva valmistavan luokan opettaja sekä pääasiassa eri kieli- ja kulttuuritaustaisten oppilaiden kanssa työskentelevä koulunkäynninohjaaja. Oppilasmäärässä on ollut suuria vaihteluita yhden lukuvuoden aikana ja oppilasmäärä valmistavassa opetuksessa on vaihdellut 0 – 8 välillä. Käytännössä valmistavan luokan opettaja ja koulunkäynninohjaaja ovat työskennelleet edellisen kahden vuoden aikana 31 eri oppilaan kanssa, joista osa on muuttanut toiselle paikkakunnalle ja osa on integroitunut yleisopetuksen ryhmiin Mänttä-Vilppulaan.

Perusopetuksessa oppilaita oli 31 oppilasta vähemmän kuin edellisvuonna. Valmistavan opetuksen oppilaita oli 13 tilastointipäivänä 20.9.2020 joka oli 9 lasta enemmän kuin edellisvuonna. Yhteensä perusopetusoppilaita oli 812 (mukana valo-oppilaat).

Oppilasmäärät kouluittain

Tilastointipäivä 20.9.2020	2018-2019	V	2019-2020	V	2020-2021	V
Vilppulankosken koulu	189	13	193		190	
Kolhon koulu	57		53		51	
Savosenmäen koulu	291		293	4	282	7
Vilppulan yhteiskoulu	125	7	124		122	
Koskelan yläkoulu	164		156		143	6
Pienryhmä	13		11		11	
Yhteensä	839	20	830	4	**799**	**13**

Savosenmäen koulu = Savosenmäen koulu ja Koskelan alakoulu, V=valmistavan opetuksen oppilaat

Koskelan yläkoulun oppilasmäärä aleni 13 oppilaalla. Vilppulan yhteiskoulun 2 oppilaalla, Kolhon koulun 2 oppilaalla, Vilppulankosken koulun 3 oppilaalla. Savosenmäen koulun 11 oppilaalla. Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen oppilasmäärä nousi 9 oppilaalla.

Vuonna 2020 sivistyslautakunta valitsi toistaiseksi voimassa oleviin virkoihin Mäntän lukion ja Autere-opiston rehtorin, kolme luokanopettajaa Vilppulankosken kouluun, suomen kielen lehtorin Koskelan yläkouluun ja matematiikan lehtorin Vilppulan yhteiskouluun.

Esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetussopimukset ovat voimassa ajalla 2019 - 2022 yhden vuoden optiolla. Kuljetuspalvelut ostetaan seuraavilta yrityksiltä: taksipalvelu Mika Roponen, Mäntän Tilausliikenne Oy, PL-Power Oy ja Töysän Linja Oy. Sivistystoimi järjesti koulukuljetuksen 200 perusopetuksen oppilaalle.

Matkustus- ja kuljetuspalveluihin eli oppilaiden kuljetuksiin kului esi- ja perusopetuksessa 437 097 euroa ja maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kuljetuksiin 7 127 euroa. Esi- ja perusopetuksen kuljetusten kustannukset laskivat 76 880 euroa ja valmistavan opetuksen kuljetusten kustannukset laskivat 1 099 euroa edellisvuoteen verrattuna. Oppilaiden siirtyminen etäopetukseen koronanpandemian vuoksi keväällä 2020 vaikutti myös koulukuljetusten kustannuksiin, koska kyytejä ei ajettu normaaliin tapaan.

Koulukuljetusten suunnittelun sujuvoittamiseksi ja kehittämiseksi, kaupungissa otettiin syksyllä käyttöön Suomen kuntalogistiikka Oy:n koulukuljetusten hallintajärjestelmä (MunSchool). Hallintajärjestelmän hankintaa ei oltu huomioitu talousarviossa 2020, mutta hankinta ei aiheuttanut lisämäärärahan tarvetta sivistyspalveluiden talousarvioon.

Kunnat voivat järjestää **aamu- ja iltapäivätoimintaa** 1-2-luokkalaisille ja erityisoppilaille, mutta velvollisuutta toiminnan tarjoamiseen ei ole. Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2020**
Vilppulankosken koulu	33	23	16	21	19	19
Kolhon koulu	13	4	8	10	10	13
Savosenmäen koulu	38	32	25	31	33	22(+5)
Pienryhmä	6	7	6	5	4	5
Yhteensä	**90**	**66**	**55**	**67**	**66**	**59(+5)**

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	€/oppilas	Oppilaskohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä oppilashintaa.	Toteutunut (SAV,VYK, KYK) VKK: YT-neuvotteluiden toimenpiteet toteutettu. Koulu pysyi kokonaisbudjetissaan.

		Oppilaita/opetusryhmä	Oppilaiden määrä/ryhmä on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä suhdelukua	Kolho: opetusryhmässä oppilaita ka. 18. Yläkouluissa: 18-20 oppilasta/opetusryhmä
Erityisen tuen opetuksen prosessien uudistaminen ja oppimisen tuen toimintamallien selkiyttäminen lisäämällä koulujen välistä yhteistyötä	Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden että palvelutarvemitoitusten mukaan	Yleisopetuksen ryhmään integroitujen tehostetun tuen oppilaiden määrän muutos suhteutettuna oppilasmäärään	Olemassa olevien resurssien säilyttäminen ja hyödyntäminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti, yleisen ja tehostetun tuen selkeät käytänteet ja varhaisen tuen tarjoaminen ja ensisijaisuus	Toteutunut; Oppilaita on siirretty tehostetusta tuesta yleiseen tukeen. (SAV) VKK: Koulujen välistä yhteistyötä on pyritty lisäämään verkosto-YS aikojen kautta ja kaupunkitasoinen oppilashuollon ohjausryhmä on aloittanut toimintansa v. 2020. Vuonna 2020 ei merkittävää muutosta tuen tasoissa. Kolho: Tehostetun tuen piirissä olevien oppilaiden lukumäärässä ei muutosta. Tuki painottuu alkuopetukseen ja sitä pyritään vähentämään ylemmille luokille siirryttäessä, mutta kuitenkin oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Erityisopettajien verkostopalaverit, joissa jaetaan toimivia käytänteitä ja yhtenäistetään erityisopetuksen toimintamalleja. Yläkoulut: 43 oppilasta tehostetussa tuessa, joista kaikki ovat osaksi integroituna ylisopetuksen ryhmiin.

Kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat jatko-opintoihin	Vastuullisuus	Sijoittumistilasto	100 % peruskoulun 9- luokan päättävistä oppilasta saavat päättötodistuksen ja sijoittuvat toisen asteen opintoihin	Kolho: Tehty 1 VSOP-päätös 5. luokan oppilaalle. Yläkoulut (VYK.KYK): kahdelle oppilaalle tehty vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen päätös, muutoin kaikki oppilaat saaneet päästötodistuksen ja sijoittuneet toisen asteen opintoihin.
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia yhdessä oppilaiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	Toteutunut (VYK, KYK) VKK: Kouluterveyskysely tehty ja tulokset analysoitu yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä, johtoryhmässä sekä opettajakunnan kesken. Myös toimenpiteet käynnistetty. Jokaisessa luokassa viikoittain sydäntunti, jossa käsitellään tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Lisäksi koulutetaan tunnetaito-ohjaajia, positiivisen pedagogiikan ohjaaja ja NEPSY-valmentaja. Olemme mukana koulukiusaamiseen liittyvässä tutkimuksessa, jonka kautta on tarkoitus saada työkaluja kiusaamistilanteisiin puuttumisen tueksi. Koululla toimivat ART- ja MALTTI-ryhmät. Kaikki toimenpiteet tähtäävät lasten hyvinvoinnin lisäämiseen. Kolho: Kyselystä ei ole voitu toimittaa koulukohtaisia tietoja Yläkoulut: ei kouluterveyskyselyä vuonna 2020

Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri-ja hyvinvointipalvelujen kanssa.	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	Toteutunut (VYK, KYK) VKK: Kulttuurikasvatussuunnitelmaa on ryhdytty työstämään syksyllä 2020.

Esiopetus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Esiopetus €/oppilas	5 338	5 496	6 052	6 434
Miinanhelmi	4 077	4 553	6 314	5 830
Savosenmäki	7 984	8 222	5 745	6 629
Vilppulankoski	4 574	4 922	5 572	5 999
Kolho	9 036	7 202	7 154	10 927

Oppilaat TP2020 = 20.9.2019 ja 20.9.2020 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Esiopetuksessa lapsia oli vähemmän kuin edellisenä vuonna, joka vaikuttaa siihen, että kustannus €/oppilas on edellisvuotta korkeampi. Kolhon koulussa perustettiin 0-2 luokka, johon esioppilaat integroitiin.

Perusopetus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Perusopetus €/oppilas	8 673	8 817	9 281	8 971
Vilppulankosken koulu	7 333	7 633	8 065	7 710
Kolhon koulu	9 320	9 160	9 507	8 787
Savosenmäen koulu	7 084	7 156	7 507	7 404
Vilppulan yhteiskoulu	11 047	11 617	11 447	11 270
Koskelan yläkoulu	9 870	10 100	10 891	10 716
Pienryhmät	21 773	20 263	29 558	22 854

Oppilaat TA2020= 20.9.19 oppilaat, TP2020= 20.9.19 ja 20.9.20 keskiarvo.
Koulukuljetuskustannukset sekä aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole mukana €/oppilas tunnusluvuissa.

Perusopetuksen kustannuksia laski kevään 2020 YT-neuvotteluissa toteutetut toimenpiteet kuten tuntikehyksen muutos ja yläkoulujen ryhmäkokojen muuttaminen.

Esi- ja perusopetuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	408 207	310 060	310 060	540 823	174,43
Menot	-9 009 350	-9 314 737	-9 137 941	-8 938 890	97,82
Netto	-8 601 143	-9 004 677	-8 827 881	-8 398 067	95,13

Esi- ja perusopetuksen tulot toteutuivat 230 763 euroa ennakoitua paremmin. Menot alittuivat 199 051 euroa. Kokonaisuutena esi- ja perusopetuksen toteuma suhteessa muutostalousarvion oli 95,13 %.

Lukiokoulutus

Mäntän lukion toimintaan vaikutti maaliskuussa 2020 alkanut ja kevätlukukauden loppuun asti kestänyt koronarajoitusten vuoksi etäopetukseen siirtyminen. Etäopetus sujui hyvin, mutta aiheutti osalle opiskelijoista motivaatio -ja oppimisvaikeuksia.

Lukiossa aloitti uusi rehtori elokuussa 2020. Lukion opetussuunnitelmatyö käynnistyi syksyllä ja uusi lukion opetussuunnitelma otetaan vaiheittain käyttöön syyslukukaudesta 2021 lähtien. Lukion sisäänottokeskiarvo oli 7,0, joka on hyvin yleinen raja vastaavantyyppisissä lukioissa. Vuonna 2020 ylioppilaaksi pääsi 40 opiskelijaa ja lukion uusia aloittaneita opiskelijoita syksyllä oli 37.

Lukio aloitti syksyllä voimakkaat kehitystoimet lukion oppilasmäärän kasvattamiseen liittyen ja päätyi erikoistumaan koulutustarjonnassaan lääketieteelliseen valmistavaan lukioon. Neuvotteluja käytiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa korkeakouluopintojen saamiseksi osaksi Mäntän lukion opintotarjontaa. Lukio aloitti myös yhteistyöneuvottelut useiden muiden pienten lukioiden ja Finest Future -hankkeen kanssa.

Opiskelijamäärät lukio **Tilastointipäivä 20.9.2020**	**2018-2019**	**2019-2020**	**2020-2021**
Opiskelijat	126	124	116
Etäopiskelijat	2	0	0
Yhteensä	128	124	**116**

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	€/opiskelija	Opiskelijakohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä opiskelijahintaa	Taloutta on tasapainotettu leikkaamalla pieniä ryhmiä. Opiskelijakohtainen hinta on verrokkikuntien tasolla.
Opiskelijamäärän säilyttäminen ja vakauttaminen lisäämällä lukion vetovoimaa ja saavutettavuutta	Saavutettavuus Lähipalveluiden turvaaminen	Lukion aloittavien opiskelijoiden lukumäärä vähintään 40 % ikäluokasta sekä lisäksi aloittavista opiskelijoista tulee 10 % kaupungin ulkopuolelta	Lukion markkinoinnin vahvistaminen, saavuttavuuden parantaminen sekä opiskelija-asumisen parantaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Lukiokoulutuksen tuotteistaminen (mallia HUA)	Lukion markkinointia on kehitetty merkittävästi. On käynnistetty uuden lääketieteellis-luonnontieteellisen painopistelinjan suunnittelu ja markkinointi. On käynnistetty korkeakouluyhteistyö .

	Monipuolinen koulutustarjonta Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetovoimaisuuden lisääminen			
Hyvät oppimistulokset ja riittävien jatko-opintovalmiuksien tarjoaminen	Osaamisen kehittäminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset vähintään vuosien 2014-2017 tasolla verrattaessa samankokoisiin lukioihin Pirkanmaalla	Turvataan opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen taso ja varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen että oppilaanohjaukseen	Opetuksen ja ohjauksen taso on hyvä. Mäntän lukio menestyi valtakunnallisissa lukiovertailuissa hyvin.
Kaikki lukion opiskelijat saavat päättötodistuksen	Osaamisen kehittäminen	Valmistuneiden määrä	Laadukkaan opetuksen turvaaminen, huolehditaan perustoimintaedellytysten tasosta, varmistetaan laadukkaat perusprosessit ja monipuoliset kurssivalinnat	Lukio-opinnot keskeyttäneiden määrä on pieni.
Nuorten hyvinvointi	Osallisuus Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia yhdessä opiskelijoiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	Opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehditaan ja sitä seurataan aktiivisesti kyselyillä ja varhaisella puuttumisella.
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	Suunnitelman laatiminen on aloitettu.

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
€/opiskelija	9 941	10 265	10 826	10 066

Oppilaat TP2020 = 20.9.2019 ja 20.9.2020 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Lukiokoulutus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	0	0	0	414	
Menot	-1 283 069	-1 342 436	-1 306 134	-1 208 309	92,51
Netto	-1 283 069	-1 342 436	-1 306 134	-1 207 895	92,48

Lukiokoulutuksen menot alittuivat 98 239 euroa. Kokonaisuutena lukiokoulutuksen toteuma suhteessa muutostalousarvion oli 92,48 %.

Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut

Autere-opisto

Autere-opisto on Mänttä-Vilppulan kaupungin ylläpitämä kansalaisopisto, jossa harjoitetaan vapaata sivistystyötä kaikkien asukkaiden hyväksi. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee asukkaiden elämänhallintaa, hyvinvointia ja monipuolista harrastustoimintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Kansalaisopistojen toiminnan perusrahoitus tulee valtiolta yksikköhinnan perusteella, kurssimaksuista ja kunnan omasta rahoitusosuudesta. Autere-opiston opinto-ohjelma jaettiin joka talouteen Mänttä-Vilppulassa ja se julkaistiin myös verkkoversiona.

Kevätlukukautta 2020 leimasi koronaepidemian vuoksi asetetut rajoitustoimenpiteet. Autere-opiston opetus keskeytettiin 16.3. alkaen kevätlukukauden loppuun saakka. Koronarajoitukset näkyivät myös syksyllä 2020 maskien käyttönä ja hygienia- ja turvallisuusmääräyksinä. Syyslukukauden lopussa 30.11. 2020 alkaen Autere-opiston aikuisten opetus keskeytettiin jälleen viikon ajaksi koronarajoitusten takia. Lasten ja nuorten opetusta jatkettiin alle kymmenen hengen ryhmissä.

Autere-opisto sai keväällä 2020 Opetushallituksesta tukirahoitusta 12 450 euroa koronarajoitusten vuoksi vähentyneiden kurssimaksujen kompensoimiseen opiskelijoille. Tukeen sisältyi myös Ruoveden opiston toiminnan osuus. Vuoden 2020 kurssimaksujen tulot ovat koronarajoitusten takia huomattavasti edellisvuosia pienemmät. Syksyn kurssimaksulaskutuksen yhteydessä keväällä 2020 pitämättä jääneiden tuntien osalta kurssimaksuja hyvitettiin opiskelijoille maksuhyvityksenä syksyn kurssimaksujen hinnoissa. Opisto on hakenut lisäksi kurssimaksun alennukseen oikeuttavaa opintosetelityyppistä valtionavustusta, joka on kohdennettu työttömille, eläkeläisille, senioreille ja maahanmuuttajille.

Vuonna 2020 Autere-opiston opetustunteja toteutettiin noin 4120 kpl sisältyen noin sataan eri kurssiin. Kurssiosallistumisia on ollut kaikkiaan noin 2080. Yleisöluennot ovat olleet kaikille avoimia ja maksuttomia, mutta niiden osallistujamäärää jouduttiin rajoittamaan syksyllä 2020. Opetustunteja jäi toteutumatta yhteensä noin 1370, joista suurin osa johtui koronatilanteen aiheuttamista rajoituksista. Useita kursseja ja tunteja jouduttiin siirtämään keväältä 2020 syksylle 2020 ja myös syksyltä 2020 keväälle 2021.

Ruoveden kunta / Ruoveden-Opisto osti vapaan sivistystyön palvelut Autere-opistolta kevätlukukauden 2020 loppuun asti. Ostopalvelusopimus oli solmittu toimintavuodeksi kerrallaan ja yhteistyötä tehtiin tällä mallilla kymmenen vuotta. Ruoveden kunta purki ostopalvelusopimuksen keväällä 2020.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Osallistujamäärät kursseille/vuosi Yksikköhinta € / asukas	Opistopalveluiden aktiivinen käyttö ja kansalaisten harrastustoiminnan lisääminen. Tavoitetaso 2 500 29 € / asukas	2080 osallistujaa koronatilanteen takia opistopalveluiden käyttö aleni huomattavasti
Monipuolisen opetustarjonnan toteuttaminen tehokkaasti.	Lähipalveluiden turvaaminen	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 5 900/lukuvuosi	4 120 h/lukuvuosi koronatilanteen takia opetustuntien määrä oli suunniteltua pienempi
Hallintopalveluiden ja kurssien tuottaminen Ruoveden Opistolle.	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 2 000/lukuvuosi	Ruoveden Opiston hallintopalveluiden ja kurssien tuottaminen ei jatkunut syyslukukaudella 2020

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	182 612	185 300	185 300	84 988	45,87
Menot	-536 664	-462 824	-459 824	-370 464	80,57
Netto	-354 052	-277 524	-274 524	-285 476	103,99

Musiikkiopetus

Musiikin ostopalveluista on tehty sopimus Merikanto-opiston kanssa ja toiminta sujui entiseen tapaan hyvin. Musiikin ostopalvelujen toteumaprosentti on 89,41 prosenttia. Koko opiston opetustunteja pidettiin 19 037, Mänttä-Vilppulan tunnit tästä 4 438 tuntia. Mänttä-Vilppulasta oppilaspaikan sai 17 uutta oppilasta. Mänttä-Vilppula on suurin palvelun ostaja Merikanto-opistolta, vuoden 2020 kuntaosuus oli 80 000 euroa.

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Musiikkiopetus, €/opetustunti	28	25	25	24
Musiikkiopetus, €/oppilas	645	593	603	531

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot					
Menot	-122 215	-120 595	-120 595	107 822	89,41
Netto	-122 215	-120 595	-120 595	107 822	89,41

Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut

Kuraattorit

Kuraattoripalvelut jatkuivat syksyyn saakka kahden kuraattorin voimin. Vastaava kuraattori hoitaa toisen asteen opiskelijat SASKY:n toimipisteessä ja lukiolla sekä Vilppulan yhteiskoulussa ja Koskelan yläkoulussa. Toiselle kuraattorille kuuluvat Savosenmäen, Vilppulankosken ja Kolhon koulun oppilaat

Kuratiivisten palveluiden järjestämisessä oli haasteita lokakuusta 2019 alkaen johtuen vastaavan kuraattorin virkavapaasta. Vastaavalle kuraattorille saatiin sijainen elokuussa ja vastaava kuraattori aloitti joulukuussa 2020 osa-aikaisena. Joulukuussa kaupungissa toimi kolme kuraattoria siten, että osa-aikainen kuraattori vastasi Vilppulan yhteiskoulun oppilaista ja kaksi muuta edellä kuvatulla tavalla muista yksiköistä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		1 000	1 000	594	59,35
Menot	-122 215	-106 289	-106 289	-78 870	74,20
Netto	-122 215	-105 289	-105 289	-78 276	74,34

Sivistyspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	
Tulot	977 236	840 360	840 360	942 993	112,21
Menot	-15 045 832	-15 939 415	-15 656 871	-14 828 104	94,71
Netto	-14 068 596	-15 099 055	-14 816 511	-13 885 111	93,71

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut

Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto (lautakunta, hallinto, hanketoiminta)

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden organisaatiota uudistettiin vuoden 2020 alusta. Suurimmat muutokset koskivat työllisyyspalveluiden ja liikuntapalveluiden siirtymistä palvelualueelle sekä kansalaisopistopalveluiden siirtämistä sivistyspalveluihin. Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden vastuualueisiin sisältyivät: lautakunta/hallinto, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, työllisyys- ja kasvupalvelut sekä liikunta- ja järjestöpalvelut.

Hallinnon alla toteutettiin ELY:n Leader-rahoitteista Pathways for Youth -nuorisohanketta yhteistyössä ystävyyskaupunki Simmernin kanssa (Saksa). Hankkeen toteuttamiselle haettiin jatkoaikaa vuoden 2021 loppuun asti.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		79 620	51 850	33 620	64,84
Menot		-153 142	-125 372	-99 235	79,15
Netto		-73 522	-73 522	-65 615	89,25

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Taidekaupungin kulttuuripalveluihin sisältyivät kulttuuritoimintaa ja -avustuksia tukeva palvelutoiminta sekä kulttuuripääkaupunkihanke. Kulttuuripalveluiden yhteydessä kehitettiin ja tuettiin monia paikallisia kulttuuritapahtumia yhteistyössä eri yhdistystoimijoiden kanssa.

Pandemiasta johtuvien kokoontumisrajoitusten vuoksi tapahtumat jäivät suurimmaksi osaksi toteuttamatta kesällä. Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta päätti tukea erillisillä päätöksillään merkittäviä festivaaleja ja niiden jatkuvuutta poikkeuksellisessa tilanteessa (Mäntän kuvataideviikot, Mäntän Musiikkijuhlat ja Kevyttä Klassista –tapahtuma). Keväälle suunniteltu Taidekaupungin Laulujuhla peruttiin myös kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Paikallisia muita tapahtumia ja yhdistysten kulttuuritoimintaa avustettiin vuosittaisilla kulttuuri- ja pienavustuksilla. Nämä kohdentuivat erityisesti teatteri-, kuoro-, musiikkiryhmä-, kotiseutumuseo-, taidenäyttely- ja taideseuratoimintaan koko kunnan alueella (lautakunnan myöntämät kohdeavustukset 12 kpl). Kaupungintalon aulagallerian näyttelytoimintaa jäi vähäiseksi johtuen tiloille asetetuista käyttörajoituksista pandemiatilanteessa.

Mänttä-Vilppula oli pääkuntakumppanina aktiivisesti mukana Tampereen haussa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026. Valmistelu eteni suunnitelulla tavalla ja maakunnan kattava hanke valittiin kesäkuussa kansainvälisen raadin toimesta haun 2. kierrokselle. Kulttuuripääkaupunkihankkeen valmistelua toteutettiin erillisellä hankkeella yhteistyössä Serlachius-museoiden kanssa. Valinta Suomen kulttuuripääkaupungiksi tapahtuu kesäkuussa 2021.

Kulttuuristrategiaan liittyvä kulttuurikasvatusohjelman valmistelu- ja työryhmätyö käynnistettiin syksyllä yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Työ valmistuu päätöksentekoon kevätkaudella 2021.

Taidehankintaryhmä teki esityksen lautakunnalle taidehankintamäärä-rahojen kohdentamisesta Taideseinä-projektin toteuttamiseen yhteistyössä Serlachius-residenssin kanssa (taidemuraalin toteutus Valtatien varressa). Taideinvestointihanke valmistuu kokonaisuudessaan kesäkuussa 2021.

Valtuuston sitovuustaso	TP 2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	24 038	32 000	27 000	28 036	103,84
Menot	-310 153	-270 470	-260 259	-250 034	96,07
Netto	-286 115	-238 470	-233 259	-221 998	95,17

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kulttuuritapahtumien kehittäminen ja tukeminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Tapahtumien määrä ja osallistujien määrä. Yksikköhinta / asukas.	20 tapahtumaa / vuosi / 25.000 osallistujaa. 24 € / asukas.	Pandemia estänyt tapahtumat. Avustukset käsitelty ltk:ssa ja turvattu pää-tapahtumien toiminnan jatkuminen.
Euroopan kulttuuripääkaupunki - ohjelmavalmistelu	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Kyllä / Ei	Taidekaupungin ohjelmasisältöjen koonti. Ohjaus- ja valmisteluryhmissä työskentely. Vuoden 2021 hakemusvaiheeseen pääseminen.	Kyllä. Toteutunut suunnitelman mukaan. Pääsy haun 2. kierrokselle.
Kulttuuritilojen kehittäminen	Lähipalveluiden turvaaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Elinkeinot ja yrittäjyys.	Kyllä / Ei	Tilojen toiminnalliset suunnitelmat sivistys- ja teknisten palveluiden yhteistyöllä. Kulttuuritalon toteutussuunnitelma Yrke Kiinteistöjen kanssa.	Suunnittelu edelleen käynnissä ja kytkeytyy kiinteistöjen kokonais-selvitykseen ja TTP-ohjelmaan.

Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Kyllä / Ei	Suunnitelma yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen.	Kulttuurikasvatusohjelmatyö käynnistetty syksyllä.

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjastolaki määrittää kirjastoille laajan tehtäväkentän sivistyksen ja kulttuurin peruspalveluina. Kirjastot ovat monipuolisia, ruohonjuuritason kulttuurilaitoksia, jotka lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia, tukevat opiskelua ja toteuttavat taidekaupunkistrategiaa monin tavoin.

Kirjastolla oli toimipisteet Mäntässä, Vilppulassa, Kolhossa ja Pohjaslahdella. Siirtokokoelmia oli neljässä vanhusten palvelukeskuksessa ja kirjastolla oli myös muutama kotipalveluasiakas.

Perinteisen aineiston lisäksi asiakkaille tarjottiin sähköisiä kirjoja ja lehtiä sekä erilaisia verkkopalveluita. Uutena aloitti elokuvien suoratoistopalvelu Kirjastokino. Asiakkaiden käytössä oli myös mm. tietokoneita, langaton verkko, Taidelainaamo, kopiointipalvelu, ompelukone, kokoustiloja sekä digitointi- ja editointimahdollisuus. Vuoden alussa Vilppulan kirjastossa avattiin mahdollisuus omatoimiseen asiointiin. Kirjaston lisäpalvelu toteutettiin valtionavustuksella.

Koronaepidemian vuoksi kirjastot olivat suljettuina 18.3.-7.5., mutta verkko- ja puhelinpalvelu sekä kokoelmatehtävät jatkuivat. Kirjaston henkilökunta osallistui myös ikäihmisten puhelinhaastatteluihin. Kulttuurielämysten tarve korostui kriisiaikoina ja maan hallitus alkoi purkaa kevään koronasulkua ensimmäiseksi kirjastoista. Kirjastot saivat luvan aloittaa uloslainauksen ja noutopalvelu 8.-29.5 oli täysin uusi toimintakonsepti. Koronarajoitusten vuoksi kirjastot mukauttivat palveluitaan useaan kertaan vuoden aikana.

Pandemiasulun ja -rajoitusten takia kirjaston tulotavoitteita ei saavutettu, mutta samalla käyttömenoja säästyi. Käyntejä kirjastoissa oli yhteensä 51 063 eli vajaa 30 % vähemmän kuin edellisvuonna. Aineistoa lainattiin kuitenkin kerralla paljon, koska lainoja kertyi 131 736 eli vähennystä oli vain n. 12 %. Asukasta kohden käyntejä oli 5,2 ja lainoja 13,4. Pikikirjastojen yhteisesti hankkimien e-aineistojen lainoista Mänttä-Vilppulan osuus oli 11 376.

Toiminnallisena tavoitteena oli tehostaa tiedottamista. Erityistä huomiota kiinnitettiin uusista palveluista ja koronarajoituksen aiheuttamista muutoksista informoimiseen. Kirjasto sai vastuuta myös kaupungin tiedotustiimissä ja chat-palvelussa.

Kirjastoilla on ennestään paljon yhteistyökumppaneita, mutta vuonna 2020 toiminnallisena tavoitteena oli entisestään aktivoida yhdistyksiä ja löytää myös uusia kumppaneita. Koronasulun ja -rajoitusten vuoksi suurin osa kirjaston suunnitelluista tilaisuuksista ja näyttelyistä peruttiin tai siirrettiin, joten myös yhteistyökumppaneiden aktivointi siirtyi myöhempään ajankohtaan.

Kirjastopalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP 2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	27 288	11 500	11 500	10 380	90,26
Menot	-658 780	-655 771	-655 771	-633 974	96,68
Netto	-631 492	-644 271	-644 271	-623 594	96,79

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kirjastopalveluiden aktiivinen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen.	Lainamäärät Yksikköhinta / asukas	145 000 kpl. 65 € / asukas.	Pandemia vaikuttanut lainamääriin. Aineistolainat 131 736 ja e-aineistot 11 376.
Kirjaston monipuolisista palveluista tiedottaminen; mm. omatoimipalvelut, verkkopalvelut, e-aineistot	Saavutettavuus ja sujuva asiointi. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Kyllä / Ei	Näkyminen sosiaalisen median kanavissa, paikallislehdessä ym. sekä asiakkaiden opastaminen.	Kyllä
Asiakkaiden ja yhdistysten aktivointi järjestämään näyttelyitä ja tilaisuuksia kirjastoissa	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Kyllä / Ei	Asiakkaiden ym. järjestämät näyttelyt ja tilaisuudet.	Pandemian vuoksi jäänyt toteutumatta
Kestävä kehitys	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Ekologinen kestävyys	Kyllä / Ei	Muovin kulutuksen vähentäminen, esim. aineiston muovituksessa ja kierrätyksen tehostaminen.	Kyllä

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Toiminnassa keskityttiin ohjattuun kerhotoimintaan sekä jokaiselle nuorelle tarjottavaan turvalliseen avoimeen ohjattuun toimintaan nuorisotiloissa. Mäntän ja Vilppulan nuorisotilojen kävijämäärät laskivat merkittävästi pandemiatilanteen tuomien käyttörajoitusten vuoksi edelliseen vuoteen verrattuna, poikkeuksena Kolhon nuorisotilan

kävijämäärät, jotka pysyivät hyvällä tasolla. Kaiken kaikkiaan nuorisotiloilla vuonna 2020 kävi 3500 asiakasta, joka vastaa n. 44 % suunnitellusta toteumasta.

Nuorisopalvelujen lähitavoitteena on saada Mäntän nuorisotila muutettua paremmin toiminnallisia vaatimuksia täyttäviin tiloihin. Vilppulan nuorisotalon soittotilat kunnostettiin kesällä ja niiden käyttöastetta pyritään lisäämään innostamalla nuoria aloittamaan bändiharrastus.

Alkuvuodesta nuorisovaltuusto (nuva) järjesti diskon Mäntän ja Vilppulan nuorisotiloilla. Maaliskuussa koronapandemia kuitenkin katkaisi aktiivisen toiminnan. Kesän MOM-tapahtumaviikonlopulle nuorisovaltuustolaiset valmistelivat ison disko- ja musiikkitapahtuman, joka kuitenkin jouduttiin perumaan kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuivat oppilaitoksiin. Vilppulankosken koululla pidettiin Breikki-pajaa kerran viikossa vuoden alussa ja Mäntän yläkoululla ohjaajat pitivät Sportti-luokkaa. Vilppulan nuorisotilassa pilotoitiin keväällä koululaisille myös ilmaista aamiaistarjoilutapaamista vapaaehtoisten aikuisten ja nuoriso-ohjaajien voimin - vastaanotto oli innostunut. Yhteistyötä seurakunnan ja koulujen kanssa jatkettiin 6.-7.-luokkalaisten ryhmäyttämisen merkeissä. Marraskuussa saatiin valmiiksi Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021-2024 lautakuntien käsittelyyn (valtuusto hyväksyi suunnitelman 8.3.2021).

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	20			1 141	
Menot	-152 512	-161 629	-161 629	-147 270	91,12
Netto	-152 492	-161 629	-161 629	-146 129	90,41

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen. Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Osallistuminen hallintokuntien kokouksiin ja aloitteiden esittäminen.	Nuorisovaltuuston jäsenten aktiivinen osallistuminen lautakuntatyöhön. Nuorisovaikutusten huomiointi palveluiden toteuttamisessa.	Uudet nuva:n jäsenet aktivoitu loppuvuodesta toimintaan.
Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuminen ja toiminnan kehittäminen nuorten toiveita huomioiden.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Osallistujamäärä ja tapahtumien määrä. Nuorten kehittämisideat.	Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuneet 8000 käyntikertaa / vuosi. Tavoitetaso tapahtumille 30 / vuosi.	Pandemia-rajoitusten vuoksi käyntikerrat 3500.
Kaupungin palvelualueiden ja eri toimijoiden yhteistyö nuorisoa koskevissa asioissa.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Kyllä / Ei	Eri palvelualueiden yhteiskokoontumiset 2 x vuodessa	Kyllä

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Palvelualueita yhdistävän suunnitelman toteuttaminen 3/2020 mennessä.	Kyllä Ltk käsittelyt 11-12/2020. Kh 1.3.2021. Kv 8.3.2021.

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Toiminnan kuvaus

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut siirtyvät vuoden 2020 alussa konserni-palveluista kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin ja on uudelta nimeltään työllisyys- ja kasvupalvelut. Vastuualueen ydintehtäviin kuuluvat työllisyyspalvelut (nuorten ja pitkäaikaistyöttömien palveluohjaus, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, AVI:n osarahoittamat nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö ja TE-toimiston osarahoittama työllisyyspoliittinen hanke) ja maahanmuuttopalvelut erityisesti kotouttamispalvelujen ja työllistymisen näkökulmasta. Myös hyvinvointikoordinaattorin tehtävät (hyvinvointikertomuksen koostaminen) ja kaupungin kuriiripalvelujen järjestäminen on liitetty osaksi työllisyys- ja kasvupalveluita.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden tehtävänä on hillitä rakennetyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvua järjestämällä asiakkaiden tarpeiden mukaisia työllisyyspalveluita. Juupajoen kunta ostaa Mänttä-Vilppulalta työllisyyspalvelut.

Työllisyyden parantamiseksi kaupungissa etsitään aktiivisesti uusia ratkaisuja asiakkaiden saamiseksi palkkatyön piiriin. Vuoden 2020 alussa hyvin jatkunut työllisyyden kehitys kääntyi voimakkaasti koronapandemian myötä. Kuntouttavan työtoiminnan toimipisteet jouduttiin sulkemaan, oppilaitokset siirtyivät etäopetukseen ja yritykset olivat vaikeuksissa eikä uusia työntekijöitä palkattu. Tämä heijastui työllisyys- ja kasvupalveluihin niin työmarkkinatuen kuntaosuuden nousuna, aktivointiasteen laskuna kuin myös kaupunkimme työttömyystilanteen vaikeutumisena. Uusien toimintamallien kehittäminen, esim. kuntalisän tunnetuksi tekeminen yrityksissä tai työvoiman saatavuuden lisääminen kotouttamisajan jälkeisten palveluja kehittämällä, siirtyi koronan jälkeiseen aikaan. Työllisyyspalveluissa on lain rajoissa kehitetty uutta, mm. toimipisteiden ollessa suljettuina nuorten ryhmä kokoontui Discord-verkkopalvelun kautta ja etätoimintaan haettiin uusia malleja, mutta kasvokkaiset kohtaamiset ovat osoittaneet arvonsa.

Vuosi 2020 on ollut tiivistä varautumista vuoden 2021 maaliskuussa alkavaan työllistymisen edistämisen kuntakokeiluun. Valmistelutyössä yhteistyö kaupungin eri palvelualueilla ja Ylä-Pirkanmaan kuntien kesken on tiivistynyt entisestään.

Yhden työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluohjaajan työajasta osoitettiin 50% hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin. Hyvinvointikoordinoinnissa oli mahdollista aiempaa paremmin osallistua maakunnalliseen verkostotyöhön, perehtyä yhteisiin linjauksiin ja

luoda kaupunkimme moniammatillista verkostoa hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen kokoamiseksi sekä eri palvelualueiden suunnitelmien yhteensovittamiseksi.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		684 000	674 000	538 950	79,96
Menot		-1 509 864	-1 589 864	-1 244 212	78,26
Netto		-825 864	-915 864	-705 262	77,01

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kotoutumisajan jälkeisten työllisyyspalvelujen kehittäminen.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Asiakasmäärät	Lisätään työvoiman saatavuutta.	Pandemia vaikeuttanut asiakkaiden poluttamista ja yritysten mahdollisuuksia palkata uusia työntekijöitä. Uusi palvelumalli työllisyyskokeilun myötä 2021.
Nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisy ja nuorten palveluiden kehittäminen.	Lähipalveluiden turvaaminen.	Aktivointiaste	Alle 30 vuotiaiden työttömien aktivointiaste > 50 %.	Ei toteutunut, 39%
Työmarkkinatuen kuntaosuuden ja työttömyysprosentin minimoiminen sekä palveluprosessin kehittäminen.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kuntaosuuden määrä ja työttömyysprosentti.	30 työtöntä kuntalaista / vuosi siirtyy koulutukseen tai palkkatyöhön.	Kuntaosuus kasvoi, jouduttiin hakemaan lisäbudjetti. Koulutukseen tai palkkatyöhön siirtyvien tavoitetaso lähes toteutui.
Kesätyöpaikan tarjoaminen 16-18-vuotiaille nuorille, joilla ei ole ollut aiemmin kesätyöpaikkaa.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Hakemukset	Tarjotut kesätyöjaksot (3 vkoa) kohderyhmälle 100 %.	Nuorille voitiin tarjota pandemiatilanteessa vain 2 viikon kesätyöjaksoja heinäkuussa (23 nuorta).
Työllistämisen kuntalisän tunnetuksi tekeminen yrityksissä.	Yrittäjyys ja työpaikkakehityksen edistäminen	Sopimusten määrä yrityksiin	Kuntalisän tuotteistaminen ja ohjeistuksen uudistaminen Kuntalisän käytön määrä.	Määrä jäänyt vähäiseksi, 2 kpl.
Kuntalaisten hyvinvoinnin kuvaaminen suunnittelun, raportoinnin ja päätöksenteon tueksi.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Hyvinvointikertomus valmis.	Kyllä

Liikunta- ja järjestöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Vuosi oli liikunnan osaltakin poikkeuksellinen ja toiminta hiljeni vilkkailla liikuntapaikoilla. Toiminnat olivat suljettuna rajoitusten vuoksi keväällä 16.3. alkaen. Ulkoliikuntapaikoissa viranomaisrajoitteet purettiin 14.5. ja sisäliikuntapaikoissa 31.5. Eri rajoitustoimenpiteet olivat voimassa läpi vuoden. Uusi sulku sisätiloille asetettiin 2.12. ja se kesti kalenterivuoden loppuun. Vaikutukset olivat käyntikertoihin merkittävät, esim. uimahallilla perhekuntien käynnit vähenivät.

Sisäliikuntatilojen rajoitustoimenpiteet nostivat asukkaiden ulkoilemisen aivan uudelle tasolle. Huhtikuun alussa perustettiin Taidekaupunki liikkuu -ryhmä sosiaaliseen mediaan, ja siihen on jo liittynyt yli 850 aktiivista kuntalaista. Sivusto on tietyllä tavalla esite ja verkosto, jossa ihmiset vinkkaavat alueen ulkoilumahdollisuuksista toisilleen. Ulkoilemisen vahva noste tuotti päätöksen valtuustotasolle asti loppuvuodesta ja vuosi 2021 nimettiin kaupungin ulkoiluvuodeksi.

Organisaatiossa muutos oli myös suuri, kun kaupungissa eriytettiin liikunnan palvelutoiminta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen ja liikuntapaikkojen hoito siirtyi teknisellä toimella infrapalvelut -yksikköön. Tämän seurauksena toimintatapoja on jouduttu sopeuttamaan muuttuneeseen tilanteeseen.

Rajoitustoimenpiteiden ja tilojen sulkemisten kautta tulot jäivät toteutumatta merkittävästi suunnitellusta. Isoin tulonmenetys oli uimahallin osalta, josta jäi 3,5 kuukauden myyntitulo kokonaan saamatta. Kevään muutostalousarviota tehdessä ei ollut myöskään tiedossa joulukuun uudet sulut. Uimavalvonnan yksityistäminen kilpailuttamalla ei tuonut toivottuja säästöjä. Vuoden lopussa valtuuston talousarviopäätöksessä uimahallin henkilöstö siirretiin 1.1.2021 alkaen liikuntapalveluiden vastuualueelle.

Jääareena Oy:n siirtoa kaupungin toiminnaksi valmisteltiin ja työ jatkuu vuoden 2021 loppuun asti. Yhtiön omistuksissa ja vastuissa oli asioita, joita tuli selvittää tarkemmin ja loppuun saattaa tulevan vuoden aikana. Jääareena tilasi diplomityöselvityksen LUT-yliopistolta (Lappeenranta) hallin teknisten järjestelmien hyödyntämisestä ja käytön kehittämisestä (julkaisu 11.3.2021).

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	296 876	301 008	251 008	166 997	66,53
Menot	-1 904 305	-1 395 464	-1 390 464	-1 365 917	98,23
Netto	-1 607 429	-1 094 456	-1 139 456	-1 198 920	105,22

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen.	Kulunvalvonnan seuranta käyntikerroittain (uimahalli, kuntosalit x 2, talviuintipaikat x2)	Pyritään 5 % kasvuun edellisestä vuodesta. Uimahallin käyntimäärät 45.000 / vuosi.	Pandemia-tilanteessa toteuma n. 25.000
Liikuntapalveluiden toiminnallisuuden kehittäminen ja liikuntaneuvonnan edistäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Uuden ja muuttuvan organisaation mukaiset rajapinnat toimiviksi ja liiketoiminnallisten selvitysten loppuunsaattaminen.	Kyllä. Jäähallin purkutoimenpiteet 2020-2021.
Tilojen varausjärjestelmän kehittäminen	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Verkkopohjainen varaus / hakujärjestelmä käytössä.	Tilattu, käyttöönotto kesken.
Liikuntapalveluiden näkyvyyden edistäminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen. Lähipalveluiden turvaaminen.	Kyllä / Ei	Liikuntapaikkojen esiintuominen ajantasaisessa verkkolehdessä ja sosiaalisessa mediassa.	Kyllä. Valmisteltu ulkoiluvuosi-teema.

KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Henkilötyövuodet	TA2018	TA2019	TP2019	TA2020	TP2020
Kultt. ja hyvinvointipalv. hallinto (lautakunta +hallinto+hankehlö)		1,7	1,9	2	2
Kulttuuripalvelut	0,97			1,1	1,1
Kulttuuripääkaupunki				1	1
Kirjasto	9,23	9,23	9,23	9,1	9,1
Autere-opisto	2,09	1,1	1,1		
Nuorisopalvelut	3	3	3	3	3
Työllistäminen (palveluhenkilöt 9,85 + tukipalvelut 5,1)				14,95	14,95
Liikuntapalvelut				1	1
Yhteensä	15,29	15,03	15,23	32,15	32,15

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	233 958	1 108 128	1 015 358	779 124	76,73
Menot	-1 658 109	-4 146 340	-4 183 359	-3 740 640	89,42
Netto	-1 424 151	-3 038 212	-3 168 001	-2 961 516	93,48

Tekniset palvelut

Tekniselle lautakunnalle kuuluvat vastuualueet: *Teknisten palveluiden hallinto, Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut, Tilapalvelut, Infra- ja liikuntapaikkapalvelut sekä Ympäristö- ja pelastuspalvelut.* Vastuualueet yhdessä muodostavat *Tekniset palvelut.*

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisää, toimivaa ja turvallista ympäristöä tuottamalla maankäytön, rakennusten, katujen ja yleisten alueiden palveluja asukkaille, matkailijoille, yrityksille, yhteisöille ja kaupungin muille hallintokunnille.

Teknisten palveluiden tavoitteet toteutuivat taloudelliselta kannalta hyvin. Jokaiselta vastuualueelta saatiin menoissa säästöä. Hallinto- ja kaupunkisuunnittelupalveluissa menoihin vaikutti erityisesti henkilöstömuutokset, jonka johdosta kaikkia tehtäviä ei pystytty hoitamaan tavoitteiden mukaisesti.

Nettotulos –1 834 600 euroa oli noin 660 000 euroa parempi. Menot olivat noin 554 000 euroa pienemmät ja tulot 106 000 euroa suuremmat. Jäljessä olevat luvut eivät ole jokaisen vastuualueen kohdalta vertailukelpoisia organisaatiouudistuksesta johtuvien vastuualuemuutoksien vuoksi.

Teknisen palvelukeskuksen hallinto

Toiminnan kuvaus

Teknisten palveluiden hallinto jakautuu teknisen lautakunnan ja teknisen toimiston kustannuspaikkoihin. Uusi tekninen johtaja aloitti vuoden alussa 2020. Teknisen lautakunnan sihteeri (hallintoasiantuntija) irtisanoutui 9.8.2020 lähtien. Kokouksia pidettiin 13 kertaa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	7 048			2 705	
Menot	-279 959	-319 002	-319 002	-202 616	63,52
Netto	-272 911	-319 002	-319 002	-199 911	62,67

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Palveluprosessien kehittäminen organisaatiouudistusta vastaaviksi, jotta rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	kyllä/ei	Palveluprosessit vastaavat organisaation toimintaprosessia vuoden 2020 loppuun mennessä	Kyllä
Teknisten palveluiden toimintoja ja toimintaympäristöä kehitetään kokonaisvaltaisesti, sisäiset palvelut digitalisoidaan vaiheittain lähtien liikkeelle mm. sähköisten kalentereiden ja arkistointijärjestelmien käyttöönotosta.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Teknisten palveluiden arkistointisuunnitelma on valmis vuoden 2020 aikana	Ei. Suunnittelu-asteella

Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut

Kaupunkisuunnittelun ja joukkoliikennepalvelujen vastuualueeseen kuuluu yleissuunnittelu, kiinteistö- ja mittauspalvelut, kaavoituspalvelut, rakennusvalvonta, paikkatietopalvelut sekä joukkoliikennepalvelut.

Kaavoituksen henkilöstö muuttui kokonaisuudessaan, joka vaikutti sekä tavoitteiden että talouden toteutumiseen. Kaupunginarkkitehti eläköityi 1.2.2020, kaavoituspäällikkö irtisanoutui 10.6.2020 ja suunnitteluavustajan työsuhde päättyi 14.10.2020. Loppuvuodesta valittiin kaupunkisuunnittelija, joka aloitti 16.11.2020 sekä kaupunkisuunnittelupäällikkö, joka aloitti vuoden 2021 alussa.

Yleissuunnittelu

Vilppulan keskustan kehittämistä jatkettiin ja yleissuunnitelma valmistui syyskuussa 2020. Yleissuunnitelma sisältää ehdotuksia liikenteelle ja täydennysrakentamiselle.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Vastuualueen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellun mukaisesti. Yksikkö keskittyi edelleen määräalojen lohkomistoimituksiin. Kaupunki oli asianosaisena ja hakijana yhteisten alueiden yhdistämistoimituksessa, jonka tarkoituksena oli uuden Witsakosken osakaskunnan muodostaminen viidestä eri yhteisestä vesialueesta. Yhdistäminen koski noin 330 ha:n suuruista vesialuetta Mänttä-Vilppulassa.

Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät kiitettävästi kiinteistönmuodostuksessa. Lohkomistoimituksia suoritettiin 21, jotka olivat pääasiassa kaupungin yleisen alueen

lohkomistoimituksia. Kaikkiaan lohkottiin määräaloja tai niiden osia kiinteistöihin 55 kpl. Toimituksista saatavat tulot jäivät alle budjetoidun, koska laskutettavia, yksityisten toimituksia tehtiin ainoastaan kolme. Maanvuokrauksesta saatavat tulot ovat pienentyneet purettujen sopimusten vuoksi; mm. Koskelantalot Oy on purkanut muutaman rakennuksen ja sopimukset ovat siten päättyneet.

Vuoden 2020 aikana ei hankittu kiinteää omaisuutta. Sen sijaan omakotitonttien kysyntä vilkastui selkeästi; tontinvarauksia tehtiin kuusi, kolme näistä myytiin. Vilppulan Mäkitalonlahdentien varrelta myytiin yksi vuokralla ollut omakotitalo tontteineen osana kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa. Koivuniemen kiinteistön asemakaavamuutoksen tultua voimaan käynnistettiin jälleen määräalan myyntiprosessi, joka jatkuu edelleen.

Vastuualueen henkilöstö väheni yhdellä, kun paikkatietoasiantuntija irtisanoutui 17.2.2020 lähtien. Tehtäviä järjesteltiin uudelleen ja kartoittaja siirtyi paikkatietosuunnittelijaksi. Yksikössä jatkaa edelleen oppisopimuksella kartoittajan tutkintoa suorittava henkilö. Kiinteistöinsinöörin työsopimus oli voimassa vuoden loppuun; kaupunginhallitus teki päätöksen kiinteistöinsinöörin palkkaamisesta vuodeksi 2021 edelleen 35 %:n työajalla.

Kaavoituspalvelut

Koivuniemen asemakaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.4.2020. Muita vireillä olevia kaavahankkeita edistettiin henkilöresurssien puitteissa. Kaupunginarkkitehdin eläköitymisen jälkeen kaupungilla ei ollut MRL:n 20§:n mukaista kaavoittajan pätevyyden omaavaa henkilöä.

Rakennusrekisterien tarkistusprojektia jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Konkreettinen kiinteistökartoitus käynnistyi vuoden 2020 alussa Pohjaslahden alueelta, jossa tarkistettiin noin 1830 kiinteistöä. Tarkoituksena on tarkistaa kunnan kiinteistöihin ja rakennuksiin liittyvien tietojen paikkansa pitävyys ja rekistereiden ajantasaisuus. Tietojen tarkistamisen myötä myös verottajan tiedot kunnan rakennuksista päivittyvät ajan tasalle. Tuloja kertyy kiinteistöverotuloista vasta vuodesta 2021 lähtien, sekä rakennus- ja toimenpideluvista sitä mukaa, kun niitä käsitellään.

Rakennusvalvonnassa lupien määrä nousi johtuen rakennusrekisteriprojektista ja ehkä koronasta, joka lisäsi muun muassa vapaa-ajan asuntoihin liittyvää korjaus-/muutos-/laajennustarvetta. Lisäksi tapahtui pientä piristymistä teollisuus- ja omakotirakentamisessa. Lupien (rakennusluvat, toimenpideluvat ja ilmoitukset) määrä oli yhteensä 345 kpl, vuonna 2019 184 kpl. Rakennusvalvonnan tulot noin 126 000 euroa lähes kaksinkertaistuivat.

Joukkoliikennepalvelut

Joukkoliikennepalvelut on uusi kustannuspaikka teknisten palveluiden alaisuudessa. Se käsittää asiointi- ja palveluliikenteen, ostetut linja-autovuorot, sekä joukkoliikenteen. Kaupunkistrategian mukaisesti saavutettavuuden vahvistaminen on yksi painopistealue,

joten liikenneyhteyksien kehittäminen ja parantaminen on kaupungin vetovoimaisuudelle tärkeä tekijä tulevaisuudessa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot		286 750	286 750	376 436	131,28
Menot	-120 895	-1 168 635	-1 096 635	-791 084	72,14
Netto	-120 895	-881 885	-809 885	-414 648	51,20

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Vahvistetaan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa mm. keskustaympäristöjen kehittämisellä	Taidekaupungin saavutettavuuden, elinvoimaisuuden ja vetovoiman vahvistaminen	kyllä/ei	Mäntän ja Vilppulan keskustojen toteuttamissuunnitelmat, asemakaavamuutoksien tekeminen sekä saavutettavuuden parantaminen tarkentamalla liikenteen kehittämissuunnitelma	Kyllä. Vilppulan keskustan yleissuunnitelma valmistui 09/2020. Koivuniemen asemakaava valmistui 4/2020
Toimitustuotanto sopeutetaan asiakkaan tarpeita ja aikatauluja palvelevaksi.	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys.	kyllä/ei	Kiinteistöjaotuksen eheyttäminen	Kyllä. Lohkomistoimituksia 21. 55 määräalaa tai niiden osia lohkottiin kiinteistöihin.
Lupa- ja asiointipalveluiden saavutettavuuden sekä prosessien tehostaminen digitalisoimalla palveluita ja prosesseja aktiivisesti	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen sekä toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Rakennusrekisterin tietojen ajan tasalle saattamista toteutetaan projektisuunnitelman mukaisesti	Kyllä. Pohjaslahden alue valmistui suunnitelman mukaisesti.

Tilapalvelut

Tilapalveluiden vastuualueen tehtäviin kuuluvat rakennuttaminen sekä kaupungin kiinteistöjen ylläpitäminen sekä niihin kuuluvien kiinteistönhoito-, siivous- ja ateriapalvelut järjestäminen.

Vuoden 2020 aikana koronapandemian tuomat haasteet näkyivät erityisesti siivous- ja ruokapalvelujen päivittäisessä työskentelyssä tehostetun hygienian tuomana lisätyönä ja etäopetuksen vaatimina ruokajakeluina. Koronan vuoksi sairauspoissaoloja tuli lisää, vaikkakin liikuntapaikkojen sulkemiset toisaalta ovat vähentäneet siivouksen tarvetta. Tämä on näkynyt haasteena ja esimiehien lisääntyneenä työmääränä työjärjestelyissä.

Kiinteistöhoidon ja kunnossapidon puolella koronapandemian vuoksi on tehty toimintojen vaatimia tilamuutoksia sekä uusia rakennelmia, mm. Covid-19 testauspiste ja rokotuspiste sekä henkilökohtaisten työpisteiden suojauksia nopeilla aikatauluilla.

Kiinteistöjen ylläpito

Tilapalvelut hallinnoi kaupungin rakennuksia ja tarjoaa tiloja eri palvelualueille, joita laskutetaan kiinteistöjen ylläpidosta sisäisellä vuokralla. Sisäinen vuokra sisältää käyttö- ja ylläpitokulut sekä osan pääomakuluista. Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönhoito sekä kunnossapito. Kiinteistönhoitopalvelut huolehtivat päivittäisestä kiinteistöjen toimivuudesta, tekevät ennakkohuollot sekä huolehtivat piha- ja viheralueista. Pihatyöt toteutetaan osittain infrapalvelut-vastuualueen resursseilla. Kunnossapidon tavoitteena on huolehtia, että kiinteistö on käyttökunnossa ja kunnossapitotarpeet on huomioitu käyttäjien asettamat vaatimukset huomioiden.

Henkilöstömuutoksia vuoden 2020 aikana on ollut kahden kiinteistönhoitajan sekä toisen kirvesmiehen eläköityminen. Kiinteistönhoitajien toimet on täytetty. Vuodesta 2019 avoimena ollut sähkömiehen toimi täytettiin syksyllä.

Kiinteistöjen ylläpidon tulevaisuuden haasteena on kiinteistöjen käytettävyyden säilyttäminen sekä käyttäjien asettamien vaatimuksien mukaisesti tehokkaiden tilaratkaisujen löytäminen ja ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen mm. purkaminen. Haasteena tulevina vuosina on myös koko ajan vanhenevan rakennuskannan käytettävyydestä ja kunnossapidosta huolehtiminen.

Siivous- ja ruokapalvelut

Siivouspalvelujen puolella rakennusten siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet kaupungin palvelutuotannon toimintaan.

Ruokapalvelut valmistaa ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Valmistuskeittiöitä on seitsemän ja yksi jakelupiste (Kolhon päiväkoti).

Siivous- ja ruokapalvelut keskittyi vuoden 2020 aikana työntekijöiden jaksamiseen työtehtävissä ja -kohteissa. Siivouspalveluissa heinä-syyskuun aikana korona lisäksi työllisti Koskelan yläkoulun ja lukion sekä Kompustalon ilmanvaihtokanaviston nuohouksien jälkeiset mineraalikuitusiivoukset.

Pihlajakodin ateriapalvelut siirtyivät huhtikuun alusta Justiina Oy:ltä hankittavaksi ostopalveluksi.

Yhden irtisanoutuneen työntekijän tilalle on palkattu uusi henkilö oppisopimuskoulutuksella marraskuusta 2020 alkaen.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	4 778 505	6 577 936	6 577 936	6 560 297	99,73
Menot	-3 883 084	-5 351 261	-5 291 901	-5 323 305	100,59
Netto	895 421	1 226 675	1 286 035	1 236 992	96,19

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Kaupungin omien kiinteistöjen hoito, ylläpito ja kehittäminen on aktiivista, suunnitelmallista ja jatkuvaa.	Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Toimintojen uudelleen järjestäminen. Kiinteistöselvityksen tarkentaminen mm. kuntokartoituksia ja käyttöasteselvityksiä apuna käyttäen, jotta saadaan tavoiteluettelo ylläpidettävistä ja luovuttavista	Kesken
Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Sisäisen vuokran järjestelmää tarkastellaan, päivitetään ja otetaan kokonaisuudessaan käyttöön talousarvion 2021 laadintaprosessissa	Kesken
Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys ja osaamisen kehittäminen	kyllä/ei	Uuden organisaation tuomat muutokset on tuotu henkilöstösuunnitelmaan	Uuden organisaation tuomat muutokset henkilöstösuunnitelmassa osittain kesken.
Huolehditaan suunnitelmallisesti, että ihmiset ovat osaamistaan vastaavissa työtehtävissä ja resurssit ovat oikein mitoitettuja suhteessa toimintoihin asiakkaiden tarpeet huomioonottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, osaamisen kehittäminen ja lähipalveluiden turvaaminen	kyllä/ei	Vuoden 2020 aikana selkeytetään palveluiden tasoa ja henkilöstön muutokset ja eläköitymisien tuomat muutokset on saatu valmiiksi kevään aikana	Palveluiden tasoa selkiytetty sekä henkilöstömuutokset ja eläköitymisien tuomat muutokset saatu valmiiksi vuoden 2020 osalta.

Infra- ja liikuntapaikkapalvelut

Toiminnan kuvaus

Infrapalvelut-vastuualueeseen kuuluu infran rakennuttaminen ja ylläpito: kadut, puistot, yleiset alueet, torit, matonpesupaikat, satamat, metsät, yksityistiet ja uutena toimintana liikuntapaikat.

Kadut

Kustannuspaikka on vastannut liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta. Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidettu omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostettu kokonaisuudessaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Kesäkunnossapito hoidettu Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta etäisyydestä johtuen.

Puistot ja yleiset alueet (sis. torit, pihat ja leikkipaikat, venesatamat, matonpesupaikat)

Kustannuspaikka on vastannut mainittujen alueiden ylläpidosta: yleisestä siisteydestä, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Kaupunkikuvan siisteyteen ja parantamiseen kiinnitetty edelleen erityistä huomiota. Resurssien vähäisyydestä johtuen painopistealueet olivat taajamien keskustat. Muilla alueilla on ollut vääjäämättä hoitotason laskua. Toistaiseksi vastuualueeseen on kuulunut myös osittain kiinteistöjen käsin tehtävät piha-alueiden talvi- ja kesäkunnossapitotyöt.

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011, §7) määräämät toimenpiteet toteutettiin julkisilla leikkikentillä ja koulujen ja päiväkotien leikkipaikoilla.

Metsät ja yksityistiet

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2011 ja Mäntän alueen vuonna 2018. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 630 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuoden 2020 hakkuutulo on 85.000 euroa, mikä vastaa noin 2 500 m3:n hakkuita. Kaupungin hankintahakkuut ja hoitotyöt tehtiin ostopalveluina. Kesän aikana tehtiin lisäksi puistometsien raivauksia ostopalveluna Mäntän, Vilppulan ja Kolhon taajamissa.

Kaupungin alueella on saanut kunnossapitoavustusta 89 tiekuntaa. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille.

Liikuntapaikat

Kustannuspaikka on vastannut siitä, että kaupungin eri liikuntapaikat ovat asiakkaiden käytettävissä turvallisesti ja asianmukaisesti sekä hoitanut uimahallin uinninvalvontatehtävät. Liikunnan kehittämishankkeet ja hyvinvointityö on siirretty pääasiassa kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot	177 065	99 000	99 000	130 234	131,55
Menot	-1 230 935	-1 625 622	-1 611 572	-1 560 086	94,92
Netto	-1 053 870	-1 526 622	-1 512 572	-1 429 852	92,57

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Toimintoja sopeuttaminen ja tehokkuuden lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Infrapalvelut – vastuualueen sisäisen yhteistyön tiivistäminen valmis 12/2020 mennessä	Jatkuu edelleen
Toimintoja sopeutetaan yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Tehdään selvitys kaupungin metsien hoitotavasta vuonna 2021 alkaen eläköitymisen johdosta 12/2020 mennessä	Valmis

Ympäristö- ja pelastuspalvelut

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristösuojelu (Keurusselän ympäristölautakunta ja ympäristönsuojelujaos)

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto laskuttaa yhteistyökunnilta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien maksuosuuden asukaslukujen mukaisessa suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintää, jossa 25 % maksuosuudesta määräytyy kunnassa olevien maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Talousarvion 2020 toteutuman mukaisesti palautetaan/peritään maksuosuuksia. Mänttä-Vilppulalle palautetaan tasauslaskuna noin 20 600 euroa.

Pelastuspalvelut (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Pelastuspalveluista (palo- ja pelastustoimi) huolehtii Pirkanmaan pelastuslaitos. Kuntien maksuosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon pelastuslaitoksen budjetin mukaisesti.

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2020	TP 2020	Tot %
Tulot					
Menot	-1 038 332	-1 107 560	-1 107 560	-1 027 183	92,74
Netto	-1 038 332	-1 107 560	-1 107 560	-1 027 183	92,74

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	**Strateginen kytkös**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden, että palvelutarvemitoitusten avulla, maakuntauudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	Lähipalveluiden turvaaminen, toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Selvitys ympäristönsuojelun järjestämistavasta on tehty 2020	Ei

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2019	TA2020	MTA2021	TP 2020	Tot %
Tulot	7 446 803	6 963 686	6 963 686	7 069 672	101,52
Menot	-10 816 150	-9 572 080	-9 426 670	-8 904 274	94,14
Netto	-3 369 347	-2 608 394	-2 462 984	-1 834 601	73,53

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Ulkoinen ja sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	**23 889 584**	**-73 830**	**23 815 754**	**23 195 038**	**620 716**
Myyntituotot	10 361 443	-18 830	10 342 613	11 561 077	-1 218 464
Maksutuotot	5 160 130	-45000	5 115 130	5 122 072	-6 942
Tuet ja avustukset	536 000	-10000	526 000	765 825	-239 825
Muut toimintatuotot	7 832 011		7 832 011	5 746 065	2 085 946
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	**-91 029 218**	**257 735**	**-90 771 483**	**-90 971 871**	**200 388**
Henkilöstökulut	-19 667 664	410 082	-19 257 582	-18 447 559	-810 023
Palkat ja palkkiot	-14 659 787	338822	-14 320 965	-13 714 479	-606 486
Henkilösivukulut	-5 007 877	71260	-4 936 617	-4 733 080	-203 537
Eläkekulut	-4 445 833	58303	-4 387 530	-4 214 709	-172 821
Muut henkilösivukulut	-562 044	12957	-549 087	-518 371	-30 716
Palvelujen ostot	-60 567 184	-121 497	-60 688 681	-60 612 055	-76 626
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 831 137	900	-2 830 237	-3 017 942	187 705
Avustukset	-3 030 610	-55 000	-3 085 610	-2 801 429	-284 181
Muut toimintakulut	-4 932 623	23250	-4 909 373	-6 092 886	1 183 513
Toimintakate	**-67 139 634**	**183 905**	**-66 955 729**	**-67 776 832**	**821 103**
Verotulot	41 350 000	84000	41 434 000	41 715 908	-281 908
Valtionosuudet	25 200 000	3540640	28 740 640	28 690 488	50 152
Rahoitustuotot ja -kulut	135 000		135 000	275 387	-140 387
Korkotuotot	130 000		130 000	134 203	-4 203
Muut rahoitustuotot	470 000		470 000	449 154	20 846
Korkokulut	-465 000		-465 000	-305 101	-159 899
Muut rahoituskulut				-2 869	2 869
Vuosikate	**-454 634**	**3 808 545**	**3 353 911**	**2 904 950**	**448 961**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 641 516		-2 641 516	-2 740 116	98 600
Suunnitelman muk. poistot	-2 641 516		-2 641 516	-2 740 116	98 600
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	**-3 096 150**	**3 808 545**	**712 395**	**164 834**	**547 561**
Poistoeron muutos	4 150		4 150	4 150	
Tilikauden ylijäämä (alij.)	**-3 092 000**	**3 808 545**	**716 545**	**168 984**	**547 561**

Verotulojen erittely

Verotulot 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Kunnan tulovero	35 350	-1097	34 253	34 957	-704	102,06 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 850	1174	4 024	3 911	113	97,19 %
Kiinteistövero	3 150	7	3 157	2 848	309	90,21 %
Yhteensä	**41 350**	**84**	**41 434**	**41 716**	**-282**	**100,68 %**

Tuloverojen perusteet verovuosina 2015–2020

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, 1000€	Muutos %
2015	22,00 %	165 820	-1,7
2016	22,00 %	164 407	-0,9
2017	22,00 %	157 251	-4,4
2018	22,00 %	156 867	-0,2
2019	22,00 %	157 133	0,2
2020	22,00 %	159 224	1,3

verotettava tulo = tuloveroprosentti x verovuoden maksuunpantu vero

Kiinteistöveron perusteet verovuosina 2016–2020

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,60	0,60	0,60	0,60
Muu asuinrakennus	1,00	1,15	1,15	1,15	1,15
Voimalaitosrakennus	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Kunnan ja peruspalv.valt.osuus	17 355	2807	20 162	20 160	2	100,0 %
Verotulo perust valtionos.tasaus	4445	0	4 445	4 445	0	100,0 %
Opett. Ja kult.toimen muut valtionosuudet	-1250	520	-730	-778	48	106,6 %
Verotulomenetysten kompensaatio	4650	213	4 863	4 863	0	100,0 %
Yhteensä	**25 200**	**3 540**	**28 740**	**28 690**	**50**	**99,8 %**

Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIHANKE	Kustannusarvio koko hankkeelle	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Toteuma	Poikkeama
Infrapalvelut					
Kadut					
Poukantien peruskorjaus	10 000	10 000		5 024	4 976
Riihitie, Kolho	330 000	330 000		244 442	85 558
Kolhon muuntamon maisemointi	50 000	50 000		16 577	33 423
Vilppula keskusta	1 150 000	50 000		0	1 150 000
Päällystys- ja pienet korjaustyöt	600 000	100 000		83 520	516 480
Vilppulankosken uusi kvl-silta radan alle	30 000	20 000		20 652	9 348
Katuvalaistus	650 000	50 000		25 671	624 329
Hulevesijärjestelmä					
Lampilinnantie, hulevedet	15 000	15 000		7 889	7 111
Hulevesiverkoston ja jätevesiverkoston eriyttäminen	350 000	40 000		44 737	305 263
Mäntänvuoren hulevesien uudelleen johtaminen		10 000		6 499	-6 499
Liikuntapaikat					
Reitistöhanke, Myllyrannan sataman suunnittelu	50 000	50 000		0	50 000
Muut yleiset alueet				0	0
Liikuntakeskuksen alueen rakentaminen	420 000	20 000		20 781	399 219
Kirkkopuiston kalusteet		15 000		6 025	-6 025
Leikkipaikkojen rakentaminen	100 000	25 000		8 481	91 519
Kaupungin opastusjärjestelmä	80 000	15 000		912	79 088
Taidehankinnan aluetyöt	70 000	5 000		0	70 000
Kehityskohteet ja muut hankkeet					
Sassin alueen kehittäminen	528 000	78 000		24 320	503 680
Junapilottihanke	450 000	50 000		625	449 375
Vesihuoltoavustukset				66 285	-66 285
Infrapalvelut yhteensä	4 883 000	933 000	0	582 443	4 300 557

INVESTOINTIHANKE	Kustannusarvio koko hankkeelle	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Toteuma	Poikkeama
Tilapalvelut					
Koulut					
9563 LTO suunnittelu		40 000		3 383	-3 383
Vilppulankosken koulun IV-koneiden uusiminen	670 000			757	
Liikuntapaikat					
9564 Uimahallin peruskorjaus, suunnittelu	550 000	50 000		5 812	544 188
9565 Parkkivuoren urheilutalon perusparannus, lattian uusinta	4 555 000	250 000		108 226	4 446 774
Kolhon kuntosali, IV-rakentaminen	60 000			-4 400	64 400
Muut					
9566 Kaupungintalon katteen osauusinta		100 000		89 752	-89 752
9567 Kaupungintalon saneeraus, suunnittelu	1 150 000	50 000		29 792	1 120 208
9556 Julkisten rakennusten perusparannus	435 000	95 000		47 530	387 470
9548 Avainjärjestelmän uusiminen	150 000	50 000		34 183	115 817
Tilapalvelut yhteensä	7 570 000	635 000	0	315 035	6 585 722

INVESTOINTIHANKE	Kustannusarvio koko hankkeelle	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Toteuma	Poikkeama
Irtain käyttöomaisuus					
Taidehankinnat	134 000	4 000		4 230	129 770
Liikuntapalvelujen huoltoauto	60 000			0,00	60 000
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	194 000	4 000	0	4 230	189 770

Muu käyttöomaisuus					
WMware Cluster		40 000		37 372	-37 372
Arvopaperit / as.osakkeet				330 000,00	-330 000
Saavutettavuusdirektiiviin vastaaminen		10 000		0	0
Analyste Saas Maksuliikenne				9 064	-9 064
Muu käyttöomaisuus yhteensä	0	50 000	0	376 436	-376 436

Kiinteä omaisuus					
Maa-alueiden osto	150 000	100 000		0	
Kiinteä omaisuus yhteensä	150 000	100 000	0	0	0

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	**12 797 000**	**1 722 000**	**0**	**1 278 143**	**10 699 614**

TULOT					
Kolhon muuntamon maisemointi, avustus		20 000		7 177	12 823
Maa-alueiden myynti				8 520	
Kiiinteä omaisuus				3 742	
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	0	20 000	0	19 439	12 823

Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-454 634	3 808 545	3 353 911	2 904 951	448 960
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	5 000		5 000	-20 635	25 635
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 722 000	-63 029	-1 785 029	-1 278 143	-506 886
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000		20 000	7 177	12 823
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-5 000		-5 000	32 897	-37 897
Toiminta ja investoinnit netto	**-2 156 634**	**3 745 516**	**1 588 882**	**1 646 246**	**-57 364**
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	0			93 333	-93 333
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0				0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	-4 615 745	4 615 745
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-7 000 000	7 000 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-2 156 634**	**3 745 516**	**1 588 882**	**-9 876 165**	**11 465 047**

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito-vuus 1)	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poik-keama %	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poik-keama %
KÄYTTÖTALOUS													
Kaupunginvaltuusto	N	**104 525**		**104 525**	**93 277**	**11 248**	0,1						
Keskusvaalilautakunta				**0**	**824**	**-824**							
Tarkastuslautakunta	N	**30 000**		**30 000**	**27 419**	**2 581**	0,1						
Konsernipalvelut	N	**3 882 071**	**-98 800**	**3 783 271**	**3 681 971**	**101 300**	0,0	**2 214 540**		**2 214 540**	**253 741**	**1 960 799**	0,9
Kaupunginhallitus ja yleishallinto	N	1 734 968	-110 000	1 624 968	1 612 991	11 977	0,0	2 000 000		2 000 000	33 550	1 966 450	1,0
HR ja viestintäpalvelut	N	798 037	-23 000	775 037	780 180	-5 143	0,0	163 800		163 800	147 533	16 267	0,1
Sisäiset tukipalvelut	N	1 349 066	34 200	1 383 266	1 288 800	94 466	0,1	50 740		50 740	72 658	-21 918	-0,4
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	**57 312 127**	**200 000**	**57 512 127**	**59 695 359**	**-2 183 232**	0,1	**12 762 870**	**18 940**	**12 781 810**	**14 149 508**	**-1 367 698**	-0,3
Sivistyspalvelut	N	**15 939 415**	**-282 544**	**15 656 871**	**14 828 104**	**828 767**	0,1	**840 360**		**840 360**	**942 993**	**-102 633**	-0,1
Sivistystoimen hallinto	N	312 472		312 472	303 830	8 642	0,0			0			
Varhaiskasvatuspalvelut	N	4 280 062	-66 446	4 213 616	3 819 919	393 698	0,1	344 000		344 000	316 174	27 826	0,1
Esi- ja perusopetus	N	9 314 737	-176 796	9 137 941	8 938 890	199 051	0,0	310 060		310 060	540 823	-230 763	-0,7
Lukiokoulutus	N	1 342 436	-36 302	1 306 134	1 208 309	97 825	0,1				414	-414	
Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut	N	583 419	-3 000	580 419	478 286	102 133	0,2	185 300		185 300	84 988	100 312	0,5
Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut	N	106 289		106 289	78 870	27 419	0,3	1 000		1 000	594	407	0,4
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	N	**4 146 340**	**37 019**	**4 183 359**	**3 740 642**	**442 717**	0,1	**1 108 128**	**-92 770**	**1 015 358**	**779 125**	236 233	0,2
Kulttuuripalvelut hallinto	N	153 142	-27 770	125 372	99 235	26 137	0,2	79 620	-27 770	51 850	33 620	18 230	0,4
Kulttuuripalvelut	N	270 470	-10 211	260 259	250 034	10 225	0,0	32 000	-5 000	27 000	28 036	-1 036	0,0
Kirjastopalvelut	N	655 771		655 771	633 974	21 797	0,0	11 500		11 500	10 380	1 120	0,1
Nuorisopalvelut	N	161 629		161 629	147 270	14 359	0,1			0	1 141	-1 141	
Työllisyys- ja kasvupalvelut	N	1 509 864	80 000	1 589 864	1 244 212	345 652	0,2	684 000	-10 000	674 000	538 950	135 050	0,2
Liikunta- ja järjestöpalvelut	N	1 395 464	-5 000	1 390 464	1 365 917	24 547	0,0	301 008	-50 000	251 008	166 997	84 011	0,3
Tekniset palvelut	N	**9 572 081**	**-113 410**	**9 458 671**	**8 904 275**	**554 396**	0,1	**6 963 686**	**0**	**6 963 686**	**7 069 672**	-105 986	0,0
Tekninen hallinto	N	319 002		319 002	202 616	116 386	0,4			0	2 705	-2 705	
Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut	N	1 168 635	-72 000	1 096 635	791 085	305 550	0,3	286 750		286 750	376 436	-89 686	-0,3
Tilapalvelut	N	5 351 262	-59 360	5 291 902	5 323 305	-31 403	0,0	6 577 936		6 577 936	6 560 297	17 639	0,0
Infra- ja liikuntapaikkapalvelut	N	1 625 622	17 950	1 643 572	1 560 086	83 486	0,1	99 000		99 000	130 234	-31 234	-0,3
Ympäristö- ja pelastuspalvelut	N	1 107 560		1 107 560	1 027 183	80 377	0,1			0		0	
TULOSLASKELMA													
Verotulo								41 350 000	84 000	41 434 000	41 715 908	-281 908	0,0
Valtionosuudet								25 200 000	3 540 640	28 740 640	28 690 488	50 152	0,0
Korkotulot								130 000		130 000	134 203	-4 203	0,0
Muut rahoitustulot								470 000		470 000	449 154	20 846	0,0
Korkomenot		465 000		465 000	305 101	159 899	0,3						
Muut rahoitusmenot					2 869	-2 869							
Satunnaiset erät													
YHTEENSÄ		**91 451 559**	**-257 735**	**91 193 824**	**91 279 840**	**-86 016**	**0,00**	**91 039 584**	**3 550 810**	**94 590 394**	**94 184 791**	**405 603**	**0,00**

1) N=sitovuus nettomääräraha/ -tuloarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoinen	2020		2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	9 783 091,50		10 138 861,12	
Maksutuotot	5 118 205,74		5 173 289,57	
Tuet ja avustukset	765 824,53		609 554,28	
Muut tuotot	1 631 862,06	17 298 983,83	3 658 760,33	19 580 465,30
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-18 447 558,97		-18 129 706,34	
Palkat ja palkkiot	-13 714 478,60		-13 563 554,14	
Henkilösivukulut	-4 733 080,37		-4 566 152,20	
Eläkekulut	-4 214 709,37		-4 126 891,12	
Muut henkilösivukulut	-518 371,00		-439 261,08	
Palvelujen ostot	-58 836 494,43		-57 748 462,12	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 013 859,72		-3 089 087,65	
Avustukset	-2 799 219,36		-3 248 696,64	
Muut toimintakulut	-1 978 683,33	-85 075 815,81	-2 250 902,90	-84 466 855,65
Toimintakate		**-67 776 831,98**		**-64 886 390,35**
Verotulot		41 715 907,57		39 501 302,45
Valtionosuudet		28 690 488,00		24 579 522,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	134 202,97		122 590,40	
Muut rahoitustuotot	449 154,37		1 857 131,48	
Korkokulut	-305 101,33		-404 298,08	
Muut rahoituskulut	-2 868,90	275 387,11	-8 153,48	1 567 270,32
Vuosikate		**2 904 950,70**		**761 704,42**
Poistot ja arvonalentumiset yht	-2 740 116,07		-2 675 789,21	
Satunnaiset erä yhteensä		**-2 740 116,07**		**-2 675 789,21**
Tilikauden tulos		**164 834,63**		**-1 914 084,79**
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	4 150,00	4 150,00	4 150,00	4 150,00
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-		**168 984,63**		**-1 909 934,79**

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2020		2019	
TOIMINNAN rahavirta				
Vuosikate	2 904 950,70		761 704,42	
Tulorahoituksen korjauserät	-20 634,74	2 884 315,96	-2 059 765,88	-1 298 061,46
INVESTOINTIEN rahavirta				
Investointimenot	-1 278 142,97		-2 096 980,06	
Rahoitusosuudet inves.menoihin	7 176,82		0,00	
Pysyvien vast. hyöd luovutust.	32 896,50	-1 238 069,65	2 098 563,00	1 582,94
Toiminnan ja investointien rahavirta		**1 646 246,31**		**-1 296 478,52**
RAHOITUKSEN rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset	93 333,34	93 333,34	93 333,34	93 333,34
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			8 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 615 744,56		-3 015 744,56	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 000 000,00	-11 615 744,56	8 000 000,00	12 984 255,44
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalm. muutokset				
Toimeksiant. Varojen ja po muutokset	-31 842,99		-24 604,79	
Vaihto-omaisuuden muutos			0,00	
Saamisten muutos	-404 137,43		-841 893,66	
Korottomien velkojen muutos	3 605 801,35	3 169 820,93	-835 343,12	-1 701 841,57
Rahoituksen rahavirta		-8 352 590,29		11 375 747,21
Rahavarojen muutos		**-6 706 343,98**		**10 079 268,69**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31 12.	5 585 198,88		12 291 542,86	
Rahavarat 1 1.	12 291 542,86		2 212 274,15	
		-6 706 343,98		**10 079 268,71**

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	34 585,50	69 402,51
Muut pitkävaikutteiset menot	65 461,98	31 455,44
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 845 097,41	5 853 617,06
Rakennukset	24 769 449,54	25 874 055,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 430 020,22	10 998 725,18
Koneet ja kalusto	315 484,05	472 529,03
Muut aineelliset hyödykkeet	191 719,88	191 490,04
Ennakkom. ja keskeneräiset hankinnat	260 882,60	232 839,29
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	17 301 378,93	16 971 378,93
Muut lainasaamiset	15 096 818,93	15 190 152,27
Muut saamiset	181 375,59	181 375,59
PYSYVÄT VASTAAVAT	**74 492 274,63**	**76 067 019,65**
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat		12,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	366 626,05	16 626,05
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 126 561,15	3 894 410,40
Lainasaamiset	880 000,00	1 190 000,00
Muut saamiset	806 854,28	683 398,47
Siirtosaamiset	4 613 423,60	3 604 892,73
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	35271,12	35 271,12
Rahat ja pankkisaamiset	**5 549 927,76**	**12 256 271,74**
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**15 378 663,96**	**21 680 870,51**
VASTAAVAA	**89 870 938,59**	**97 747 902,90**

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388 425,11	35 388 425,11
Edellisten kausien yli-/ali	884 218,92	2 794 153,71
Tilikauden yli-/alijäämä	168 984,63	-1 909 934,79
OMA PÄÄOMA	**36 441 628,66**	**36 272 644,03**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	72627,46	76 777,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET YHT.	**72 627,46**	**76 777,46**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		48 513,34
Lahjoitusrahastojen pääomat	157 874,92	158 067,66
Muut toimeksiantojen pääoma	39 211,31	22 360,96
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**197 086,23**	**228 941,96**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 094 154,92	36 709 899,48
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	6 000 000,00	13 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 615 744,56	4 615 744,56
Ostovelat	3 225 094,90	3 235 291,50
Muut velat/Liittymismaksut	317 504,29	312 284,97
Siirtovelat	6 907 097,57	3 296 318,94
VIERAS PÄÄOMA	**53 159 596,24**	**61 169 539,45**
VASTATTAVAA	**89 870 938,59**	**97 747 902,90**

Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

Konsernituloslaskelma	2020	2019
Toimintatuotot	64 574 225,37	64 945 096,35
Toimintakulut	-133 393 432,50	-130 945 083,65
Osuus osakkuusyht voitosta	90 741,41	27 698,43
Toimintakate	**-68 728 465,72**	**-65 972 288,87**
Verotulot	41 715 907,57	39 501 302,45
Valtionosuudet	34 464 993,95	30 354 027,95
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 693,80	20 421,52
Muut rahoitustuotot	480 241,31	1 897 386,62
Korkokulut	-833 425,92	-762 310,44
Muut rahoituskulut	-101 017,41	-177 091,97
Vuosikate	**7 019 927,58**	**4 861 447,26**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 510 802,39	-5 905 879,18
Omistuksen eliminointierot	54,16	-13 719,54
Arvonalentumiset	-62 528,32	-9 014,68
Tilikauden tulos	**446 651,03**	**-1 067 166,14**
Tilinpäätössiirrot	389,37	212,80
Tilikauden verot	-219 010,38	-87 411,79
Laskennallinen verokulu	17 039,70	42 816,66
Vähemmistöosuudet	-369 096,87	-166 239,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-124 027,15**	**-1 277 788,06**

Konsernin rahoituslaskelma

Konsernirahoituslaskelma	2020	2019
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	7 019 927,58	4 861 447,26
Tilikauden verot	-219 010,38	-87 411,79
Tulorahoituksen korjauserät	132 313,32	-2 342 510,60
TOIMINNAN rahavirta	**6 933 230,52**	**2 431 524,87**
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-8 656 795,35	-6 809 316,91
Rahoitusosuudet investointeihin	129 380,92	117 911,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	59 932,71	125 508,63
INVESTOINTIEN rahavirta	**-8 467 481,72**	**-6 565 896,35**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 534 251,20**	**-4 134 371,48**
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		-17 013,18
Antolainasaamisten vähennykset	89 883,34	3 898,66
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	7 669 691,49	11 127 654,42
Pitkäaik. lainojen vähennys	-7 430 217,39	-4 830 092,38
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 951 167,21	8 132 128,64
LAINAKANNAN MUUTOKSET	**-6 711 693,11**	**14 429 690,68**
Oman pääoman muutokset	122 245,54	190 400,50
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-41 595,15	-95 938,42
Vaihto-omaisuuden muutos-	-22 559,50	-24 779,07
Saamisten muutos	2 669 554,70	270 626,83
Korottomien velkojen muutos	2 496 484,79	1 023 224,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	**5 101 884,84**	**1 173 133,34**
Rahoituksen rahavirta	**-1 397 679,39**	**15 780 110,00**
Rahavarojen muutos	**-2 931 930,59**	**11 645 738,52**
Rahavarojen muutos		
RAHAVARAT 31.12.	**17 435 837,79**	**20 367 768,38**
RAHAVARAT 1.1.	**20 367 768,38**	**8 722 029,86**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 931 930,59**	**11 645 738,52**

Konsernitase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	129 754,63	165 912,13
Muut pitkävaikutteiset menot	880 650,54	810 255,27
Ennakkomaksut	117 797,12	109 064,60
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	7 923 947,82	7 764 342,49
Rakennukset	63 032 573,27	59 768 834,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 568 503,77	20 193 840,73
Koneet ja kalusto	2 731 325,19	2 332 632,77
Muut aineelliset hyödykkeet	364 149,51	283 279,63
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	1 197 332,27	6 722 942,64
SIJOITUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 604 827,13	1 400 676,26
Muut osakkeet ja osuudet	4 104 421,44	4 187 020,82
Muut lainasaamiset	26 921,66	43 041,89
Muut saamiset	112 873,55	202 756,89
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 795 077,90	103 984 600,27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	291 039,61	255 898,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	569 989,33	547 429,83
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	81 436,05	97 415,94
Lyhytaikaiset saamiset	14 905 221,86	12 299 968,72
RAHOITUSARVOPAPERIT	580 948,05	445 651,24
RAHAT JA PANKKISAAMISET	16 854 889,74	19 922 117,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT	32 992 485,03	33 312 582,87
VASTAAVAA	**135 078 602,54**	**137 553 081,79**

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388 425,11	35 388 425,11
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	771 801,09	771 801,09
Arvonkorotusrahasto	11 256,91	11 256,91
Muut omat rahastot	1 609 879,30	1 582 345,39
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 535 212,11	2 792 139,48
Tilikauden yli-/alijäämä	-124 027,15	-1 277 788,08
OMA PÄÄOMA	39 192 547,37	39 268 179,90
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 683 636,93	1 283 257,37
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 071 857,67	968 613,09
PAKOLLISET VARAUKSET	1 071 857,67	968 613,09
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	597 728,55	604 182,74
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	54 940 172,93	57 818 725,28
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 880 270,14	1 935 217,46
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	16 080 146,89	20 028 527,97
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	19 632 242,06	15 646 377,98
VIERAS PÄÄOMA	92 532 832,02	95 428 848,69
VASTATTAVAA	**135 078 602,54**	**137 553 081,79**

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Verotilityslain uudistuksesta johtuen joulukuussa peritään myös kuntien osuudet ennakonpalautuksista.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kaupungilla on koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on voimassa 13.8.2012-30.6.2022 ja 22.1.2019-22.1.2026 asti.

Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Mänttä-Vilppulan kaupunki toimii Juupajoen kunnan sosiaali-, ja terveyspalveluiden isäntäkuntana, joten Juupajoen kunnan sosiaali-, ja terveystoimen luvut sisältyvät Mänttä-Vilppulan kaupungin tilinpäätökseen.

Pihlajalinna Oy/Mäntänvuoren Terveys Oy
Palveluntuottaja Pihlajalinna Oy/MVT:n ja Mänttä-Vilppulan kaupungilla on laskutusepäselvyyksiä. Kaupungilla on maksamatta Pihlajalinna/MVT:lle 3 497 243,35 euroa, nämä on kirjattu taseeseen vuodelle 2020 siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin. Vastaavasti kaupungilla on saatavana Pihlajalinna/MVT:ltä 257 057,00 euroa, tämä summa on reskontrassa avoimena.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tilipäätösten mukaisia investointikustannusten korvaamisia vuosilta 2016-2019 on kaupungin ostoreskontrassa maksamatta Pihlajalinnalle 2 413 202,00 euroa, näitä ei ole huomioitu tilinpäätöksessä 2020.

Tilinpäätös sisältää alaskirjattuja saatavia kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti 716 314,04 euroa. Näiden osalta perintä jatkuu tileistä poistamisesta huolimatta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupunkikonsernin tytäryhteisöt (12 kpl) . Kuntayhtymät (3 kpl), joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt, joita on kuusi kappaletta. Yhdistelemättä on jätetty viisi osakkuusyhteisöä ja yksi omistusyhteysyhteisö, joilla on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja -tasetta laadittaessa vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Taseessa on pitkäaikaisia laskennallisia verovelkoja 9.870,95 € ja lyhytaikaisia 85.999,36 €. Pitkäaikaisia laskennallisia verosaamisia 5.835,75 € (PSHP).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin, sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty KILA:n kuntajaoston konserniyleisohjeen 2015 mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi. Osakeyhtiömuotoisten tytärten poistosuunnitelmia ei ole oikaistu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernin kannalta olennaiset on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä. Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöksiä ei ole oikaistu kaupungin jaksotusperiaatteita vastaaviksi, koska tarvittavia tietoja oikaisujen tekemiseksi ei ole ollut saatavilla.

Kiinteistöverojen käsittely

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Omaisuuden eliminointierot tilikaudella

Konsernin sijoituksista tilikaudella tuloiksi kirjatut eliminointierot 54,16 €.

Konsernirakenteen sisäiset muutokset

Sastamalan Koulutuskuntayhtymän omistusprosentti laski 0,25 %. Muutos tuli Nokian peruspääoman palauttamisesta (KHO:n päätöksen vaikutus konsernille 52.457,09 e) sekä Sastamalan pääomasijoituksesta.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tytäryhteisöjen edellisten tilinpäätösten epäolennaiset korjaukset on kirjattu vuoden 2020 tuotoiksi/kuluiksi.

Yrke Kiinteistöt Oy ja Koy Mäntän Seppälänpuistotie 7 ovat korjanneet vuoden 2019 tilinpäätöksiä, minkä vaikutus konsernin edellisten tilikausien tulokseen on 73.850,92 euroa. Konsernitaseen, konsernitaseen tunnuslukujen sekä liitetiedon 25 vertailutiedot on oikaistu.

Vakuuksia koskeva liitetieto 35-37 on oikaistu vertailutietojen osalta.

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	944 093	4 054 007	253 741	3 395 360
Sosiaali- ja terveyspalvelut	50 620 579	48 097 557	14 149 508	13 690 217
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 033 844	1 938 361	1 700 475	1 027 252
Yhdyskuntapalvelut	5 329 975	5 566 976	1 195 260	1 467 637
Muut palvelut	4 645 734	5 288 196		
Yhteensä	**64 574 225**	**64 945 096**	**17 298 984**	**19 580 465**

7) Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan tulovero	34 956 544	33 803 696
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 911 273	2 531 879
Kiinteistövero	2 848 091	3 165 727
Muut verotulot		
Yhteensä	**41 715 908**	**39 501 302**

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	20 160 349	21 309 969
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 445 112	4 425 996
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-777 920	-1 156 443
Verotulomenetysten korvaus	4 862 947	
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	**28 690 488**	**24 579 522**

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	52 900 065	44 020 721
Muiden palvelujen ostot	5 936 430	13 727 741
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**58 836 494**	**57 748 462**

11) Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista

Uusi poistosuunnitelma otettu käyttöön 1.1.2015. Vanhoihin hyödykkeisiin sovellettu aikaisempaa poistosuunnitelmaa

	Uusi/Vanha	Poistomenetelmä	%
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
Aineettomat oikeudet	5/5	Tasapoisto	20,00 %
Liikearvo	2/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut pitkävaikutteiset menot			
*Vesiosuuskuntien vesihuoltoavustukset	5/5	Tasapoisto	20,00 %
*ATK-ohjelmistot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
*Muut pitkävaikutteiset menot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
*) Edellä kohdassa "muut pitkävaikutteiset menot" poistoaika voi olla kuitenkin erityisestä syystä khall päätöksellä enintään 20 v (KPL§5-9)			
Aineelliset hyödykkeet			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 / 40	Tasapoisto	2,50 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 / 30	Tasapoisto	3,30 %
Talousrakennukset	10/15	Tasapoisto	6,60 %
Vapaa-ajan rakennukset	20 / 25	Tasapoisto	4,00 %
Asuinrakennukset	30 / 40	Tasapoisto	2,50 %
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 / 20	Tasapoisto	5,00 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10/15	Tasapoisto	6,60 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Vedenjakeluverkosto	30 / 35	Tasapoisto	2,90 %
Viemäriverkko	30 / 35	Tasapoisto	2,90 %
Kolho-Vilppula-Mänttä runkovesi/viemäri	30 / 40	Tasapoisto	2,50 %
Sähköjohdot, muutoasemat, ulkovalaistutlaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Sähkö-, vesi yms laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10/10	Tasapoisto	10,00 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10/10	Tasapoisto	10,00 %
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	4/5	Tasapoisto	20,00 %
Muut liikkuvat työkoneet	5/7	Tasapoisto	14,30 %
Muut raskaat koneet	10/12	Tasapoisto	8,30 %
Muut kevyet koneet	5/7	Tasapoisto	14,30 %
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5/10	Tasapoisto	10,00 %
ATK-laitteet	3/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut laitteet ja kalusto	3/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukaan		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Ei poistoaikaa		

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Potilasvahinkovaraus 1.1.	956 330	1 359 947		
Lisäykset tilikaudella		0		
Vähennykset tilikaudella	-37 923	-403 617		
Potilasvahinkovaraus 31.12.	918 407	956 330		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	12 283	24 738		
Lisäykset tilikaudella	141 990	0		
Vähennykset tilikaudella	-823	-12 455		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	153 450	12 283		

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	16 665	47 446	16 665	55 838
Rakennusten luovutusvoitot	3 970	5 688	3 970	5688,38
Muut luovutusvoitot	12 809	2 083 098		1 998 240
Luovutusvoitot yhteensä	**33 444**	**2 136 232**	**20 635**	**2 059 766**
Muut toimintakulut				
Luovutustappiot	144 622	237 493		
Luovutustappiot yhteensä	**144 622**	**237 493**	**0**	**0**

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	304 475	1 713 817
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	130 194	130 194
Yhteensä	**434 669**	**1 844 011**

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	4150	4 150
Yhteensä	**4 150**	**4 150**

18) Arvonkorotukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	11 257	11 257		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.	11 257	11 257	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	**11 257**	**11 257**	**0**	**0**

Rahoitusarvopaperit				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Rahoitusarvopaperit yht.	580 948	445 651	35 271	35 271

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	69 403	31 455		100 858
Lisäykset tilikauden aikana		68 961		68 961
Rahoitusosuudet tilikaudella				0
Vähennykset tilikauden aikana		-2 676		-2 676
Siirrot erien välillä	9 064			9 064
Tilikauden poistot	-43 881	-32 279		-76 160
Arvonalennukset ja niiden palautukset				0
Poistamaton hankintameno 31.12.	34 586	65 462		100 047
				0
Arvonkorotukset				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**34 586**	**65 462**		**100 047**
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				0

Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankkeet	Yhteensä
Hankinta-arvo 1.1.	5 853 617	25 874 055	10 998 724	472 529	191 490	232 839	43 623 255
Lisäykset					230	878 851	879 081
Rahoitusosuudet			7 177				7 177
Vähennykset	-8 520	-3 742				-4 400	-16 662
Siirrot erien välillä		294 980	523 615	11 572		-846 408	-16 241
Tilikauden poistot		-1 395 844	-1 099 495	-168 617			-2 663 956
Arvonalennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12	5 845 097	24 769 450	10 430 020	315 484	191 720	260 883	41 812 654
Kirjanpitoarvo 31.12.	**5 845 097**	**24 769 450**	**10 430 020**	**315 484**	**191 720**	**260 883**	**41 812 654**
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

*)vähennykset sisältävät yhteensä siirtoja käyttöpuolelle 7075,45 €

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 094 346	1 090 038	83 442	83 442
Muut maa- ja vesialueet	6 829 602	6 674 305	5 761 656	5 770 175
Maa- ja vesialueet yhteensä	**7 923 948**	**7 764 342**	**5 845 097**	**5 853 617**

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet					Muut saamiset	
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusosak. yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 770 694	580 099	9 265 940	1 354 646	16 971 379	15 371 528	15 371 528
Lisäykset	330 000				330 000		
Rahoitusosuudet							
Vähennykset					0	-93 333	-93 333
Siirrot erien välillä							
Hankintameno 31.12.	6 100 694	580 099	9 265 940	1 354 646	17 301 379	15 278 195	15 278 195
Arvonalennukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	**6 100 694**	**580 099**	**9 265 940**	**1 354 646**	**17 301 379**	**15 278 195**	**15 278 195**

20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €) Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koskelantalot Oy	0529095-9	100	100	1732	10206	-363
Matti ja Sirkka Kaivoksen säätiö	2682419-8	100	100	686	37	-50
Yrke-Kiinteistöt Oy	0598701-9	99,83	99,83	2951	2200	-26
MW-Kehitys Oy	1815521-1	83,6	83,6	53	86	-2
As Oy Koivupaana	0869087-8	0	68,15	234	52	1
Vilppulan Koskihalli Oy	2163265-6	7,5	53,67	394	374	37
Mäntän Jääareena Oy	2606148-5	97,54	97,54	328	2953	28
Mäntän Lämpövesi Oy	2589468-8	100	100	1	3560	0
Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy	0713539-7	100	100	1606	12079	60
Justiina Ateriapalvelut Oy	2951930-8	83	83	190	148	-76
As Oy Mänttä-Vilppulan Koskenranta	2557643-6	71	71	176	31	0
KOy Mäntän Seppälänpuistotie 7	0479474-1	0	99,83	98	46	-9
Yhteensä				**8449**	**31772**	**-400**
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan Sairaanhoitopiirin ky	0826597-8	3,44	3,44	514	22520	-514
SASKY koulutuskuntayhtymä	0204964-1	16,14	16,14	8043	1446	737
Pirkanmaan liitto	0828308-4	3,04	3,04	53	41	9
Yhteensä				**8610**	**24007**	**232**
Osakkuusyhteisöt						
Mäntän Puhdistamo Oy	2232567-4	0	46	12	223	29
KOy Vilppulan Säästökulma	0282640-4	44,5	44,5	146	8	2
KOy Vilppulan Sähkölä	1996906-5	30	30	46	1	0
As Oy Rusinniemen Helmi	0419942-4	0	27,69	242	3	0
Mäntän Energia Oy	0869547-6	0	30	212	954	-58
As Oy Mäntän Isoniemenpuisto	0850471-3	0	42,93	303	20	8
Yhteensä				**961**	**1209**	**-19**
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As Oy Kolhon Honkarinne	0580032-2	0	25,35	70	0	0
Särki-Lämpö Oy	0157832-2	0	23,9	8	3	0
As Oy Pukkilanrinne	0754038-4	0	38,76	94	0	-1
Pohjaslahden Säästöpuisto	0580034-9	0	23,81	66	0	0
Muut omistusyhteysyhteisöt						
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	1809248-4	13,11	23,19	53	0	-1
Yhteensä				**291**	**3**	**-2**

23) Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		198 954		347 106
Lainasaamiset	15 096 819	680 000	15 190 152	1 130 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	**15 096 819**	**878 954**	**15 190 152**	**1 477 106**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	64 783		57 118
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	**0**	**64 783**	**0**	**57 118**
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Saamiset yhteensä	**15 096 819**	**943 737**	**15 190 152**	**1 534 224**

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
PItkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut tulojäämät	75 600	73 558		
PItkäaikaiset siirtosaamiset yht.	**75 600**	**73 558**		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	136 937	149 398	130 437	130 194
Tasauslaskut PSHP, M-V, Juupajoki	290 106		290 106	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	201 602	265 159	94 647	153 676
Mäntänvuoren Terveys	3 497 243	2 000 000	3 497 243	2 000 000
Ely-keskus		47 036		47 036
Valtiovarainministeriö		105 741		105 741
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus	55 378	50 534		
Lääkäreiden koulutuskorvaukset	14 789	35 030		23 936
Muut tulojäämät	494 326	1 389 484	600 991	50 312
Tulojäämät yhteensä	4 690 381	4 042 382	4 613 424	2 510 895
Menoennakot				
Etukäteen maksetut maksut	61 205	30 759		
Menoennakot yhteensä	61 205	30 759		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	**4 751 586**	**4 073 141**	**4 613 424**	**2 510 895**
Siirtosaamiset yhteensä	**4 827 186**	**4 146 698**	**4 613 424**	**2 510 895**

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	771 801	771 801		
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	771 801	771 801		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	11 257	11 257		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	11 257	11 257		
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	1 582 345	615 629		
Lisäykset	28 091	966 929		
Vähennykset	-557	-213		
Rahaston pääoma 31.12	1 609 879	1 582 345		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	1 514 351	4 081 793	884 219	2 794 154
Lisäykset tilikaudella	21 234	92 501		
Vähennykset tilikaudella	-373	-1 382 155		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	1 535 212	2 792 139	884 219	2 794 154
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-124 027	-1 277 788	168 985	-1 909 935
Oma pääoma yhteensä	**39 192 547**	**39 268 180**	**36 441 629**	**36 272 644**

Tilikausien ali- ja ylijäämän muodostuminen	
	Ali-/ylijäämä euroina
2020	**168 985**
2019	**-1 909 934**
2018	**-1 150 729**
2017	**3 011 018**
2016	**24 537**
2015	**550 213**
2014	**1 520 046**
2013	**5 498 521**
2012	**-3 892 522**
2011	**-3 054 059**
2010	**1 407 345**
2009	**3 385 612**

26) Erittely poistoerosta		
	2020	**2019**
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	72 627	76 777
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	**72 627**	**76 777**

27) Pitkäaikaiset velat		
	2020	**2019**
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 482 566	13 498 310
Lainat julkisyhteisöltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**6 482 566**	**13 498 310**

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		**Kaupunki**	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	918 407	956 330		
Muut pakolliset varaukset	153 450	12 283		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	**1 071 858**	**968 613**	**0**	**0**

30) Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		135 321		197 674
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		135 321		197 674
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		102 953		52 473
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		102 953		52 473
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	**0**	**238 273**	**0**	**250 147**

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	1 675 758	1 534 296		
Muut velat	1 144 807	1 619 755	317 504	312 285
Muut velat yhteensä	**2 820 566**	**3 154 050**	**317 504**	**312 285**

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	248 050	181 377		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 890 464	5 575 740	1 932 301	1 894 824
Korkojaksotukset	116 962	148 800	65 950	91 186
Muut menojäämät	6 826 143	2 246 217	4 908 846	1 310 310
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	**12 081 619**	**8 152 134**	**6 907 098**	**3 296 320**

35-37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 906 787	3 429 136		
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	857	857		
Yhteensä	2 907 643	3 429 992		
Vakuudet yhteensä	**2 907 643**	**3 429 992**	**0**	**0**

38) Leasingvastuiden yhteismäärä				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	226 606	228 749	33 215	32 962
Myöhemmin maksettavat	495 439	523 332	42 321	71 587
Yhteensä	**722 045**	**752 082**	**75 536**	**104 549**

38) Vuokravastuiden yhteismäärä				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 000 362	940 328		
Myöhemmin maksettavat	3 685 252	3 148 725		
Yhteensä	**4 685 613**	**4 089 054**	**0**	**0**

40) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma			10 479 115	7 977 467
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	464 825	625 107	464 199	624 481
Jäljellä oleva pääoma	90 309	140 188	90 261	139 562

40) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	65 738 947	60 100 601
Kaup. os. takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kaup. mahdollista vastuuta kattava os. takauskeskuksen rahastosta 31.12.	40 961	39 542

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	504 277	523 724		
Sopimusvastuut yhteensä	504 277	523 724		
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 114 060	1 890 249	1 470 371	1 656 006
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	1 652 051	1 835 612	1 652 051	1 835 612

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Koronvaihtosopimus 1				
Kyseessä on OTC koronvaihtosopimus sopimustunnus 31956, jossa kaupunki maksaa Kuntarahoitus Oyj:lle kiinteää korkoa 1,191%, ja pankki maksaa 3 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan Kura 15985/12 suojaamiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääomat, eräpäivät ja koronmaksupäivät on laitettu vastaamaan toisiaan. Sopimuksen alkamispäivä 13.8.2012 ja päättymispäivä 30.6.2022.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	1 500 000	2 500 000	1 500 000	2 500 000
Käypä arvo	-26 233	-58 571	-26 233	-58 571
Koronvaihtosopimus 2				
Sopimusnumero 1719036. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus millä on suojattu kaupungin Kuntarahoitus Oyj:stä nostama 20 miljoonan euron pitkäaikainen laina. Koronvaihtosopimuksessa pankki maksaa kaupungille neljännesvuosittain 3 kk eurobor korkoa ja vastaavasti kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 0,262 % korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2017 ja päättymispäivä 15.9.2026.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	12 000 000	14 000 000	12 000 000	14 000 000
Käypä arvo	-294 734	-246 495	-294 734	-246 495
Koronvaihtosopimus 3				
Sopimusnumero 10694601. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus, missä kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 1,055 % ja pankki maksaa kaupungille 3 kk euribor korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 30.6.2022 ja päättymispäivä 30.6.2032				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Käypä arvo	-1 012 413	-540 581	-1 012 413	-540 581
Koronvaihtosopimus 4				
Sopimusnumero 10694613. Kyseessä on OP:n kanssa tehty nollakorkolattiasopimus, joka on yhdistetty koronvaihtosopimukseen 1719036. Sopimuksen alkamispäivä 17.6.2019 ja päättymispäivä 15.6.2022.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	12 000 000	14 000 000	12 000 000	14 000 000
Käypä arvo	90 660	105 821	90 660	105 821
Koronvaihtosopimus 5				
Sopimusnumero 13857993. Kyseessä on OP:n kanssa tehty nollakorkolattiasopimus. Sopimuksen alkamispäivä 15.4.2020 ja päättymispäivä 2.1.2023				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	4 000 000		4 000 000	
Käypä arvo	64 449		64 449	
Koronvaihtosopimus 6				
Sopimusnumero 13858042. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus, missä kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 0,75% ja pankki maksaa kaupungille 6 kk euribor korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 15.4.2020 ja päättymispäivä 2.1.2035				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	4 000 000		4 000 000	
Käypä arvo	-1 085 058		-1 085 058	
Koronvaihtosopimus 7				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oy 42675 Koronvaihtosopimuksella suojataan yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat olennaislta osin toisiaan. Muuttuvan koron peruste 3 kk euribor. Sopimus erääntyy 29.12.2023				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	741 026	828 205		
Käypä arvo	-12 554	-10 736		
Koronvaihtosopimukset 8-18				
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin suojaavat koronvaihtosopimukset.				
Johdannaissopimuksilla muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimusten pääoma yhteensä (konsernin osuus)	5 654 371	3 942 295		
Käypä arvo yhteensä (konsernin osuus)	-438 157	-306 119		

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	**2019**
Konsernipalvelut	21	42
Sosiaali- ja terveystoimi	21	21
Sivistyspalvelut	215	216
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	29	17
Tekniset palvelut	81	93
Työllistetyt	11	
Yhteensä	**378**	**389**

43) Henkilöstökulut		
	2020	**2019**
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	18 447 558	18 129 703
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	3 485	10 546
Henkilöstökulut yhteensä	**18 451 043**	**18 140 249**

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilökulut		
	2020	**2019**
Keskustan Mänttä-Vilppulan kunnallisjärjestö ry	1858	1785
Mänttä-Vilppulan Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	3376	3210
Juupajoen Demarit ry	30	21
Mänttä-Vilppulan Vihreät ry	1274	1262
Vasemmistoliiton Mänttä-Vilppulan osasto ry	1060	1151
Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset ry	296	352
Mänttä-Vilppulan Kokoomus ry	964	1183
Suomen Kristillisdemokraattien Mänttä-Vilppulan paikallisosasto ry	152	188
Palkkiot yhteensä	**9009**	**9152**

45) Tilintarkastajan palkkiot		
	2020	**2019**
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	18 126	18738
Muut tilintarkastusyhteisön tehtävät		225
Tilintarkastajan lausunnot		2150
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 225	4081
Muut palkkiot	103	
Palkkiot yhteensä	**21 454**	**25 194**

Mira Anttila

Henna Hakala

Ilkka Jatkola

Tuula Juurakko

Arto Lampinen

Anna-Liisa Liettyä

Pentti Paananen

Lasse Siltanen

Timo Tukia

Susanna Lumio
vs. kaupunginjohtaja

Olemme
tarkastaneet

JHTT
BDO Audiator Oy